

Št. 263 (20.891) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Gornji Trebui, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

SOBOTA, 9. NOVEMBRA 2013

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

**Snami aplikacijo
s spletne trgovine**

Available on the
App Store

Google play

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

9 771124 666007

»Dead Man Working«

ALJOŠA GAŠPERLIN

»Dead Man Walking« pravi Američani obsojencem na smrt. »Dead Man Working« pa se je glasil napis na majici enega izmed pristaniških delavcev, ki so včeraj protestirali na Velikem trgu v Trstu. To je Tržačan, ki je s takšno prispodobno opozarjal, da bo kmalu ostal brez službe. Kaj potem, ne ve.

Mladenec je kot mnogi drugi kolegi demonstriral in zahteval, da se stvari spremenijo. Muke in težave so v vseh italijanskih pristaniških, kjer so včeraj stavkali za obnovo delovne pogodbe in za spremembo zakonodaje, o kateri razpravljajo v senatu. Toda Trst ima svoje specifične probleme in je glede organizacije dela med zadnjimi na lestvici.

Tržaško pristanišče zaznamuje protislovja. Že zdavnaj bi lahko postalo eno izmed glavnih pristanišč za države srednje Evrope, a to bi bilo mogoče le s politično voljo in ukrepi za izboljšanje infrastrukture. Ne ene ne drugih ni bilo.

Pristaniška oblast že več mesecev poudarja, da ladijski in kontejnerski promet stalno naraščata in da beležijo vsak mesec rekordne številke. To so pomembni podatki, ki pa so v protislovju z dejstvom, da ostaja vedno več pristaniških delavcev brez dela. V dveh zadrugah je 30 do 40 ljudi v dopolnilni blagajni, za neko podjetje pa kaže, da naj bi ga zaprl v decembru. Dodatnih 15 ljudi naj bi ostalo brez službe.

Pristanišče rekordov je torej tudi pristanišče protislovij. Med glavnimi problemi je nedvomno ta, da je v njem preveč podjetij oz. zadrug, ki dajejo dela v zakup, nato v podzakup itd. Podobno kot se dogaja v gradbeništvu, torej. Poznavalci so nasprotno mnenja, da bi morali delo v pristanišču enotiti in da bi moralo terminale v glavnem upravljati eno samo veliko podjetje. To je tudi ena izmed točk, ki bi jo lahko spremenili v parlamentu. K reševanju problema brezposelnih pa bi lahko brez dvoma prispevali Pristaniška oblast in druga podjetja.

Učinkovitejša delo, boljši pogoji in boljše povezave bi gotovo omogočali razmah pristanišča in s tem lokalnega gospodarstva sploh. Nobena skrivnost ni, da kdor ima nadzor nad pristaniščem, nadzira vse mesto. Razvoj pristanišča so nekateri več desetletij zavirali in še ga skušajo zavirati. Skrajni čas pa je, da se roke, ki jih so raztegnili nad luko, enkrat za vselej umaknejo. In da Trst res postane eno izmed glavnih pristanišč srednje Evrope.

ITALIJA - Denar za kritje odloka bodo morali vsekakor še najti

Letta: Davek IMU na prvo stanovanje za leto 2013 ukinjen

CENTRI CIE - Včeraj posvet v Trstu

Nepotrebni, nečloveški in dragi

TRST - Nepotrebni, nečloveški, dragi: taki so centri za nezakonite priseljence (CIE) v Italiji in v Evropi, kakor so jih na včerajšnjem vsedržavnem posvetu v tržaški dvorani Tessitori orisali predstavniki mednarodnih in državnih kampanj, ki si prizadevajo za njihovo definitivno zaprtje.

Kaj se dogaja za skorajda neprebojnimi zidovi centrov, ostaja večkrat neznano. Zato so člani kampanje LasciateCIEntrare, Open Access Now in Medici per i diritti umani številnemu občinstvu predstavili izsledke svojih študij o dramatičnem dogajanju v centrih CIE, o neučinkovitosti in visokih stroških teh struktur ter nedostojanstvenih pogojih bivanja. Posebno pozornost so govorniki namenili centru CIE iz Gradišča, kis o ga pred dnevi zaprl.

Na 5. strani

GORICA - V goriškem in tržiškem Kinemaxu

Nad konkurenco z bogatejšo ponudbo

12

GORICA - Revija Isonzo-Soča, dosežki in cilji ob stoti številki

GORICA - Uredniki revije Isonzo-Soča se že preko 25 let trudijo, da nekajkrat letno revija pride med bralce. Pred kratkim je izšla njena 100. številka, kar vsekakor potrjuje zasidranost dvojezičnega glasila na Goriškem. Vse to je bilo izpostavljeno na srečanju, ki ga je uredništvo revije pripravilo v četrtek na sedežu Fundacije Goriške hranilnice. Srečanja ob pomembnem cilju, ki ga je revija dosegla, se je udeležilo veliko ljudi, kar jasno dokazuje, da je publikacija dokaj priljubljena, saj med bralce prinaša teme, ki niso našle poti v druga krajevna sredstva obveščanja.

Na 12. strani

CELOVEC - Obletnica Petindvajset let stalnega razvoja SGZ

CELOVEC - Slovenska gospodarska zveza (SGZ) na Koroškem je prepoznavna znamka za uspešno čezmejno sodelovanje na področju gospodarskega povezovanja v prostoru Alpe-Jadran. To je bila glavna misel praznovanja njene 25. obletnice v četrtek zvečer v Škocjanu. Predsednik SGZ Benjamin Wakounig (na posnetku) je v svojem govoru izpostavil uspešen razvoj SGZ in pri tem opozoril na številne projekte med Koroško in Slovenijo ter tudi Furlanijo Julijsko krajino.

Na 3. strani

Trst: stavka in protest pristaniških delavcev

Na 4. strani

Trst: SKP začenja skoraj vse znova

Na 4. strani

Tržiške diskoteke ne morejo porušiti

Na 12. strani

Doberdobski teran v rimskem Hiltonu

Na 13. strani

MARINIGH
confezioni

Trg Cavour, 25
34074 - Tržič
Tel in Fax 0481 791066

pred cono namenjeno pešcem,
tik ob večnadstropnem
parkirišču

Železnina Terčon

MICROWATT

Žarnice LED, svetloba poceni!

NABREŽINA 124, tel. 040 200122
www.zelezninatercon.com

GOSPODARSKA KRIZA - Krogi pri EU o pozitivnih premikih pri prizadevanjih za izhod iz krize

»Če Slovenija opravi svojo nalogo, denar ne bo ovira«

BRUSELJ - Slovenija bi si v primeru pravih ukrepov lahko zelo hitro znova pridobila zaupanje trgov in si znižala stroške financiranja, pravijo viri pri EU. Če se Slovenija spravi k sebi in opravi svojo nalogo, denar ne bo problem, se glasi sporočilo. V Bruslju ob nekaterih pozitivnih premikih kot manj spodbudne izpostavljajo rezultate pri privatizaciji.

Viri pri uniji izražajo zadovoljstvo, da se stvari v Sloveniji začnajo premikati. Napredek se tako na primer opazi pri konsolidaciji javnih financ, pripravljajo pa se tudi vse potrebno za sanacijo razmer v bankah. Manj zadovoljstva je čutiti z napredkom pri izboljšanju korporativnega upravljanja in vzpostavljanju Slovenskega državnega holdinga ter pri privatizaciji. Spremembe na področju vloge države v gospodarstvu predstavljajo namreč enega ključnih stebrov reformnih priporočil Sloveniji.

Nekaj zamude se opazi tudi pri privatizaciji, viri pri uniji pa verjamejo, da bi lahko Sloveniji hitrejši napredek na tem področju preko izboljšanja učinkovitosti poslovanja podjetij omogočil, da bolje izkoristi učinke drugih reform. A za to so po navedbah virov potrebni dobri lastniki, ki poleg kapitala prinesejo tudi sveže pristope in strategije.

V okviru prvega privatizacijskega paketa še posebej izpostavljajo uspešno izvedbo sanacije in nato prodaje NKBK. Tako kot na primer prodaja Telekom Slovenije bi bilo to pomembno sporočilo trgov, da država počne, kar obljublja. A pri NKBK naj bi bilo sporočilo širše, saj bi šlo za neke vrste feniks, ki bi vstal iz pepela.

Evropska komisija spomladi letos proti Sloveniji ni uvedla postopka zaradi presežnih makroekonomskih neravnovesij. Država je dobila še dve leti časa za odpravo presežnega primanjkljaja, a tudi devet priporočil za ukrepanje. Med temi so sanacija bank, privatizacija, reševanje problema prezdolženih podjetij, nadaljevanje javno-finančne konsolidacije, izboljšanje konkurenčnosti ter nadaljnje reformiranje pokojninskega sistema in trga dela.

Predlagani ukrepi in priporočila Sloveniji so tisto, kar naj bi država v naslednjem letu, letu in pol morala storiti za izhod iz krize. Pričakuje se, da naj bi bila do naslednjega poletja večina reformnih ukrepov pod streho. Na vprašanje, če lahko Slovenija svoje težave reši sama, ali naj raje zaprosi za pomoč iz stalnega mehanizma za stabilnost evra, viri odgovarjajo, da je treba to vprašanje nasloviti slovenski vladi, saj za pomoč praktično vedno zaprosi država sama.

Vendar pa bi si Slovenija, tako viri, v primeru pravih ukrepov lahko zelo hitro pridobila zaupanje trgov in znižala stroške financiranja. Če se država spravi k sebi in opravi svojo nalogo, denar ne bo problem, poudarjajo. Državo naj bi čakalo še veliko dela, preden bo lahko izstopila iz krize. Pred Slovenijo sta tako po pričakovanjih še težko leto ali dve, a spremembe je kljub nasprotovanju treba izpeljati, saj naj se drugače državi ne bi pisalo dobro.

Ključno za uspeh na tej poti pa se zdi tudi vprašanje zadostnega političnega konsenza za reforme. Tudi omejeni viri to vidijo kot enega ključnih dejavnikov, v Bruslju pa lahko po njihovih pojasnilih pri tem Slovenijo pomagajo tudi s tem, da domači politikom s svojimi ocenami in priporočili nastavijo ogledalo. (STA)

Vhod v Evropski parlament v Bruslju

ARHIV

LUKA KOPER - Pridobili potrebna dovoljenja

Poglobitev prvega bazena

Poglobitev luškega bazena je nujna za vplutje večjih ladij z večjim številom kontejnerjev

KOPER - Luka Koper je od ministrstva za infrastrukturo in prostor prejela gradbeni dovoljenji za izgradnjo in zaplnitev kaset, ki bosta služili za odlaganje izkopnega materiala pri poglobljanju prvega luškega bazena na predelu operativne obale za pretovor kontejnerjev. Pri tem so v pogajanjih z izvajalci dosegli za 631.000 evrov prihranka.

Na dodatnih pogajanjih z izvajalci, ki jih je zahteval predsednik uprave Gašpar Gašpar Mišič, so tako dosegli znižanje cene za kaseto 799/29 z 2,114 milijona evrov na 1,733 milijona evrov, za kaseto 7A pa so dosegli znižanje z 1,434 milijona evrov na 1,184 milijona evrov, so sporočili iz Luke Koper. Z izbranimi izvajalci, družbama GP Krk in Grafist, so dosegli tudi dogovor, da bodo dela potekala pospešeno, tako da bo omogočeno nemoteno odlaganje izkopnega materiala iz prvega bazena in s tem tudi nemoten potek poglobljanja. Izbrana

izvajalca bodo uvedli v delo v naslednjih dneh, so še sporočili iz koprskе družbe.

Poglobljanje luškega bazena je nujno za vplutje večjih ladij z večjim številom kontejnerjev. V zvezi s tem je Uprava RS za pomorstvo že pred časom zaključila dela na poglobljanju plovnega kanala do samega bazena v globini 14 metrov.

Septembra pa so začeli z izgradnjo kasete za odlaganje morskega mulja, ki bo nastal pri poglobljanju plovnega kanala v prvi bazen na globino 15 metrov. Predviden rok za dokončanje del je začetek januarja prihodnje leto.

Na upravi za pomorstvo so sicer opozorili, da je zaradi glinene podlage, ki onemogoča odtekanje vode, izvedba močno odvisna od ugodnih vremenskih razmer. S podobnimi težavami se zato glede na lokacijo utegnejo srečati tudi v Lukki Koper pri poglobljanju prvega luškega bazena. (STA)

STRUNJAN - Še danes in jutri

V ogrevanem šotoru že 13. praznik kakija

STRUNJAN - V Strunjanu se je včeraj začel že 13. praznik kakijev. Na njem bodo še danes in jutri poleg tržnice tega, za strunjansko dolino značilnega sadeža, obiskovalcem nudili tudi vodene ogledke krajinskega parka, predavanjja, razstave in bogat zabavni program. Organizatorji pričakujejo skupno med 5000 in 10.000 obiskovalcev.

Danes in jutri bo na prireditvenem prostoru v ogrevanem šotoru na parkirišču pred Krkinim centrom Talaso Strunjan med 10. in 17. uro potekala tržnica kakijev in ostalih strunjanskih dobrot, predvideni pa so tudi vodeni ogledi po Krajinskem parku Strunjan, predstavitev solinarske družine ter razna strokovna predavanja. Vsak dan bo tudi zabava z glasbo, današnji večer bo tako popestril Jan Plestenjak.

Praznik so slavnostno odprli včeraj popoldne z blagoslovom kakija, prav tako včeraj pa je bilo že na vrsti tudi tekmovanje za največji strunjanski kak. Danes bodo obiskovalcem na voljo tudi likovne delavnice, nedeljsko dogajanje se bo začelo z mašo, sledili pa bodo blagoslov mladega vina in podelitev nagrad udeležencem akcije Najlepše urejeni vrtovi

FJK: 150 upraviteljev podprlo Mattea Renzija

VIDEM - Okoli stopedeset javnih upraviteljev ter politikov iz Furlanije-Juljske krajine je doslej podprlo kandidaturo Mattea Renzija za državnega tajnika Demokratske stranke. Od parlamentarcev so se za župana Firenc opredelili De Monte, Coppola, Zanin iz Furlanije ter Tržačan Rosato, med upravitelji pa podpredsednik Dežele Bolzonello, predsednik goriške pokrajinske uprave Gherghetta, župan Trsta Cosolini ter podžupan Vidma Maio. Med deželnimi svetniki je Renzija (tajnik DS bo izvoljen na primarnih volitvah 8. decembra) že pred časom podprl tudi slovenski predstavnik Ukmar.

Hrvaška pripravila odgovor na slovenski memorandum za arbitražo

ZAGREB - Hrvaška je pripravila odgovor na memorandum Slovenije za arbitražni postopek o meddržavni meji pred arbitražnim sodiščem in ga bo pravočasno oddala. Tako kot Ljubljana mora tudi Zagreb odgovor oddati do 11. novembra. Slovenija in Hrvaška sta si memorandum izmenjali 11. februarja letos, do 11. novembra pa imata čas, da pojasnita svoje argumente glede navedb druge strani o tem, kje naj bi potekala meja med državama. Spomladi 2014 se bo na arbitražnem sodišču začela ustna obravnava, razsodbo pa pričakujejo v prvi polovici leta 2015. Niti v Banskih dvorih niti na Zrinjevcu včeraj niso želeli govoriti o podrobnostih odgovora na slovenske argumente. Prav tako niso povedali, kako obsežna je njihova protargumentacija na slovenski memorandum, ki po navedbah slovenskega zunanjega ministrstva obsega 650 strani in ima še 5200 strani prilog ter 250 strani zemljevidov.

Odbor Državnega zbora za zunanjo politiko je v sredo na zaprti seji soglasno podprl slovenski odgovor na memorandum Hrvaške, ki so ga v Zagrebu spisali na nekaj več kot 3600 straneh v devetih zvezkih. Predsednica odbora Janja Klasić je po seji dejala, da je slovenski odgovor zelo argumentiran in obsežen, na MZZ pa so zagotovili, da bodo odgovor pravočasno oddali arbitražnemu sodišču.

CELOVEC - 25 let Slovenske gospodarske zveze

SGZ - prepoznavna znamka za uspešno čezmejno sodelovanje

ŠKOCJAN/CELOVEC - Slovenska gospodarska zveza (SGZ) na Koroškem je prepoznavna znamka za uspešno čezmejno sodelovanje na področju gospodarskega povezovanja v prostoru Alpe-Jadran. To je bila glavna izpoved praznovanja njene 25. obletnice v četrtek zvečer v prireditvenem centru v Škocjanu na Koroškem. Na prireditvi je bilo še posebej izpostavljeno uspešno sodelovanje med Koroško oz. Avstrijo in Slovenijo, kooperacija med zamejskimi Slovenci ter številni uspešni projekti v celotnem prostoru Alpe Jadran s SGZ kot pobudnico oz. partnerico. Jubilejna prireditev pa ni bila le bilanca uspešnega delovanja v preteklih 25 letih, temveč obenem tudi pogled v prihodnost. Izraz tega je bila zanimiva in zelo informativna okrogla miza na temo »Regije 2025 - vizije in ideje« z uglednimi osebnostmi iz Avstrije, Slovenije in Italije, prvič pa je SGZ uspešnim gospodarstvenikom in gospodarskim strokovnjakom podelila tudi nagrade »Korotan Award«.

Predsednik SGZ Benjamin Wakounig je v imenu edine nadstrankarske krovne gospodarske organizacije koroških Slovencev na slovesnosti lahko pozdravil veliko število gostov iz Avstrije, Slovenije in Italije. Med drugim slovenskega ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo Stankota Stepšnika, predsednika koroške gospodarske zbornice Franza Pacherja ter druge ugledne predstavnike gospodarstva iz celotnega prostora Alpe-Jadran, med katerimi so bili tudi zastopniki SDGZ iz Trsta in Gorice. V video poslanici pa je udeležence jubilejne prireditve nagovoril celo najuspešnejši slovenski podjetnik Sandi Češko, ki je - kot ostali govorniki - izpostavil pomembno vlogo SGZ v čezmejnem sodelovanju med Avstrijo in Slovenijo oz. med partnerji v celotnem alpsko-jadranskem prostoru. Minister Stepšnik je SGZ označil za »pomemben generator« v čezmejnem sodelovanju, ko je opozoril na uspešne projekte oz. kooperacije med Slovenijo in Avstrijo. Predsednik koroške gospodarske zbornice Franz Pacher pa je pohvalil pomembno vlogo SGZ pri gospodarskih odnosih s Slovenijo. Tesno sodelovanje gospodarske zbornice Koroške s SGZ je imelo za rezultat, da se je gospodarstvo uspešno raz-

vijalo na obeh strani meje in za obe strani, pri tem pa je vsekakor prednjačilo pred politiko.

Predsednik SGZ Benjamin Wakounig je v svojem govoru izpostavil razvoj SGZ v uspešnega gospodarskega dejavnika v čezmejnem sodelovanju in pri tem opozoril na številne projekte med Koroško in Slovenijo ter tudi Furlanijo Julijsko krajino, deloma tudi s finančnimi sredstvi Evropske unije. Matjaž Čertov pa je predstavil organizacijo SGZ mladina, ki je v treh letih svojega delovanja uspešno izvedla že kar nekaj odmevnih mednarodnih projektov.

Na okrogli mizi na temo »Regije 2025 - vizije in izzivi« so

sodelovali direktorica poslovne šole IEDC Bled Danica Purg, tržaški odbornik za gospodarski razvoj in evropske projekte Edi Kraus, predsednik združenja industrialcev Koroške Christoph Kulterer ter predsednik koroške gospodarske zbornice Franz Pacher, vodil pa jo je Igor E. Bergant. Vsi govorniki so opozorili na velik potencial regije Alpe-Jadran na vseh področjih in pri tem po-

sebej opozorili na prednosti, kot so večjezičnost, pripravljenost za investicije, visoka inovacijska raven ter internacionalnost. S temi prednostmi prav regija Alpe-Jadran lahko postane ena najuspešnejših, če ne najuspešnejša v Evro-

Levo udeleženci okrogle mize (z leve) Danica Purg, Edi Kraus, Christoph Kulterer in Franz Pacher; zgoraj nagradenci Tomaž Ogris, Feliks Wieser in Marian Wakounig s predsednikom SGZ Benjaminom Wakounigom (levo) in en član žirije

pi nasploh, so bili prepričani sogovorniki omizja. Edi Kraus, pripadnik slovenske manjšine v Italiji, je glede bodočnosti oz. perspektiv za Trst in tudi alpsko-jadransko regijo opozoril na velike možnosti, ki se odpirajo z velikim italijanskim trgov in tudi z državami bivše Jugoslavije oz. pristopom Hrvaške k Evropski uniji. Glede vizij in izzivov za Trst pa je dodal, da si želi, da bo mesto s svojo okoličino v letu 2025 imelo spet takšno funkcijo in vlogo, kot jo je imelo pred 70, 80 leti oz. pred prvo svetovno vojno, ko je bil Trst gospodarsko močno, multikulturalno in odprto mesto v svet.

Za zaključek je SGZ prvič podelila tri nagrade uspešnim podjetnikom in strokovnjakom. Nagrade »Korotan Award« so prejeli kot uspešni mladi podjetnik Tomaž Ogris, bančnik in poslovnež Feliks Wieser ter za področje davčnega svetovanja Marian Wakounig. (il)

LITERATURA - Prvič podelili literarno nagrado mira

Prva nagrajenka Jolka Milič

Nagrado podeljuje Ženski odbor centra PEN Mira - Med nominirankami tudi Lojzka Bratuž in Irena Žerjal

LJUBLJANA - Literarno nagrado mira bo prejela pesnica, prevajalka in publicistka Jolka Milič. Za nagrado, ki jo Ženski odbor slovenskega centra PEN Mira letos podeljuje prvič, so bile nominirane še Lojzka Bratuž, Neža Maurer, Svetlana Makarovič, Alenka Puhar, Breda Smolnikar, Irena Žerjal, Janja Žitnik-Serafin, Maja Haderlap, Suzana Tratnik in Ksenija Jus.

V obrazložitvi nagrade, ki je namenjena izključno ustvarjalkam, je zapisano, da je Miličeva vzor pokončnosti, poguma, odkritosrčnosti in bojevitosti zagovarjanja osebnih stališč, v katerih brani podcenjeno in spregledano ustvarjalnost žensk. V šestih desetletjih delovanja je Miličeva pripravila več deset knjig prevodov slovenskih pesnic in pesnikov v italijanščino, ki jim je pogosto tudi sama našla založnika. Zaslužna je tudi za vrsto prevodov italijanskih, francoskih in španskih avtorjev v slovenščino. Pri delu je promovirala tudi poezijo, ki je bila v slovenskem prostoru odrinjena, ker jo pišejo ženske, lezbične aktivistke in geji. Je ambadorska slovenske po-

ezijske v Italiji ter avtorica številnih javnih pisem, v katerih se duhovito, ostro in neustrašno loteva literarnih in drugih družbeno zamolčanih tem, še piše v utemeljitvi.

Žirijo za nagrado so sestavljali predsednica Irena Novak-Popov ter člani Katja Mihurko-Poniž, Stanislava Repar, Barbara Simoniti in Andrej Detela. Za podeljevanje nagrade avtoricam so se po besedah Reparjeve odločile zaradi manjka prejemnic drugih nagrad. Kljub navidezni demokratičnosti nagrad, so prejemniki vseh večjih literarnih nagrad v glavnem moški, je dejala. Simonitijeva je dejala, da si je že pred desetimi leti skupaj z Barbaro Korun zadala nalogo, da se ne sme nikoli več ponoviti, da bodo pomembne slovenske ustvarjalke, kot sta bili denimo Saša Vegri in Ada Škerl »do smrti ostale brez nagrade«. Obenem želijo omogočiti tudi mladim avtoricam, da vstopijo v že obstoječ literarni prostor ženskih ustvarjalk.

Nagrado bodo Miličevi podelili 23. novembra v Cankarjevem domu.

Prevajalka, pesnica in publicistka Jolka Milič KROMA

EVROPSKI PROJEKT - Najbolj gradnji, ki bi grobo posegla v okolje, nasprotujejo v Posočju in Nadiških dolinah

Čezmejni daljnovod Okroglo - Videm še naprej dviguje temperaturo

NADIŠKE DOLINE - Če so si na Tržaškem v zadnjem obdobju vendarle oddahnili, ker je nevarnost žavelskega uplinjevalnika mimo, pa v Nadiških dolinah in Posočju že dalj časa buri duhove čezmejni daljnovod Okroglo (v bližini Kranja,

op.a.) - Videm. Tega je Evropska komisija 14. oktobra uvrstila na prednostni seznam energetskih projektov skupnega evropskega interesa, ki naj bi v obdobju do leta 2020 po olajšanem in pospešenem postopku lahko črpali evropska sredstva. No-

vi daljnovod (2x400 kV) naj bi zgradili in namestili slovenski Eles in italijanska Terna, mejo med Slovenijo in Italijo pa naj bi prečkal na Kolovratu oz. na Solarjah, kot je že uradno napovedala družba Eles, ki je sistemski operater napovednega elektroenergetskega omrežja na območju Republike Slovenije.

Gradnji daljnovoda z več kot 60 metrov visokimi stebri po njihovem ozemlju že skoraj deset let nasprotujejo prebivalci Posočja in Nadiških dolin, ki si z vidika gospodarskega razvoja teritorija veliko obetajo od turističnega sektorja, jasno pa je, da bi daljnovod močno pogojeval njihove načrte. Prav Kolovrat, Posočje in Nadiške doline so na primer tudi del čezmejnih projektov Pot miru od Alp do Jadrana (za ovrednotenje in povezovanje bogate kulturne in naravne dediščine nekdanje soške fronte) in Alpe Adria Trail, ki je namenjen pohodništvu.

Zato so predstavniki civilne družbe z obeh strani meje, pa tudi krajevnih uprav, že večkrat ostro izrazili svoje nasprotovanje temu projektu. Oglasila se je tudi Kmečka zveza, ki je tudi na srečanju z deželnim odbornikom Bolzonellom še enkrat potrdila svoje odklonilno stališče do tega daljnovoda. Vsa naprežanja prebivalcev in uprave-

ljev pa za zdaj niso dosegla zaželenega rezultata, saj Eles in Terna še vedno vztrajata pri gradnji. Nazadnje je bil o daljnovodu Okroglo-Videm govor tudi v deželnem svetu, saj je s tem v zvezi svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovce vložil interpelacijo, v kateri je predlagal tudi, naj se preuči možnost podzemnega daljnovoda. Novo interpelacijo pripravljajo v zvezi z daljnovodom tudi deželni svetnik in bivši župan Sv. Lenarta Giuseppe Sibau, zelo aktivni pa so tudi v Posočju.

Kar zadeva Slovenijo, velja omeniti odgovor vlade oziroma ministrstva za infrastrukturo in prostor na vprašanje državnega svetnika ter tolminskega župana Uroša Brežana. Na ministrstvu potrjujejo, da se priprava prostorskega načrta za omenjeni daljnovod sploh še ni pričela, postopek celovite presoje vplivov na okolje, ki je vsekakor obvezen, pa bo potekal istočasno s pripravo prostorskega načrta. Ko se ta zaključi, »pristojno ministrstvo za okolje potrdi ali zavrne sprejemljivost načrta. Omenjeno pomeni tudi to, da se že v fazi preverjanja variant prostorskega načrta s pomočjo postopka celovite presoje vplivov na okolje izločijo vse variante, ki bi grobo posegale v prostor, naravno okolje in tako bistveno omejevale razvojne potencialne prizadetega območja.« (NM)

Čezmejni daljnovod naj bi potekal tudi preko Solarij

NM

PRISTANIŠČE - Včeraj celodnevna stavka in demonstracije

Pristaniški delavci zahtevajo novo pogodbo

Pristaniški delavci so včeraj stavkali ves dan, v številnih mestih pa so bile tudi demonstracije in protesti. Panožni sindikati Filt-Cgil, Fit-Cisl in Uiltrasporti so namreč razglasili celodnevno stavko. Kljub številnim protestom niso namreč v zadnjih mesecih še obnovili delovne pogodbe, sindikati pa so tudi zaskrbljeni, ker skušajo predstavniki delodajalcev korenito spremeniti državno kolektivno pogodbo.

Pristaniški delavci so seveda stavkali tudi v Trstu, kjer so včeraj dopoldne tudi demonstrirali pred tržaško prefekturo. Protestniki so poleg zahtev glede delovne pogodbe in spremembe zakonodaje, ki je v razpravi v parlamentu, opozorili tudi na hude probleme v tržaškem pristanišču. Čeprav promet stalno raste in je tržaška pristaniška oblast pred kratkim celo sprejela proračun za leto 2014 v luči povečanja števila kontejnerjev, nekatera podjetja zapirajo in že se širijo govorice o novih prošnjah po dopolnilni blagajni. Med demonstranti so bili namreč tudi uslužbenci nekega podjetja, ki naj bi ga zaprli decembra.

Razloge za protest so sindikalni predstavniki posredovali tudi tržaški prefektinji Francesci Adelaide Garufi, ki je po končani demonstraciji sprejela sindikalno delegacijo. Poleg problema obnove delovne pogodbe in spremembe zakonodaje so zahtevali tudi rešitev problema delovne pogodbe uslužbencev pristaniških oblasti. Država jih namreč od lani obravnava kot javne uslužbenke in imajo zaradi tega od novembra lani tudi odtegljaj na plači v skladu z varčevalnimi ukrepi prejšnje Montijeve vlade.

A.G. Demonstracija pristaniških delavcev pred tržaško prefekturo

KROMA

BRUSELJ Evropski denar za »čezmejno« vodno omrežje

Tržaška krajevna konzulta za vodo je pridobila 6,6 milijona evrov evropskih sredstev, ki jih bo uporabila za obnovo vodovnega omrežja. Gre za konzorcij 14 javnih in privatnih podjetij iz jadranskega območja, ki posluje v tesnem sodelovanju z družbo AcegasAps.

V tržaški pokrajini bodo del tega denarja (600 tisoč evrov) namenili posodobitvi vodovodnega sistema, kjer beležijo več kot 40-odstotne izgube zaradi starih in dotrajanih cevi. Obnovitvene posege bodo izvedli tako v mestu kot v okolici, kjer bodo namestili najbolj sodobne nadzorne sisteme, prav z namenom, da se kolikor mogoče omeji nepotrebne potratne tako dragocene javne dobrine, kot je voda.

Župan Trsta Roberto Cosolini, ki predseduje omenjeni konzultu, je zadovoljen s pridobitvijo evropske pomoči. Gre po njegovem tudi za politični uspeh mestne uprave, ki se vsestransko trudi za oblikovanje čezmejnih projektov in posledično za večje pridobivanje sredstev iz Bruslja.

POLITIKA - Dogajanja na levici

SKP začenja znova

Odstop tajnika Antonia Saulleja - Dennis Visioli na čelu komisije za kongres

»Naredili smo nekaj hudih napak, cilji, za katere se borimo, pa so vedno zelo aktualni.« Te besede Dennisa Visiolija nazorno »fotografirajo« stajanje Stranke komunistične prenove (SKP), ki po znanih volilnih in političnih polomih italijanske levevice tudi pri nas začenja vse znova. Mavrična levica, Zveza levica in nazadnje Lista Ingroia sodijo že med ne ravno lepe spomine, SKP se vrača k svojim koreninam, čeprav živimo v časih, v katerih so vse politične in idejne korenine zelo krhke.

Visoliju, bivšemu pokrajinskemu odborniku, je strankin pokrajinski odbor poveril nalogo za izvedbo kongresov in za izvolitev novega pokrajinskega tajnika ali tajnico. Antonio Saulle je v tišini odstopil, njegov odhod, kot poudarja Visioli, je bil pričakovani, saj je tajnik takoj po izvolitvi napovedal časovno omejeno funkcijo. V tem času se je zgodil volilni polom Liste Ingroia, levica je nato po sklepu sodišča še izpadla z deželnih volitev. Skratka za komuniste samo slabe novice, za kar seveda ni kriv Saulle.

Visioli predseduje komisiji, ki bo izpeljala kongrese v osmih krajevnih kroških in nato še pokrajinski kongres (22. in 23. novembra). Čaka ga veliko dela z namenom, da bi v kongresno sočnanje angažiral čim več članic in članov stranke, ki jih je skupno 290. »To ni ravno velika številka, če pomislimo, da ima mnogo večja Demokratska stranka pri nas manj kot 600 vpisanih, pa smo lahko zadovoljni,« ugotavlja Visioli. Prvi krajevni kongres v soboto, 16. t. m. (ob 16.30 v Ljudskem domu Jureta Cancianija), na Krasu pa v sredo, 20. t. m. (ob 18. uri v Gruznovi rojstni hiši v Nabrežini).

SKP sodeluje z levo sredino v vseh tržaških krajevnih upravah od Nabrežine do Milj. Odnosi med zavezniki so po Visiolijevem prepričanju korektni in tvorni, z izjemo miljske občinske uprave, kjer se je zataknilo v odnosih med levico in levo-sredinsko koalicijo župana Neria Nesladka. »A to ne po naši krivdi, temveč po krivdi župana, ki se je še kar oddaljil od svojega volilnega programa,« pojasnjuje naš sogovornik.

»Ne smemo se preveč ozirati na poraze in na vse negativne politične in volilne preizkušnje. Naše seveda ne smemo pozabiti, moramo pa sku-

ANTONIO SAULLE

ARHIV

DENNIS VISIOLI

ARHIV

šati prepričati ljudi, da so cilji, za katere se borimo, še kako aktualni. Poglejte kaj se dogaja v Evropi in v Italiji, kjer so bogati vse bogatejši in revni vse bolj revni. Vse več je družbenih krivic, nepoštenosti in korupcije, kar zahteva močno in enotno levico,« poudarja Visioli. V Italiji že dalj časa ni več močne levice, da ne govorimo o njeni enotnosti. Edina leva stranka, ki se je prebila v rimski parlament in v deželni svet, je Levica-ekologija-svoboda (SEL), s katero SKP pa ni v dobrih odnosih, prej nasprotno.

V Ul. Tarabocchia, kjer domuje tržaška SKP, ne vedo kdo bo novi tajnik (ali tajnica) stranke. »Če bi to vedeli vnaprej, bi bili vsi naši kongresi nepotrebni. Komunisti smo kljub vsemu in kljub vsem težavam, s katerimi se soočamo, ohranili voljo po odkritem in demokratičnem soočenju,« pravi se Visioli.

S.T.

PROSEK - Praznovanje sv. Martina

Šolarji spoznali čebelarstvo Prvič na voljo »Martinov lulček«

Proseški otroci so včeraj v sklopu martinovanja doživeli uro čebelarstva

KROMA

Po četrtkovi uradni otvoritvi je martinovanje na Proseku včeraj doživelo vrsto pobud in prireditev. Dopoldne je bila na programu čebelarstva delavnica za najmlajše, sinoči pa so v vaškem Kulturnem domu gostili gledališko uspešnico Umor v vili Roung v izvedbi števerjanske dramske skupine Sedej.

Člani novoustanovljenega društva Promokras so medtem odprli Vinski dom (v trgovini lončenih peči blizu Kržade). Pobuda, ki je med domačimi vinarji še kako dobrodošla, hoče biti dodana vrednost k tradicionalnemu prazniku. Vinski dom bo nudil izbor najboljših kraških vin, poleg tega pa bodo obiskovalci lahko poizkusili in ocenili čisto novo jed, ki so ji organizatorji dali ime »Martinov lulček«. Poleg pršuta in sira pa bo mogoče zaužiti še kakšno »vroč« presenečenje. Vinski dom bo odprt danes od 17. ure dalje, jutri in ponedeljek pa že od 10. ure naprej.

Na sedežu rajonskega sveta bodo danes ob 18. uri odprli razstavo in pokušnjo priljubljene krajevne specialitete - fanclov z dušo. Ob 19.30 bo v cerkvi sv. Martina koncert ženskega zbora Prosek-Kontovel in moške vokalne skupine Sv. Jernej z Opčin. V Kulturnem domu bo po 20. uri ples in zabava z DJ-jem.

Nedeljski spored bo uvedel 5. Martinov pohod po poteh proseškega jusa, med katerim bodo udeleženci spoznavali krajevne zanimivosti (zbirališče ob 9.30 pri proseškem spomeniku padlim). Ob 14.30 je predvidena že tradicionalna Martinova furenga, ki jo prireja Kmečka zveza in Mladinski krožek Prosek-Kontovel.

V Kulturnem domu bodo ob 16. uri krstili letošnje vino prosekar, ki ga na tem območju proizvajajo že stoletja (Janez Vajkard Valvazor ga je na primer že leta 1689 omenil v svoji Slavi vojvodine Kranjske. Nedeljski spored bo zaključila projekcija dela restavriranega filma Sfinga in filma o Čezmejnem pohodu prijateljstva 2013, ki je potekal med Tržaško in Triglavom. Višek pa bo praznovanje seveda doseglo v ponedeljek, na Martinovo: od jutranjih ur bo v vasi kmetijski sejem Kmečke zveze, na B'lancu pa sejem antikvariata in rabljenih predmetov. Na dvorišču rajonskega sveta bo ob 14.30 pokušina proseških in kontovelskih vin, ob 16. uri pa slovesna maša v vaški cerkvi. Proseško martinovanje bo ob 19. uri v Kulturnem domu zaključil koncert Kraških ovčarjev.

DVORANA TESSITORI - Vsedržavni posvet o centrih za identifikacijo in izgon

Kjer so pribežniki zaporniki brez pravic in dostojanstva

»Center za identifikacijo in izgon (CIE) v Gradišču so pred dnevi zaprli. Vendar nimamo česa proslavljati, saj gre zgolj za posledico zadnjega požara oz. izgredov, do katerih je tam prišlo, in ne zaradi zavestne politične odločitve.« Predsednik konzorcija ICS Giampaolo Schiavone je na včerajšnjem vsedržavnem posvetu o nepotrebnih, nečloveških in predragih centrih CIE v Italiji in Evropi z grenkobo ugotavljal, da bo treba še veliko delati, da bi enkrat za vselej ukiniteli te oblike »zaporov« in za priseljence našli drugačne oblike bivanja. Zanimivega srečanja v dvorani Tessitori v okviru niza Raz/seljeni, pri katerem so sodelovali konzorcij ICS, združenje ASGI in deželna mreža za pravice do državljanstva, se je udeležilo res veliko ljudi, zlasti mladih.

Analiza propada in perspektive

V Italiji je še pred kratkim delovalo 11 centrov za identifikacijo in izgon, v Evropi pa jih je več kot 400. V njih so dejansko priprti ljudje - nezakoniti priseljenci, ki so v večini primerov zagrešili le to, da nimajo ustreznega dovoljenja za bivanje, zato jim »gostujoča« država brezkompromisno odvzame svobodo in jim dejansko izniči še najosnovnejše človekove pravice. Predstavniki kampanj Open Access Now in LasciateCIEntre si prizadevajo za zaprtje vseh centrov CIE, kjer vladajo podobne nečloveške razmere, ki jih upravitelji skušajo skrivati tako, da ne dovoljujejo nikomur vstopa vanje, je opozorila Alessandra Capodanno. »V okviru kampanje Open Access Now smo obiskali 56 centrov v 13 drža-

Zanimivega srečanja se je udeležilo veliko mladih

KROMA

vah. Vsakič smo se morali za vstop boriti, čeprav sramotna evropska direktiva o postopkih za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (2008/115/ES) dovoljuje vstop pristojnim nacionalnim, mednarodnim in nevladnim organizacijam ter organom.« Analizirala je direktivo, ki ima velike pomanjkljivosti - ponekod »zaporniki - to dejansko so« nimajo pravice do brezplačnega odvzetnika, nimajo kontaktov z domačimi, ne smejo uporabljati mobilnih telefonov.

Perspektive za prihodnost niso spodbudne, saj kaže, da Evropska komi-

sija direktive ne bo spreminjala, alternativa priporu pa zaenkrat ni.

Kaj pa človekove pravice?

Število centrov CIE se je v zadnjem letu v Italiji zmanjšalo: od začetnih 11 na današnjih 6. »To je znak neuspeha, sistem propada, samodejno se uničuje,« je dejala Mariarita Peca, predstavnica združenja zdravnikov za človekove pravice MEDU. Sama je obiskala vseh 11 centrov: to so zapori obdani z visokimi zidovi, notranji prostori so ločeni po kletkah, kjer je natrpanih 8 do 10 »gostov«, brez tople vode, brez telefona. Brez spoštovanja, brez dostojanstva, kjer je celo

žoga za rekreativno brcanje nedovoljen luksuz. Glede zdravstva pa je ugotavljala, da vlada nekakšno neupoštevanje težav priseljencev: »v kletki se lahko znajdejo različni osebki, z različnimi težavami - depresijo, garjem, bolniki z diabetesom, skratka ljudje z različnimi potrebami.«

Kdo financira centre?

Kdo drug kot mi. Jasno, da za kri-tje stroškov centrov skrbi država z javnim denarjem. Da je to izjemna potrata, je včeraj opozorila Grazia Neletto, članica združenja Lunaria, ki je potožila nad utvaro transparentnosti stroškov. (sas)

Vozil je vinjen

Policisti tržaške kvature so prejšnjo noč ustavili 54-letnega Tržačana S. M., ki je vozil avtomobil, čeprav ga je imel precej pod kapo. Policisti so namreč opazili na tržaškem nabrežju avtomobil, ki se je premikal zelo počasi, voznik pa sploh ni upošteval voznih pasov. Bolje rečeno, obotavljal se je, saj se je premikal z enega pasu na drugega. Policisti so ga kajpak ustavili in takoj ugotovili, da je bil vinjen, isto pa je veljalo za lastnico avtomobila, ki je sedela ob njem. Glede na dejstvo, da je bil alkokot za oba pozitiven, so morali poklicati tretjo osebo, da je lahko odpeljala avtomobil. Policisti so S. M. prijaviili na prostosti zaradi vožnje v vinjenem stanju.

Ustavili mladoletnika s 4 grami marihuane

Karabinerji iz poveljstva na Opčinah so med nadzorom ozemlja z namenom preprečevanja preku-pčevanja z mamili prijaviili na prefekturi mladoletnika s stalnim bivališčem v Trstu. Mladenič so ustavili na Proseku, v žepu je imel 4 grame marihuane.

Tatovi vdrli v hišo in ukradli 10.000 €

Neznani tatovi so v noči na petek vlomili v neko stanovanjsko hišo v Ul. Montedoro v Miljah. Tatovi so vdrli skozi neka stranska vrata, ko ni bilo nikogar doma. Odnegli so nekaj zlatega nakita in denar, vrednost plena je približno 10 tisoč evrov. Tatvino preiskujejo policisti tržaške kvature.

20. NOVEMBER - Ob sodelovanju vrtcev, šol in drugih institucij

Občina bo z nizom pobud opozorila na pravice otrok

20. november so Združeni narodi razglasili za svetovni dan otroka, saj je bila leta 1959 na ta dan sprejeta deklaracija o otrokovih pravicah, 20. novembra 1989 pa konvencija o otrokovih pravicah. Dan je torej povsod po svetu posvečen razpravam in izboljšanju varnosti, vključenosti in življenjskih okoliščin za najmlajše prebivalce planete. Občina Trst je tako kot vsako leto tudi tokrat pripravila pester program dogodkov, ki se bodo odvijali čez cel mesec.

Več o letošnjem programu je na včerajšnji novinarski konferenci sporočila občinska odbornica za šolske zadeve Antonella Grim, ki je poudarila, da je program raznolik in sestavljen iz več sklopov. Pri njegovi realizaciji bodo sodelovali tudi Pokrajina Trst, tržaško zdravstveno podjetje, organizacija Slow Food in drugi, s pobudami pa nameravajo opozoriti na pravice in položaj otrok. V sklopu različnih dogodkov bodo udeleženci lahko spoznali, kakšnih pravic bi morali biti deležni naši najmlajši občani. Otroci in mladostniki imajo namreč pravice do soudeležbe, zdravja, čistega zraka, izobraževanja, različnosti, pa pravico do športnega udejstvovanja, zaščite in pripovedovanja zgodbic.

Vse te tematske sklope bo Občina Trst na zanimiv in inovativen način vključila v letošnji program, ki se bo začel v ponedeljek, zaključil pa se bo prve dni decembra. Veliko dejavnosti bo potekalo v šolah in vrtcih, kar nekaj pobud pa bodo izvedli na sedežih različnih institucij. V ponedeljek, 11. novembra, bo pestro v poročni dvorani

Odbornica Antonella Grim predstavlja program dogodkov

Mestne hiše, kjer bodo ob 17. uri predstavili delavnice in čajanko, s katero bodo člani organizacije Slow Food počastili državni dan projekta Orti in Condotta. Že dan kasneje bo Občina v sodelovanju s pediatrično bolnišnico Burlo Garofolo in Zdravstvenim podjetjem organizirala seminar na temo sladkorne bolezni v otroštvu. Predavanje bo namenjeno šolam in šolnikom. Vrstile se bodo tudi razne zabavne prireditve, obiski reševalnih postaj, humanitarni teki, ustvarjalne delavnice, okrogle mize, gledališke predstave in še mnogo drugega.

Odbornica Grimova je včeraj še posebej izpostavila dogodek, ki bo na sporedu prav na mednarodni dan otrokovih pravic, se pravi 20. novembra, ko so vsi otroci vabljeni v pasajo Tergesteo.

Tam bosta ob 16.30 med drugimi zgodbe pripovedovala tudi odbornica Antonella Grim in župan Roberto Cosolini. Tematski sklop, ki obravnava pravice do zaščite, pa bo vsem pedagoškim delavcem omogočil seminar, na katerem jim bodo strokovnjaki razložili, kako bi lahko prepoznali prve znake zlorabljanja otrok. Nesprejemljivo je namreč nasilje nad otroki, posebno v okviru njihovih družin, ki naj bi jim nasprotno dajale varno zatočišče in spodbudo.

Dobro zasnovan program Občine Trst bo mednarodni dan otrokovih pravic počastil z zelo jasnimi sporočili, kako in zakaj je treba zagotavljati kakovostno poučevanje o otrokovih pravicah. Ob svetovnem dnevu otrok bodo večkrat ponovili, naj se predpisi, ki ščitijo otroke, tudi izvajajo ... (sč)

Iščejo se novi prostori za civilno zaščito

Tržaški župan Roberto Cosolini in podžupanja Fabiana Martini sta včeraj obiskala sedež civilne zaščite v delu nekdanje vojašnice Beleno. Povabil jih je predsednik tržaške sekcije državnega zdrženja alpincev (Ana) Fabio Ortolani, da bi skupaj preučili možnosti selitve, saj so prostori dotrajani in grozijo varnosti zdravniške postojanke in zdravstvenih aparatov, s katerimi razpolaga prostovoljna sekcija Ana.

Razstava o uporabi tobaka med prvo svetovno vojno

SKD Vigred vabi v Štalco v Šempolaju na ogled razstave »Uporaba tobaka med prvo svetovno vojno 1914-1918«, ki bo na ogled še ta in prihodnji konec tedna. Danes od 15.30 do 19. ure, jutri pa od 9.30 do 12. ure in od 15. do 19. ure. Obiskovalci bodo poleg črno-belih fotografij in razglednic lahko spoznali različne vrste pip, ki so prave umetnine, tehtnic za tobak, tobakačnic in podobno. Tobak je bil med prvo svetovno vojno ena od redkih tolažb za vojake, ki so se dolga leta borili daleč od doma in od družin. Zamisel za razstavo in material sta prispevala Bruno Santini in Marco Perrino.

Od klapavic do terana

V okviru pobude Okusi Krasa vabi druga Curiosi di natura jutri na sprehod po Križu »od klapavic do terana«. Udeleženci se bodo zbrali ob 9.15 pri križišču za Brišče in se nato sprehodili po gozdu, vse dokler se jim ne bo odprl pogled na morje. Udeležbo je treba potrditi (3405569374 oz. www.curiosidinatura.it), zanjo bo treba odšteti 5 evrov. Ob koncu bo mogoče koristiti 10% popust na kosilu v gostilnah, ki sodelujejo pri pobudi.

Zadnji vikend Triestantiqua

V nekdanji ribarnici na tržaškem nabrežju bo samo še danes in jutri odprti 31. sejem Triestantiqua, veliki prodajno-razstavni sejem z najrazličnejšimi dragocenostmi in starimi predmeti. Kdor bi rad pogledal, kaj vse ponuja več razstavljavcev z različnih koncev Italije, Avstrije in Belgije, lahko to stori od 10. do 20. ure.

Vodeno po Theatrum mundi

V muzeju Revoltella (Ul. Diaz 27) bo danes ob 16. uri vodeni ogled retrospektivne razstave Theatrum mundi hrvaške tekstilne umetnice Jagode Buić. Barbara Coslovich bo udeležencem predstavila monumentalne tekstilne skulpture, tapiserie, reliefne objekte iz raznovrstnega papirja s filigranskimi posegi, makete za scenografije, osnutke za kostume in obleke.

Illy in Zonin nagrajena

Podjetnika Riccardo Illy in Gianni Zonin sta prejemnika nagrade Bibenda 2014, ki je namenjena podjetnikom, ki se ob običajnem delu posvečajo še vinu. Oba namreč upravljata kmetijo, kar je zanju dodana vrednost. Nagrado jima bodo podelili 14. novembra na priznanju predstavitve zbornika v Rimu.

Delovne ponudbe

Center za zaposlovanje tržaške pokrajine (Scala dei Cappuccini 1) zbira prijave za zaposlitev šolskega sodelavca na konservatoriju Tartini za nadzor nad poslopijem in čiščenje prostorov. Pogoj je opravljena srednja šola. Interesenti bodo morali opraviti kolokvij na konservatoriju Tartini (Ul. Ghega 12): v ponedeljek in torek bodo prišli na vrsto tisti z začetnico priimka od A do L, v sredo in četrtek pa tisti od M do Z. Iste porazdelitve po začetnici priimka pa bodo morali upoštevati tudi tisti, ki se bodo prijavili za 4 mesta za spremljevalca bolnikov bolnišniško-univerzitetnega podjetja. Več informacij je na voljo na sedežu centra.

ŠOLI KOSOVEL IN LEVSTIK - Ob 1. novembru

Tudi učenci in dijaki so se poklonili padlim za svobodo

Kot je že običaj, so tudi letos v času novembrskih praznikov učenci srednjih šol Srečka Kosovela z Opčin in Frana Levstika s Proseka obiskali spomenike padlim, da bi počastili spomin vseh, ki so žrtvovali svoje življenje za našo svobodo.

Učenci drugih razredov obeh šol so počastili spomin na Bazoviške žrtve ob spomeniku na bazovski gmajni, kjer so skupaj prisluhnili zgodovinarju Milanu Pahorju. Openški prvošolci so se v spremstvu novinarja in domačina Dušana Kalca podali k vaškemu spomeniku padlim in na opensko strelišče, kjer so se poklonili spominu na tu ustreljene talce ter na Pinka Tomažiča in druge žrtve Drugega tržaškega procesa. Učenci openskih tretjih razredov pa so obiskali Rižarno in tam tudi iz besed zgodovinarja Sandija Volka izvedeli o grozotah, ki so se v tem koncentracijskem in uničevalnem taborišču dogajale med drugo svetovno vojno (na sliki).

Na Proseku so prvošolci obiskali vaško pokopališče, tretješolci pa avstro-ogrsko vojaško pokopališče. Eni in drugi so si tudi v prostorih proseškega Kulturnega doma ogledali razstavo »Ko je umrl moj oče« o pričevanjih slovenskih otrok iz fašističnih taborišč ter knjižnico Borisa Pahorja, ki jo je pisatelj pred kratkim daroval proseški Zadrugi Kulturni dom.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 9. novembra 2013

TEODOR

Sonce vzide ob 6.56 in zatone ob 16.41
- Dolžina dneva 9.45 - Luna vzide ob 12.18 in zatone ob 22.55

Jutri, NEDELJA, 10. novembra 2013

ANDREJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14,3 stopinje C, zračni tlak 1013,7 mb ustaljen, vlaga 85-odstotna, veter 7 km na uro jugo-vzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 17,4 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 9. novembra 2013

Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in
od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Costalunga 318/A - 040 813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Giulia 14, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 14 - 040 572015.

www.farmacititrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številki) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Sole a catinelle«.

ARISTON - 16.45, 18.45, 21.00 »Blancanieves«; 15.30 »Il grande orso«.

CINEMA DEI FABBRI - 20.00 »Il silenzio del mare«; 21.30 »The act of killing«.

FELLINI - 15.30, 17.00 »Cattivissimo me 2«; 18.30, 20.15, 22.00 »Un castello in Italia«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Giovane e bella«; 16.40, 21.30 »La vita di Adele«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Zoran, il mio nipote scemo«; 15.30 »Justin e i cavalieri valorosi«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 19.40 »Something good«.

KOPER - PLANET TUŠ - 17.00, 22.40 »Carrie«; 13.45 »Čefurji raus!«; 23.00 »Gravitacija«; 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.10, 21.00, 22.10 »Gremo mi po svoje 2«; 14.15, 14.45 »Jaz, baraba 2«; 17.50 »Kapitan Phillips«; 13.00, 16.20 »Khumba«; 13.30 »Khumba 3D«; 15.45, 20.45 »Legende v Vegasu«; 22.55 »Načrt za pobeg«; 18.20, 20.30, 22.30 »Nesramni dedi«; 15.40 »Peta veja oblasti«; 20.20, 22.45 »Thor: Svet teme 3D«; 18.10 »Thor: Svet teme«; 19.00 »Tosca v živo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 20.00, 22.15 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Machete Kills«; Dvorana 2: 15.20, 16.45, 18.30 »Disney Planes«; 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Sole a catinelle«; Dvorana 3: 18.30 »Cattivissimo me 2«; 16.30, 19.00, 21.30 »Prisoners«; Dvorana 4: 16.30, 20.10, 22.15 »Questione di tempo«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 15.35, 17.40, 19.45 »Cattivissimo me 2«; 14.35, 15.25, 16.30, 17.20, 18.25, 19.15, 20.20, 21.10, 21.50, 22.00, 22.15, 23.00 »Sole a catinelle«; 16.50, 21.50 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«; 19.30 »Ender's Game«; 15.30, 18.30, 21.30 »Prisoners«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Machete Kills«; 15.30, 17.45 »Disney Planes«; 20.00 »Disney Planes 3D«; 14.50 »Justin e i cavalieri valorosi«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 21.30, 22.00 »Sole a catinelle«; Dvorana 2: 17.00, 17.50, 20.10, 22.10

»Zoran, il mio nipote scemo«; Dvorana 3: 16.00 »Cattivissimo me 2«; Dvorana 4: 19.50, 22.15 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«; Dvorana 5: 16.15, 18.00, 19.45 »Disney Planes«; 18.00, 21.15 »Prisoners«.

Čestitke

Danes na Proseku ALAN BLASON praznuje 4. rojstni dan. Mnogo zdravja, sreče in polno igranja z bratanci in prijatelji mu želijo mama, tata, brat Erik, vse none, nono, tete in strici.

Naš PAČKO rojstni dan slavi in zato smo veseli mi. 32 poljubčkov ti pošiljamo tvoje Peppa pig Danja, Deva in Dara.

Šolske vesti

DIZ J. STEFANA sporoča, da v petek, 15. novembra, od 18.00 do 19.30, bodo na šoli potekale individualne govorilne ure staršev s posameznimi profesorji.

Obvestila

KD RDEČA ZVEZDA vabi na tečaj šivanja narodnih noš, ki bo potekal ob sredo, z začetkom ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu. Podrobnejše informacije na tel. št. 340-9763900 (v popoldanskih urah).

OBČINE OKRAJ (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ljudoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredo in petkih od 16. do 18. ure in ob sobotah od 10. do 12. ure. Likovne delavnice v novembru: Poteze s čopiči in Barvane škatle. Info: 040-299099.

ZUMBA - SKD DRAGO BOJAN obvešča, da bo tečaj potekal ob četrtek od 18.20 do 19.20 v domu Briščiki. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe. Informacije na tel. 348-0633569 (Katja).

ŠE NEKAJ PROSTIH MEST na razpogo za tečaje slovenščine (stopnje A1, A2, B1), angleščine (A1, B1) in računalništva na osnovni stopnji, ki bodo potekali na Ad formandumu v Trstu. Koledar je objavljen na www.adformandum.org. Informacije na tel. 040-566360, ts@adformandum.org.

BAKLUS DAY

2013

"KRAŠKI OVČARJI"

danes, 9. novembra 2013
od 20.00 ure dalje
VSTOP PROST

Med koncertom ženske glasujejo in kronajo novega Bakusa 2013!

PAROVEL

KLET PAROVEL - Boljunec 624
346 7590953
parovelevents.com

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da vadbota poteka ob torkih od 18.00 do 19.15 ter od 19.15 do 20.30, ob četrtek pa od 16.45 do 18.00 ter od 18.00 do 19.15. Na razpologo je še nekaj prostih mest. Vabljeni tudi na uro poskusne brezplačne vadbe.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejem rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. Danes, 9., 16.00-21.00; nedelja, 10., 10.00-12.00 ter 16.00-20.00. Info: 347-5292058, www.skbrdina.org.

PLESNO DRUŠTVO Vipava vabi na plesni večer danes, 9. novembra, ob 20. uri v Kulturni dom v centru Vipave. Društvo pripravlja vsako 2. in 4. soboto v mesecu družabni ples, namenjen zunanjim plesalcem/tečajnikom plesnih šol standardnih, latinsko-ameriških in diskoplesov. Vpis in dodatne informacije na tel.: +386(0)31247578 (Makovc).

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE v Trstu sporoča, da bo letošnja skupna Hvaležnica: »Oznanjevanje in pričevanje za vero ni zadeva le nekaterih, temveč tudi moja, tvoja, vsakega izmed nas« (papež Frančišek, splošna audienca, 9. oktober 2013) v nedeljo, 10. novembra, ob 16. uri v stolnici sv. Justa. Slovesno zahvalno bogoslužje bo ob somaševanju slovenskih duhovnikov vodil Nj. ekscl. tržaški nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi. Poleg Združenega zbora ZCPZ bo sodelovala pevska skupina SZSO, obogatila pa narodne noše ter prinašalci darov.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v nedeljo, 10. novembra, ob 18.00 nastop v telovadnici v Nabrežini. V torek, 12. novembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah bo redna pevska vaja.

V SKLOPU PRAZNOVANJA 60-letnice Slovenskih tabornikov v Italiji bomo člani RMV deležni sprejema SKGZ v četrtek, 14. novembra, v KD v Gorici s pričetkom ob 18.30. Vsi naši člani, bivši člani in gostje si bodo lahko ogledali premierno film »Gremo mi po svoje 2«. Iz Tržaškega je predviden skupni odhod z avtobusom. Zbirališče ob 17.30 na Opčinah, nasproti bencinske črpalke Esso. Prijave zbira jo vodniki družin, prijava je možna tudi preko info@tabornikrmv.it do nedelje, 10. novembra. Taborniški srečno!

DSI vabi v ponedeljek, 11. novembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na večer na temo »Prostocarrinska območja na Tržaškem«. O možnostih in problemih bosta govorila dr. Peter Močini in dr. Peter Regent. Začetek ob 20.30.

KROŽEK KRATKOČASNE MATEMATIKE, nadaljevalec zabavne in razvedrilne matematike, bo imel srečanje v torek, 12. novembra, ob 17. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3. Vabljeni vsi, tako novi kot stari ljubitelji matematike.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja 1x tedenski 20-urni začetniški tečaj. Min. število tečajnikov je 5, max pa 10. Potekal bo ob

torkih 19.15-20.45. Začetek 12. novembra. Info in prijave na www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - tržaška federacija, vabi v ljudski dom v Podlonjer (Ul. Masaccio 24) na večer proti nasilju nad ženskami. V sredo, 13. novembra, ob 20.30 Adriana Giachetti in Francesca Vasori bosta predstavili recital »Spicchi di luna di mele«.

ZALOŽBA MLADIKA IN ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA prireja obisk Slovenskega knjižnega sejma v Ljubljani z avtobusnim prevozom v sredo, 20. novembra. Odhod s Trga Oberdan ob 8.45, povratek v Trst okrog 17. ure. Prijave v Tržaški knjižarni ali pri založbi Mladika na tel. 040-3480818, redakcija@mladika.com. Prijava je možna do srede, 13. novembra.

ELIC-SINTESE Umetniška šola za otroke vabi na delavnico »Izražajmo se s stripom« z umetnikom Leonardom Calvom v soboto, 16. novembra, od 16.30 do 17.30 na sedežu, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje. Info na tel. 040-2602395 ali 338-3476253.

SEČNJA 2013/14 NA OPČINAH: Jus Opčine obvešča člane in bivačce na Opčinah, da bo sprejemanje prošenj za letošnjo sečnjo ob torkih od 18.30 do 19.30, najkasneje do 19. novembra, na upravnem sedežu, Proseška ul. 71.

PRAVLJIČNE URICE: Biserka Cesar bo v sredo, 20. novembra, v Narodni in študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20 (www.knjiznica.it), pripovedovala pravljice s skupnim naslovom »V knjižnici z medvedom«, ob 16.30 za otroke iz vrta ter ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred).

UPRAVA OBČINE REPENTABOR obvešča, da zbiramo gradivo za objavo nove številke občinskega glasila. Rok za oddajo prispevkov zapade 22. novembra, sprejemamo pa jih v občinskem vložišču in na elektronskem naslovu traduzioni@com-monrupino.regione.fvg.it.

60-LETNIKI POZOR! V soboto, 23. novembra, praznujemo vsi skupaj od Brega do Krasa. Klič takoj na tel. št. 348-5608501 - Divna ali 348-5159966 - Edvin.

60-LETNIKI s Proseka in okolice vabljeni na večerj s plesom z orkestrom Souvenir v Devinu v nedeljo, 24. novembra. Vpis na tel. 347-8379963 (Silvana).

AŠD SK BRDINA obvešča člane in tečajnike, naj se oglasijo pri društvu glede nakupa v predprodaji sezone karte, kajti so možne določene ugodnosti. Najkasneje do 29. novembra. Info: 342-10730513 (Sabina).

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se vsako prvo nedeljo v mesecu do 2. februarja, udeležijo vzdrževalne sečnje na poljski poti od Zav do do Kusluk. V slučaju slabega vremena se rabuta premakne na drugo nedeljo v mesecu. Zbirališče na Rouno ob 8.30. Ob zaključku rabute bodo posekane drva porazdeljena med udeleženci na osnovi žreba.

vabi na predstavitev

»MARTINOVE FURENGE, PROSEKARJA in NA KRST MLADEGA VINA«

na Proseku
Nedelja, 10/11/2013

ob 14.30 – »MARTINOVA FURENGA«, tovorni voz s konjsko vprego za prevoz vina, ki je znan pod imenom »furenga«, bo spremljala skupina narodnih noš in Godba na pihala Divača, skupina harmonikašev, zbor MPZ Vasilij Mirk. Sodeluje rajonski svet za Zahodni Kras in Mladinski Krožek Prosek Kontovel ter krajevne gostilne in osmice. Povezoval bo Omar Marucelli.

ob 16.00 – KRST MLADEGA VINA – PREDSTAVITEV VINA PROSEKAR 2013 – Kulturni dom na Proseku: nastop Društva godbenikov Divača, MPZ-a Vasilij Mirk in otroških pevskih zborov OŠ Černigoj in Gradnik. Sodelujejo: kraljica terana 2013 Anet Jagodič, Združenje slovenskega reda viteзов vina, Mladinski Krožek Prosek-Kontovel. Povezovala bo Veronika Zuzič.

**DOBRODOŠLI NA OBUDITVENI PREDSTAVITVI
TEH LEPIH OBIČAJEV NAŠIH PREDNIKOV**
V primeru slabega vremena furenga odpade

Tržaška folklorna skupina Stu ledi

Čez tri gore, čez tri dole...

ob 40- letnici TFS Stu ledi

Občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu
Nedelja, 10. novembra 2013, ob 17. uri

Sodelujejo: FS Predgrad (Predgrad pri Kočevju),
istrska glasbena skupina Vruja,
plesalci in pevke Stu ledi

V sodelovanju z ZSKD,
pod pokroviteljstvom Občine Dolina

Vabljeni!

Mali oglasi

27-LETNIK išče delo. Tel. št.: 327-0538277 ali 040-910393.

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

IŠČEM DELO kot pomočnica v gospodinjstvu ali pomoč ostarelim in bolnim osebam. Tel. št.: 00386-68131352.

IŠČEM DELO kot varuška otrok ali kot hišna pomočnica. Tel.: 040-327251.

IŠČEM zimske gume s platišči v dobrem stanju, 175-65 R13 ali 185-55 R14, max 200,00 evrov. Tel.: 347-3052843.

LJUBITELJEM ŽIVALI podarimo 4 simpatične mucke, stare 5 tednov. Tel. 040-4528403.

PRODAJAMO kraško domačijo potrebno prenove: hiša 180 kv.m., vrt 2.500 kv.m., tel.: 340-5706725.

PRODAM TRAKTOR goldoni, letnik 1976, popolnoma preurejen, v dobrem stanju. Tel.: 040-214618 v delovnih urah.

PRODAM ekstradeviško dalmatinsko oljčno olje lastne pridelave. Tel.: 339-8201250.

PRODAM fiat palio 1.2, letnik 2000, 150.000 km, letna taksa plačana do '08 2014, za 800,00 evrov. Tel.: 040-225304 ali 340-9144726.

PRODAM repo. Tel.: 347-4878994.

PRODAM strežno hladilno vitrino za narezek, širina 4 m, globina 1,5 m ter hladilno vitrino za mlečne izdelke, višina 2,20 m, globina 70 cm, dolžina 2,5 m v odličnem stanju, cena po dogovoru. Tel. 339-5326530, 338-8867093.

PRODAM Xbox 360 slim 250 gb, kinect s pripomočki in igrami ter predvajalnik hd-dvd s filmi. Tel. št.: 329-9841041.

PRODAM zimske gume sava, 195/50 R15 že nastavljene v platiščih. Rabljene so bile eno sezono. Cena 200,00 evrov. Tel. št.: +39 329-5743056.

RAZNE DELE za skuter Gran Dink prodam po nizki ceni. Tel.: 040-231006 v popoldanskih urah.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

DRUŽINA COLJA je odprla osmico, Sa-

matorca št. 21. Tel.: 040-229326. Vljudno vabljeni!

PRI PAROVELU v Boljuncu je odprta osmica. Tel.: 346-7590953.

V RICMANJIH 175 je odprl osmico Jadrana. Tel. 040-820223.

V SOŠČEVI HIŠI na Proseku ima odprto osmico Godbeno društvo Prosek.

Izleti

50-LETNIKI iz dolinske občine organiziramo v soboto, 23. novembra, pol-dnevni izlet z večerjo v Cervignano. Prijave sprejemamo do vključno 15. novembra. Info na tel. št.: 338-5490044 (Patrizia) ali 333-6188696 (Franka).

PLANINSKA ODSEKA SK DEVIN - ŠZ SLOGA priredita v nedeljo, 17. novembra, avtobusni izlet v Vipavsko dolino in Martinovo večerjo. Urnik odhoda avtobusa bo naknadno objavljen. Vpis in informacije do 15. novembra na tel. 040-200782 (Frančko) ali 040-226283 (Viktor).

KRU.T obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za izlet v Avstrijo, od 6. do 8. decembra Linz, ogled božičnih sejmov in samostana Kremsm nster, na povratku postanek v mestecu Styr. Dodatne informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA sporoča, da zaradi velikega zanimanja ponovno organizira ogled Londona v soboto, 7. decembra. Prijave in informacije: 00386-31479882 Marija.

Prireditve

PRAZNIK SV. MARTINA NA PROSEKU - danes, 9. novembra: ob 18.00 razstava in pokušnja »fanclov z dušo« na sedežu rajonskega sveta na Proseku, ob 19.30 koncert ŽePZ Prosek-Kontovel ter MVS Sv. Jernej z Opčin v cerkvi sv. Martina, ob 20.00 glasba z DJ-jem v kulturnem domu; 10. novembra: ob 9.30 »5. Martinov pohod po poteh proseškega jusa« (zbirališče pri spomeniku padlim na Proseku), ob 14.30 Martinova furenga, prevoz novega vina s konjsko vprego, ob 16.00 Krst novega vina Prosekarja v kulturnem domu in

koncert Pihalnega orkestra Divača ter otroškega pevskega zbora OŠ A. Černigoja, ob 18.00 projekcija trailerja Sfinga ter filma Čezmejni pohod prijateljsstva 2013 v kulturnem domu na Proseku; 11. novembra: sejem sv. Martina in kmetijski sejem Okusi sv. Martina ter sejem antikvitet in rabljenih predmetov, ob 14.30 pokušina vin proseških in kontovelskih proizvajalcev na dvorišču rajonskega sveta, ob 16.00 slovesna sv. maša v cerkvi sv. Martina, ob 19.00 koncert ansambla Kraški Ovčarji. Vse dni bodo odprte okrepčevalnice in luna park.

RAZMIŠLJANJA O OKTOBRSKI REVOLUCIJI: V Ljudskem domu P. Togliatti, Naselje Sv. Sergija - Ul. Peco 14, Stranka italijanskih in slovenskih komunistov ter Stranka komunistične prenove prireja skupno srečanje ob obletnici oktobrske revolucije danes, 9. novembra, ob 18.30. Spregovorila bosta Stojan Spetič in Renato Kneipp. Sledi tovariško srečanje ob toplem obroku.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju na ogled razstave »Uporaba tobaka med prvo svetovno vojno«. Urnik: 15. novembra, 15.30-19.00; danes, 9. in 16. novembra, 15.30-19.00; 10. in 17. novembra, 9.30-12.00 in 15.00-19.00. Zamilsel-material Bruno Santini in Marco Perrino.

GLEDALIŠKI VRTILJAK obvešča, da bo v nedeljo, 10. novembra, v dvorani Marjinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27, na sporedu predstava »Ostržek«, v izvedbi Gledališča na vrvi iz Nove Gorice. Prva predstava bo ob 16. uri (red Pingvin), druga ob 17.30 (red Tjulenj).

TFS STU LEDI v sodelovanju z ZSKD vabi na čezmejno srečanje folklornih skupin »Čez tri gore, čez tri dole...« ob 40-letnici TFS Stu ledi. V nedeljo, 10. novembra, ob 17. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Sodelujejo: FS Predrag (Predrag pri Kočevju), istrska glasbena skupina Vruja, plesalci in pevke Stu ledi.

ŽUPNIJSKA SKUPNOST NA PROSEKU vabi na praznik sv. Martina k slovesni evharistiji; somaševanje bo vodil dr. Jože Špeh. V ponedeljek, 11. novembra, ob 16. uri v cerkvi na Proseku.

FOTOVIDEO TRST 80 v sklopu Okusi Krasa 2013, vabi v sredo, 13. oktobra, ob 18.30 v Ul. Costalunga 4 (Antica trattoria Baldon), na otvoritev fotografske razstave Radivoja Mosettija »Kraška ohcet 2013«. Vabljeni!

SLAVISTIČNO DRUŠTVO TRST-GORICA-VIDEM vabi na tri srečanja z naslovom »Jezikovna vprašanja«, ki jih bo vodil dr. Peter Weiss z Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani v sredo, 13., 20. in 27. novembra, od 17. do 19. ure v Narodnem domu v Trstu (Ul. Filzi 14). Znesek vpisa in informacije na tel. 333-4546847 (Eva) in 349-6141774 (Neva).

ZTT, MLADIKA IN TRŽAŠKA KNJIGARNA vabijo na sredino Kavov s knjigo, kjer bomo predstavili zbirko dvajsetih najboljših zgodb literarnega na-

tečaja »Po koncu začetek«. Čakamo vas v sredo, 13. novembra, ob 10. uri.

TRŽAŠKA KNJIGARNA vabi v četrtek, 14. novembra, ob 18. uri v Tržaško knjigarno na predstavitev knjige »Feng Shui - Filozofija prostora in psihologija bivanja«. Z avtorico Špelo Kryžanowski se bo pogovarjala Barbara Žetko.

SKD SKALA iz Gropade vabi v petek, 15. novembra, ob 20.30 na martinovanje in koncert vinskih ter dalmatinskih pesmi v Kulturni dom Skala v Gropado. Nastopila bosta domači mešani pevski zbor Skala Slovan, moška vokalna skupina Lipa iz Bazovice in moški pevski zbor Vesna iz Križa. Sledila bo martinova zakuska.

SKD TABOR - PROSVETNI DOM: v petek, 15. novembra, ob 20.30 »Martinov pevski večer« - MoPZ Tabor, dir. David Žerjal, MePZ Lipa, dir. Tamara Razem in Uopenska mulerija; v nedeljo, 17. novembra, ob 18.00 - Maurizio Zaccagna - 'L'eredita' dell'ostetrica; v nedeljo, 24. novembra, ob 18.00 - Openska glasbena srečanja: Luka Ljubas - violina in Jeremisa Fliedl - violončelo; v soboto, 30. novembra, od 20.30 - Openski mladinski krožek in Bar Tabor: Balkan party s Kraškimi ovčarji.

ZALOŽBA MLADIKA IN TRŽAŠKA KNJIGARNA vabita v petek, 15. novembra, ob 11. uri v Tržaško knjigarno na predstavitev knjige »Primorski sokoli bodo še leteli« - o življenju in delu Bojana Pavletiča, ki jo je uredil Mario Šušteršič. Spregovorila bosta Saša Rudolf in Milan Pahor.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HOSPICE ADRIA ONLUS vabi na predavanje »Dobra komunikacija je zdravilo za dušo in telo« v petek, 15. novembra, ob 20. uri v Finžgarjev dom, Dunajska cesta 35 na Opčinah. Predaval bo nadškof Alojz Uran. Informacije na tel. 340-3864889.

SKD IGO GRUDEN vabi na predavanje inž. Gorazda Humarja »Solkanski most in nabrežinski kamen«, ki bo v soboto, 16. novembra, ob 20. uri v kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini. Vabljeni!

DENIS NOVATO IN MUZIKANTJE EVROPE v nedeljo, 17. novembra, ob 18.00 v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Glasbeni gostje: Grazer Spatzen (Avstrija), Jože Burnik, Ansambel Munda, Luoi Herinx (Nizozemska), Klapa iz Brega, domači zvoki, Ana Tavčar in Denis Novato.

KRU.T in Društvi slovenskih upokojenec iz Trsta in Gorice, vabijo člane in prijatelje na kulturno-pevsko prireditel »Starosta mali princ«, ki bo v nedeljo, 17. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici. Udeleženci bodo pred koncertom obiskali spomenik in muzej na Cerju. Informacije in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

MFU-UNINT - Šola umetnosti vabi na konferenco »Leonardo da Vinci: čudo univerzalnega človeka« z umetnikom Leonardom Calvom v ponedeljek, 18. novembra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchiel-

V okviru praznovanj sv. Martina
župnijska skupnost na Proseku
vabi na

zborovski koncert

**ŽePZ Prosek-Kontovel
MVS Sv. Jernej, Opčine**

v soboto 9. novembra 2013
ob 19.30 uri
v cerkvi sv. Martina na Proseku

li 3. Info na tel. 040-2602395 ali 338-3476253.

SKD VIGRED vabi v torek, 19. novembra, ob 17.30 v Štalco v Šempolaju na mesečno srečanje s strokovnjakinjo za zdravo prehrano Marijo Merljak na temo »Kako s hrano ojačimo imunski sistem, prva pomoč pri prehladu, herpes...«.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete prireja v petek, 22. novembra, »Ples v maskah« - modno revijo starodobnih oblek. Izdelki članov klekljarske sekcije Ribice - KD Lipa iz Bazovice. Glasbena kulisa mladinci Glasbene kamberce, umetniški vodja Aleksandra Pertot. Začetek ob 20.30.

MFU-UNINT - Šola umetnosti vabi na konferenco »Arhetipi: prikrita razsežnost umetnosti« z umetnikom Leonardom Calvom v ponedeljek, 25. novembra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3. Info na tel. 040-2602395 ali 338-3476253.

GALERIJA VIPAVSKI KRIŽ (na Placu, Ajdovščina) vljudno vabi na ogled razstave »Prosojnost - Zrak« do 26. novembra. Razstavljata Tanja Prušnik in Rafael Samec. Urnik: sob. in ned. 15.00-18.00, in na željo obiskovalcev: kontaktni telefon g.a Iva Bandelj 00386031-48187.

SKD BARKOVLJE prireja »Predbožični čar« - bogata ponudba ročnih izdelkov za vse okuse in župe. Otvoritev v petek, 29. novembra, ob 20. uri. Glasbena kulisa Matej Emili - diatonična harmonika. Urnik: sobota in nedelja od 10.00 do 13.00, ostali dnevi od 15.00 do 19.00. Zaključek v četrtek, 5. decembra.

UNINT Šola Umetnosti - MFU obvešča, da prireja obisk izjemne razstave »Leonardo da Vinci. Univerzalni človek« v Benetke v nedeljo, 1. decembra. Info: 338-3476253 ali 040-2602395.

Prispevki

Globoko ganjeni ob preranem slovesu dragega Walterja Švare, se ga spominjajo bivši sošolci Znanstvenega liceja (matura 1978 - 5A) in darujejo 50,00 evrov za KD Ivan Grbec iz Škednja in 50,00 evrov za Tabornike RMV.

V spomin na Danila Tula darujeta Danica in Nadja 30,00 evrov ter Bazilija 10,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob strica Mirka Zobca daruje nečak Slavko z družino 50,00 evrov za SKD Slovenec.

Hvaležno ob 1. obletnici daruje Antek 50,00 evrov za nabrežinsko cerkev.

V spomin na Marijo Čuk - Pauletič in Antona Pauletiča darujeta sin in hčerka z družinama 50,00 evrov za Kulturni Dom Prosek Kontovel in 50,00 evrov za FC Primorje.

V spomin na soletnico Marijo Škamperle por. Regent darujeta Mara in Ivanka 30,00 evrov za Kulturni Dom Prosek Kontovel.

9.11.2006

9.11.2013

Kalc Edi

Neizbrisna je bolečina.

Vsi tvoji

POEZIJA - V četrtek je bila v Narodnem domu predstavitev pesniške zbirke Irene Žerjal Sumljive in abstraktne poezije

Avtentično pričevanje o svetu iz neizprosne ženske perspektive

Zbirka je izšla pri založbi Mladika, delo pa sta predstavili dr. Irena Novak Popov in prof. Vilma Purič

Iz pesmi Irene Žerjal seva samosvoja osebna drža. V njih se kaže ženska, ki ostaja zvesta svojim izbiram in idealom in ki si drzne misliti po svoje, saj je prav literatura tisto področje, na katerem je zapovedano individualno razumevanje sveta. S temi besedami je dr. Irena Novak Popov, predavateljica za slovensko književnost na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, uvedla svoj prispevek o zadnji pesniščini zbirki *Sumljive in abstraktne poezije*, ki je izšla pri založbi Mladika in ki so jo v četrtek predstavili v Narodnem domu v Trstu.

O Žerjalovi, katere kar dvanajst pesmi je Novak Popov kot urednica vključila v drugo in tretjo knjigo *Antologije slovenskih pesnic*, je še povedala, da se pred bralca postavi kot trmasto in načelno bitje in skozi svojo neizprosno žensko perspektivo avtentično pričuje o svetu, v katerem živi. Veliko je ženskih likov v njenih pesmih, in te so svobodnejše in ustvarjalne kot nekakšne moderne Dafne. Novak Popov je tudi povedala, da so pesmi Žerjalove motivno in žanrsko raznovrstne – v zbirki dobimo hajkuje, dialoge, meditacije – vzrok temu, je kasneje v pogovoru pojasnila avtorica, je dejstvo, da so pesmi iz te zbirke nastale v širokem časovnem razponu, saj nas od izida njene zadnje pesniške zbirke *Let morske lastovice* ločuje kar šestindvajset let.

Da je v čutenju Žerjalove literatura tista človeška dejavnost, ki zmore spremeniti svet na bolje, poezija pa ima to vlogo, da razkriva nevrtažne elemente sveta in zaradi tega ne more biti kaotična, je v svojem posegu poudarila prof. Vilma Purič, ki se je pesnici podrobno posvetila v knjigi esejev *Pesniki pod lečo*. Irena Žerjal, je še poudarila Puričeva, stopa v svet personalistično, išče singularnost in nezamenljivost. V svoji analizi njene poezije je Puričeva izpostavila nekatere pesmi iz zbirke, in sicer Stičišče, Murva 2, Osamljena poetinja.

V pogovoru se je Žerjalova zatem dotaknila nekaterih motivov in tematsko njej bližjih elementov, npr. lika umetnika Milka Bambiča, ki se pogosto pojavlja v njenih pesmih, dijaških let, osebnega sodelovanja z uredništvu številnih ne samo tržaških revij (Most, Zaliv, Kaplje) in vloge ženske ustvarjalnosti.

Predstavitev, ki sta jo priredili založba Mladika in Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm so umetniško zaokrožile Lučka Peterlin Susič, ki je podala izbor pesmi iz zbirke, ter flavtistki Valentina Jogan in Nausikaa Concina iz razreda Erike Slama pri Glasbeni matici, ki sta podali dva stavka iz Berbiguierovega dueta.

Predstavitev v Narodnem domu sta popestrili flavtistki Valentina Jogan in Nausikaa Concina

KROMA

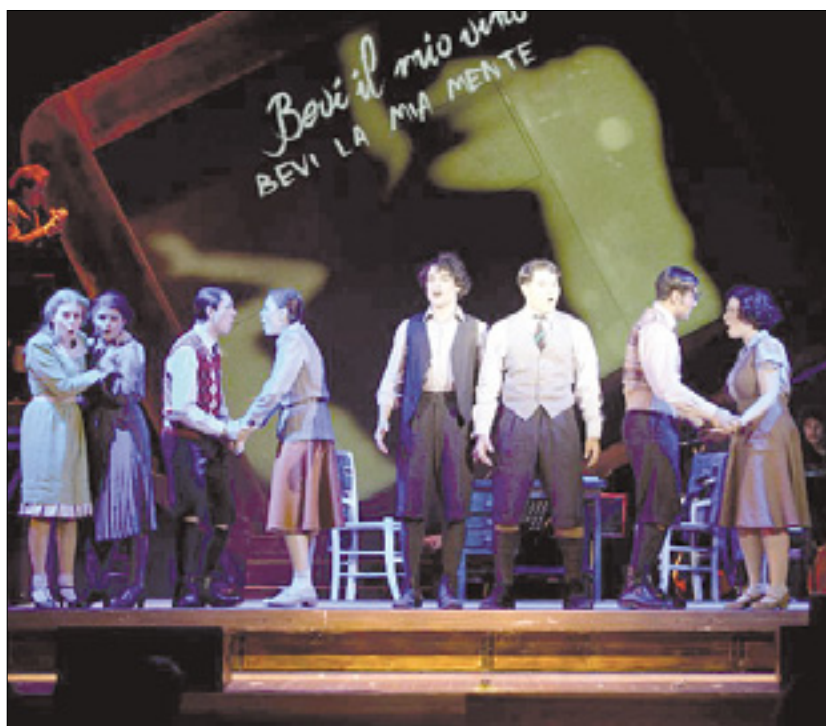
GLEDALIŠČE ROSSETTI - Uvod v abonmajski niz muzikalov

Pomladno prebujenje v ameriški glasbeni preobleki

Lahko najstnik negotovo govori v italijanščini in odločno, skoraj uporniško poje v angleščini? Lahko, če nastopa v muzikalu. V odrskem delu, ki je bilo prirejeno po ameriškem izvorniku. Pravzaprav je tokratni muzikal povzet po znani nemški drami, napisani že ob izteku 19. stoletja, krstno predstavljeni pa šele 15 let kasneje. In takrat je bilo Pomladno prebujenje Franka Wedekinda nadvse drzno, z vidika obstoječe (malo)meščanske morale izzivalno, celo prevratniško. Zato je tudi gledališki tekst, ki odkrito govori o spolnem dozorevanju mladih, o splavu, o gejevskih odnosih, o spolnem nasilju v družinskem krogu, o mladinskih samomorih, o represivnem šolskem sistemu, o ateizmu, moral toliko let čakati na možnost, da zaživi na odru.

Dobro stoletje po prazidbi drame je Pomladno prebujenje postalo muzikal. In kot Spring Awakening avtorjev Stevena Saterja (libreto in tekst) in Duncana Sheika (glasba) je postala velika uspešnica. V slovenski inačici ga je Mestno gledališče ljubljansko predstavilo že leta 2009, Stalno gledališče FJK pa je svoj tokratni abonmajski niz, posvečen muzikalu, uvedlo z italijansko verzijo. Pravzaprav pol italijansko, pol angleško: govorjeni tekst so prevedli, medtem ko ostajajo pesmi, izvedene na rock glasbo, v ameriškem originalu. In rezultat ni najbolj prepričljiv.

Vendar pa jezikovna »pestrrost« ni največja hiba muzikala, ki je leta 2007 na Broadwayu doživel velik uspeh in pobral precej prestižnih nagrad. Ne samo, da je od prvotne zasnove drame minilo več kot stoletje in so se v času pogledi na nekatere teme, npr. spolnost mladih, korenito spremenili. Šle so v povsem nasprotno smer. Wedekindova drama načenja tudi probleme, kot so cerkvena avtoriteta, vloga šole in starševstva, upor proti uradnim institucijam, ki ostajajo pereči. Po tradicionalnem vzorcu ameriškega muzikala, nagnjenega k vsebinski poplitviti in homologaciji vsega, je tudi

Spring Awakening v besedah morda temnačno-dramatičnem, v glasbi pa precej optimistično naravnani. Po režijski zamisli Emanueleja Gamba je dogajanje postavljeno v italijanske, fašistična leta, Wendla, Moritz, Melchior in njihovi prijatelji pa obiskujejo ločene šole, dekleta so glede spolnosti povsem nepoučena, fantje zmedeni v šoli jih priganjajo, v cerkvi strašijo ...

Kot je po zaključku četrtkove, prve tržaške predstave povedal številnemu občinstvu, je uprizoritev tega muzikala še danes pogumno, prelomno dejanje. Le kakaj? Že po zasnovi je muzikal Spring Awakening bolj konservativen od drame Pomladno prebujenje. Nov je odrski žanr, vsečna je preobleka v muzikal, ki zadnja leta polni gledališke dvorane. Vsekakor ima italijanska postavitev ameriškega muzikala več odlik. Na primer izvajanje rockovske glasbene kulise v živo, zanimivo sceno z veliko tablo, predvsem pa zelo dobre mlade interprete, ki so navdušili tržaško občinstvo. (bip)

TFS Stu ledi jutri v Boljuncu praznuje 40-letnico delovanja

Jutri, 10. t.m., bo z začetkom ob 17. uri v občinskem gledališču France Preseren v Boljuncu večer ljudskih pesmi in plesa pod naslovom »Čez tri gore, čez tri dole«. Prireja ga Tržaška folklorna skupina Stu ledi ob 40. obletnici delovanja. Šlo bo pravzaprav za čezmerno srečanje folklornih skupin. Na njem bodo poleg plesalcev in ženske pevske skupine TFS Stu ledi sodelovali še folklorna skupina Predgrad iz Predgrada pri Kočevju in Istrska glasbena skupina Vruja. Pristaviti velja, da bo za pevke TFS Stu ledi dvakrat praznično, saj letos obhajajo 35. obletnico delovanja.

KRIŽ - Občni zbor kulturnega društva

Vesna v novo sezono s številnimi načrti

Slovensko kulturno društvo Vesna stopa v novo sezono s številnimi načrti in tudi z novim odborom, ki je bil izvoljen na nedavnem občnem zboru v Sirkovem domu. V odbor (na posnetku prva neformalna seja) so pristopili nekateri starejši bivši odborniki, tako da lahko govorimo o tvornem sodelovanju med generacijami.

Predsednik Matija Sirk je članom in predstavnikom vaških organizacij predstavil opravljeno delo, medtem ko je blagajničar Simon Košuta prikazal finančno stanje društva. Paolo Košuta je v imenu nadzornikov podal razrešnico dosedanjim odbornikom, v imenu Zveze slovenskih kulturnih društev je občni zbor pozdravil Martin Lissiach. Iz poročil se mu je dozdevalo, da vlada v društvu pretiran pesimizem, ki je po njegovem popolnoma neupravičen, dovolj da pogledamo pobude in prireditve, ki jih je Vesna izvedla v pre-

teklih mesecih. Z njim je soglašal predsednik krajevne sekcije Zveze partizanov VZPI-ANPI Giorgio (Juri) Zeriali, ki je izpostavil zelo dobro sodelovanje med organizacijama.

Društvo bo sredi decembra izpeljalo tradicionalno božičnico, po novem letu bo obudilo koledovanje skupaj s šolskimi otroci in njihovimi starši. Padlo je tudi že nekaj predlogov za pust. Novi odbor načrtuje tudi tečaj slovenščine za ljudi, ki so se preselili v Križ ter ne obvladajo slovenskega jezika, želijo pa se vključiti v vaško kulturno ter družbeno življenje.

Ob Kriškem tednu, ki je že stalnica v dejavnosti SKD Vesna, bi se društvo prihodnje leto hotelo dostojno spomniti arhitekta Viktorja Sulčiča, Križana, ki je zaslovel v Argentini, kamor se je izselil. Če se bo dalo, naj bi na njegovo rojstno hišo ob vaškem pokopališču tudi vklesali spominsko tablo.

SLOVENIJA TA TEDEN

Obubožana država, selektivna pravica

DARJA KOCBEK

Gradbena inšpekcija je ta teden v Bohinju porušila leseno hišico, v kateri je živel 60-letni Darko Kuzmič. Ta je postal brezdomec in socialni problem. Hišico, ki jo je pred pol stoletja zgradila prejšnja država Jugoslavija, Kuzmiču pa pred tremi desetletji dala pravico do bivanja v njej, so podrli, ker je bila črna gradnja. Odločba o rušenju je bila pravnomočna že od leta 2011, Kuzmič pa je izrabil vsa pravna sredstva, da bi svoje bivališče ohranil in legaliziral. Ta hišica je ena od 24 tisoč črnih gradenj v Sloveniji. Veliko več pa je še gradenj, ki niso skladne z gradbenim dovoljenjem. Vlada ocenjuje, da je kar 90 odstotkov vseh objektov v Sloveniji zgrajenih tako, da odstopajo od načrtov.

Črnograditeljstvo je torej v Sloveniji zelo razširjeno in je ena od posledic zapletenih, dolgotrajnih in zbirokratiziranih postopkov, pa tudi splošnega razmišljanja, da predpisov ni treba spoštovati. Zaradi domnevne črne gradnje je spomladi moral po vsega petih dneh odstopiti minister za infrastrukturo in prostor, ki je pristojen za gradnje. Črno gradnjo na območju Triglavskega narodnega parka, kjer je stala tudi Kuzmičeva hiška, pa naj bi letos legaliziral generalni sekretar na ministrstvu za infrastrukturo in okolje Andrej Pagon. Inšpekcija ima na območju Triglavskega narodnega parka evidentiranih 125 nedovoljenih gradenj, Kuzmičeva je bila od teh četrta letos, ki so jo podrli.

V Bohinju gradbenim inšpektorjem in politiki očitajo dvojna merila pri rušenju črnih gradenj. Kuzmiču so hiško porušili in to tik pred zimo, črne gradnje, ki so jih postavili vplivni in premožni državljani in so prave vile, pa še zmeraj stojijo, ker si njihovi lastniki lah-

ko privoščijo drage odvetnike. Najbolj razvpita primera sta razkošna hiša z bazenom, ki si jo je pri Polhovem Gradcu na črno postavil nekdanji direktor zdravstvene zavarovalnice Vzajemna in Ljubljanskih lekarn Marko Jaklič, in vila, ki si jo je na Parecagu na črno postavil nekdanji direktor državnega elektropodjetja Eles Vitoslav Türk. Jakliču je občina Polhov Gradec s spremembo prostorskega načrta že omogočila legalizacijo, Türk pa bi moral svojo črno gradnjo podreti do konca meseca.

Bohinjski župan Franc Kramar pravi, da se Bohinjci »že leta borijo kot Don Kihoti z mlino na veter proti nesmiselnim zakonom, ki so nazadnje pripeljali tudi do tega, da so Kuzmiču podrli hišo«. Skrbi ga, da pravna država deluje samo v določenih primerih, zato pričakuje, da bosta v dokaz pravne države padla objekta Marka Jakliča in Vitoslava Türka, preden bodo v Bohinju spet rušili.

Če nekdo želi graditi objekt, mora biti ali lastnik zemljišča, kjer bo objekt postavljen ali imeti služnostno pravico. V Kuzmičevem primeru ta pogoj ni bil izpolnjen, zato se z rušitvijo nikomur ni zgodila krivica. Objekt je bil namreč po vseh kriterijih zrel za rušitev, zato se je ravno s tem dejanjem pokazalo, da je Slovenija pravna država, je zatrdil minister za infrastrukturo in okolje Samo Omrzel.

Da res uporablja dvojna merila, je Omrzel dokazal takoj za tem, ko je odgovarjal na vprašanje, ali drži, da je v njegovem mandatu svojo črno gradnjo legaliziral generalni sekretar na ministrstvu Andrej Pagon. Za Omrzela je ključno, kako Pagon opravlja svoje delo na ministrstvu. »Opravlja pa ga korektno in profe-

sionalno in to je merilo za mene. Vse ostalo pa so njegovi zasebni problemi,« je dejal minister.

Je pa minister Omrzel napovedal tudi novelo zakona o graditvi objektov, ki bo posameznikom s pravnomočno odločbo za rušenje omogočila, da se bodo lahko pritožili in si na tej podlagi zagotovili odlog rušenja za leto dni. To bo veljalo tudi za Türka. Predlog novele je že pripravljen, poslali ga bodo v medresorsko usklajevanje, ki bo trajalo približno teden dni, je razložil Omrzel. Nato bo o predlogu novele odločala vlada in ga poslala v državni zbor. Dokler ta novela ne bo sprejeta, bodo inšpektorji nadaljevali z rušenjem črnih gradenj, za katere so odločbe izvršljive. Toda minister je v isti sapi tudi povedal še, da je v proračunu - zmanjkalo denarja za rušenje črnih gradenj.

V pripravi pa je tudi že predlog zakona o legalizaciji nedovoljenih gradenj, ki bi po Omrzelovih besedah lahko bil sprejet marca 2014. Na podlagi tega zakona bi lahko pristojni preverili, ali je objekt, ki je nelegalen ali neskladen, v resnici problematičen in če ne bi bil, ga bodo legalizirali. Cilj tega zakona je »zgodovinsko urediti« problematiko črnih gradenj in legalizirati čim več objektov, potem pa odpuštkov ne bo več, razlaga minister.

Nekaj podobnega je država obljubljala že v 90. letih prejšnjega stoletja. Takrat je bil sprejet zakon o legalizaciji črnih gradenj, a je država od dotedanjih črnograditeljev zgolj pobrala depozit, potem pa je novim spet gledala skozi prste. Na podlagi odgovora ministra Omrzela glede domnevne črne gradnje njegovega sekretarja Andreja Pagona državljani ne morejo verjeti, da bo tokrat kaj drugače.

SKLAD MITJA ČUK SVETUJE

Sodobni starši

Joseph Kraus, dolgoletni profesor in kasneje ravnatelj gimnazije na spodnjem Bavarskem je pred časom za časopis Frankfurter Allgemeine podal svoje razmišljanje o svojih dolgoletnih izkušnjah. V njih bi se morebiti lahko spoznali tudi tisti, ki živimo v našem okolju.

V šoli so tri zelo zahtevne komponente: učitelji in profesorji, učenci in dijaki ter starši. Najtežavnejša je tista skupina staršev, približno 20% vseh, za katero učno osebje porabi 80 odstotkov svoje energije. V njej so starši, ki se iz vzgojno-izobraževalnega procesa odtihotapijo, in drugi, ki prekomerno posegajo v ta proces, češ za mojega otroka samo najboljšo! Otroka si tako prilastijo, da mu nadejajo »okove« in mu natrosijo obvez.

Starši naj bi svojim otrokom omogočili razvoj v samostojno osebnost, zavedajo pa se tudi, da otroci potrebujejo varnost. Razpasla se je naveda, da otroku podarijo mobilni telefon, kot da bo ta nekakšna varnostna zaščitnica za nadzorovanje, ker so prepričani, da le tako otroka vedno lahko poiščejo. Potem pa se dogaja, da otrok kliče domov, naj mu mati prinese zvezek, ki ga je pozabil. Ta pojav je značilen za razvajene in pretirano zaščitene hčere in sinove.

Starši se danes tako obnašajo, ker se največkrat skrb osredotoča na edinca, pri družinah z dvema do štirimi otroki, ki so bile nekoč pravilo, se je pač ta skrb razporejala drugače in starši niso bili tako napeti. Tudi politika, ki je obveljala v UE, da mora čim več otrok priti do mature in višje izobrazbe, ker naj bi bilo to zagotovilo za gospodarsko prosperiteto, gre v smer pretirane skrbi.

Poleg tega pa številne in včasih nasprotno si informacije, ki jih starši prejemaajo od vzgojnih izvedencev in od tiste čedalje bolj razširjene vzgojne literature, ki zastavlja problem in ga nato rešuje na osnovi tistega, kar hoče prikazati kot optimalno rešitev, staršem ni v pomoč. Pri nekaterih starših odigra veliko vlogo tudi slaba vest. Ta jim prišepetava, da se s svojim otrokom ne ukvarjajo dovolj. V tem prvačijo zaposlene matere, ki so v razkoraku med družino, gospodinjstvom, svojo poklicno kariero in otrokom ter morajo vse skozi biti svojo bitko. Kljub nekaterim spremembam na bolje pa je tudi tradicionalna razporeditev vlog v družini še vedno veljavna, tako se ne sme mo čuditi, če prav matere počenajajo vse s slabo vestjo. To svojo očitajočo vest potem kompenzirajo s pretiranim ščitenjem otroka. Zaposlene matere dejansko sploh nimajo časa za svojega otroka in je zato pretirana identifikacija z otrokom prej stvar nezaposlenih mater. Nekatere imajo toliko časa na razpolago, da pretirano zaščitništvo svojega otroka izberejo za svoj poklic – nekakšna zamenjava za pomanjkanje prave osebne kariere.

Do pretirane identifikacije staršev z otrokom pride največkrat, ker starši projicirajo na otroka vse tisto, kar so sami želeli postati in jim ni uspelo doseči. Čeprav je sicer res, da so sodobni starši večinoma rojeni v sedemdesetih letih, ko so imeli veliko možnost osebnega razvoja. Mogoče se v njih želji po pretirani zaščiti otroka odseva strah, da bi otroku nekoč ne šlo slabše v življenju, kakor gre sedaj njim. Ta generacija staršev še nima zelo visoke kvote abiturientov. To število se je podvojilo šele kasneje. Zato pa se je močno okreplil pritisk konkurence in se hkrati razvnele javne razprave o nižanju ravni srednjega sloja. Starši se močno bojijo biti priče neuspehu svojega otroka in počenajajo vse, da bi se otrok neuspehu izognil; dajejo mu možnost učenja, kako naj se obvaruje neuspeha. Že osnovni šoli oče ali mati takoj letita k profesorju, če je bila kontrolka neuspešna in negativno ocenjena. Otroku to izkusi in hkrati izkusi neu-

speh le na virtualen način, ne pa tudi v resničnem življenju.

Danes se po mnenju ravnatelja Krausa vzgaja generacija mladoletnikov. Otroci čedalje pozneje dozori in se ločijo od izvorne družine. Ločitev od edinca je za starše bolj boleča.

Danes se biološko in psihično dozorevanje čedalje bolj oddaljuje drug od drugega. Biološka puberteta se začneja čedalje bolj zgodaj, psihološko dozorevanje pa je tudi zaradi pretirane zaščitništva upočasnjeno. Znatno se je skrajšala »zlata otroška« doba, faza neobremenjenega in sproščeneega navzemanja znanja. Danes pošiljamo v svet abituriente, ki imajo študijski naslov, niso pa sposobni študija.

Starši, ki jim otroci niso izpolnili pričakovanj, reagirajo na različne načine. Običajno nastopajo avtoritarno in ožigosajo svoje otroke kot nesposobneže. Čedalje več staršev se spravi nad šolo, učitelji doživljajo pritisk, starši, ki moledujejo za povišanje ocene, pa se največkrat vedejo kot na tržnici. Nekateri nastopijo z advokatovim pismom v roki, grejo na šolsko inšpekcijo ali na šolsko ministrstvo. Po mnenju ravnatelja Krausa je na inšpekcijskih mestih vse preveč ljudi, ki so pripravljeni upogniti se pred »vljudnostnim izobraževanjem«. Učno osebje bi moralo biti veliko bolj podprto tudi na višji ravni.

Osnovno zaupanje med starši in učitelji pa še obstaja, čeprav je vse več reakcije na neuspeh otroka v obliki narcisistične bolezni, ki nastane, (kot pove že Freud) ko je pod vprašaj postavljen občutek lastne vrednosti (osebe ali družbe) in pride do negativnih diskrepanc med idealizirano podobo o sebi in dejanskim stvarnim stanjem. Značilni pokazatelj je osebni zaimek »mi«: »v matematiki smo (mi) zopet dobili negativno oceno, pa smo dolgo skupaj vadili ...« Nemški ravnatelj se spominja primera, ko je neki profesor prosil dijakinjo, naj na šolskem dvorišču pobere odvržen papirnati omot in ga odnese v smeti, pa je na njegova vrata že takoj drugi dan potrkal oče in mu očital, da je hčer zlorabil kot čistilko.

Sodobni z vsem preskrbljeni in razvajeni otroci imajo postavljenih vse manj meja. To vpliva tudi na obnašanje v razredu: odprtejši in bolj sproščen odnos med učitelji in učenci je v osnovi nekaj dobrega, hkrati pa so sodobni otroci veliko bolj sebični, saj želijo biti nagrajeni za vsako malenkost. Pri razrednih konfliktih jih navadno starši v tej sebični nastavitvi še podprejo. Starši želijo nadzorovati, niso pa pripravljeni na odgovornost. Od šole zahtevajo, naj izvaja vzgojo, ki je sami ne izvajajo, hkrati pa to želijo kontrolirati. Nemški ravnatelj imenuje take starše »helikopterska skupnost staršev«: nenehno krožijo kot helikopterski izvidniki nad svojim otrokom, tako da, če bi šlo kaj narobe, bi lahko takoj nastopili kot intervencijska enota. Hkrati pa mora vse več vzgojnih vsebin prevzemati šola: vzgoja k zdravemu načinu življenja, okoljska vzgoja, vzgoja za kvalitetni prosti čas, potrošniška vzgoja, vzgoja za medije. Vse to šolo preobremenjuje.

Res je sicer, da je vse več staršev, ki so zaposleni, vendar pa, ker imajo v povprečju manj otrok, bi morali po logiki imeti več časa za svojega edinca. Tako ravnatelj Kraus staršem svetuje, naj preživljajo s svojim otrokom več nenačrtovanega časa, ko bo v življenje otrok in staršev lahko stopilo več zdrave intuicije in spontanosti. (jec)

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Edinost ponovno piše o krivičnem ravnanju državnih železnic s pripadniki slovenskega naroda. »Razmere na tržaškem južnem kolodvoru postajajo v jezikovnem oziru od dne do dne slabše, neznosnejše. Pisali smo že pred par tedni o preziranju slovenskega jezika pri blagovnem sprejemnem uradu in od tedaj so se le še začeli množiti slučajji, da odklanjajo sprejem blaga, če so dotične postaje na voznem listu pisane v slovenskem jeziku.

Tokrat se je prišel pritoževati v naše uredništvo tržaški trgovec, ki so mu v sprejemnem uradu za brzovozno blago odklonili sprejem blaga, ker je bil naslov na tovrnem listu napisan tako-le: „Gospod I. I. (ime in priimek) v Sežani«. Na posameznih kosih pošiljave je bil naslov napisan tudi popolnoma pravilno in okraj označen Sežana. Sprejeti niso hoteli blaga, češ, da taka postaja ne obstaja. Ko je hlapec pripeljal blago nazaj domov, je šel trgovec sam na kolodvor in se tamkaj pritožil, da mu železnica na tak način dela škodo,

ko ima vendar pravico, da navede ime postaje, ki leži na slovenskih tleh, v slovenskem jeziku. Pripomnil je tudi, da so pred kratkim prav tako zavrnili nekemu drugemu trgovcu blago, ko je bila železniška postaja v tovrnem listu označena v slovenskem jeziku Škofja Loka, tako, kakor se glasi ime postaje, napisano na Škofjeloškem kolodvorskem poslopju.

Izjavil je obenem, da bo vložil proti upravi južne železnice tožbo zaradi škode, ki jo ima, ker ni bilo blago poslano pravočasno. In kaj so mu odgovorili? »Le tožite, bomo plačali škodo; sistem pa le ostane!«. Tako torej! Južna železnica raje plača škodo, kakor pa da bi priznala slovenskemu občinstvu pravico, da sme odpošiljati svoje stvari v slovenske kraje na slovenske naslove. To je naravnost predrzno izzivanje, ki ga Slovenci nikakor ne bomo trpeli! Za svoj slovenski denar, ki ga plačujemo železnici, tudi najodločnejše zahtevamo, da smemo svobodno uporabljati svoj jezik na svojih domačih tleh.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

Primorski dnevnik je tokrat opisal nastop partizanskega invalidskega pevskega zbora iz Ljubljane. »Zbor je v Trst prišel na povabilo Slovenske prosvetne zveze, tale nastop pa je za nas v Trstu pomenil več, mnogo več kot samo navaden, pa čeprav še tako dober, koncert. Pomenil je osvežitev spomina na tiste, sedaj že kar daljne čase, ko je partizanska pesem bila silen vir moralnih moči za borbe in za vse slovensko ljudstvo v njegovi težki, krvavi borbi za golo življenje, za svobodo. In če ta pesem tako spontano vžiga še sedaj, pomeni, da je vir njenih moralnih vrednot še vedno neizčrpen, da je partizanska pesem prerasla čas, v katerem je nastala, in da živi dalje in bo živela dalje kot večni simbol herojstva slovenskega človeka v najtežjih letih njegove narodne zgodovine.

Zbor, ki ga vodi dirigent in skladatelj številnih partizanskih in umetnih pesmi, Radovan Gobec, ima naštudiran obsežen repertoar od partizanskih preko narodnih do umetnih pesmi. To zahteva od njega zelo razčlenjen smisel in občutek

za interpretacijo, postavlja pa ga tudi pred težave, ki jim čestito niti najboljši profesionalni zbori niso povsem kos. Naši gostje pa so pokazali, da jim res sicer najbolj leži in odgovarja borbena pesem s svojimi posebnimi interpretacijskimi zahtevami, da pa prihajajo zborove odlike do polnega izraza tudi pri zahtevnejših skladbah, kar je nedvomno tudi zasluga dirigenta, ki vodi zbor sugestivno in z veliko avtoriteto. Razen tega razpolaga zbor tudi z odličnimi solisti, ki so bili še posebej deležni priznanja občinstva. V prvem delu je zbor izvajal izključno partizanske skladbe, v drugem pa je začel z narodnimi in nato spet zaključil spored s partizanskimi. Med odmorom je predsednik SPZ Ubald Vrabec s toplimi besedami pozdravil goste in se jim zahvalil za njihov nastop, odgovoril pa mu je predstavnik zbora, ki je še posebej poudaril radost vseh članov zbora, da jim je bila dana prilika nastopiti pri nas v Trstu in obenem izraziti upanje, da njihov koncert ne bi bil poslednji v naši sredini.«

VILA MANIN - Razstava slovitega Roberta Cape

Angažiran antifašist s srcem in dušo

»Najbolj goreča želja vojnega fotografa je, da bi ostal brez dela,« je večkrat dejal fotograf madžarskega porekla, ki je umrl v Indokini

»Najbolj goreča želja vojnega fotografa je, da bi ostal brez dela,« so besede Roberta Cape, fotografa, ki velja za najboljšega vojnega fotoreporterja tako med poznavalci kot ljubitelji fotografije že od štiridesetih let prejšnjega stoletja. Sovražil je vojno, predobro jo je poznal. Bil je med prvimi, ki se je zavedal pomembnosti poročanja o španski državljanski vojni, leta 1938 je bil na Kitajskem, da je dokumentiral japonsko invazijo, med drugo svetovno vojno je bil v Londonu, severni Afriki, Italiji, Franciji, bil je v Palestini, ko so leta 1948 ustanavljali judovsko državo, in leta 1954 je umrl med fotografiranjem na minskem polju v Indokini.

Razstava Robert Capa: la realtà di fronte v Vili Manin pri Passarianu do 19. januarja 2014 je pregledna. Med 180 fotografijami jih je kar nekaj, ki so se z leti že tako močno vtisnile v kolektivni spomin, da so zamenjale citate zgodovinarjev. Recimo, izkrcanje v Normandiji. Samo omenimo ga in vsakemu, ki je le oplazil zgodovino 2. svetovne vojne, se bo najverjetneje pritisotapila pred oči neostra fotografija zavezniških vojakov, ki težko natovorjeni z vojaško opremo brodirajo proti obali. Apokaliptična zgodba: fotograf hodi v korak s smrtjo, a preživi. Večina vojakov, s katerimi se je izkrcal v prvem valu inva-

Izkrcanje ameriških vojakov na obali Omaha, Normandija, 6. junij, 1944

zije, žal ne. Ali pa pogreb dvajsetih italijanskih partizanov v Neaplju, ki so padli v boju proti Nemcem, tik preden so zavezniki vstopili v mesto. Ne morem si kaj, da ne bi omenila njene estetike (le kako naj za fotografijo, ikonografije trpljenja, rečemo, da je lepa?), saj je tako mojstrsko kadrirana, da nehoti preučuješ vsak element slike posebej: pozornost potegne fotografija v fotografiji, svetla podoba mladega junaka, mrtve-

ga junaka, obdanega s temnimi trpečimi obrazi žalujočih žena. A lepota ne preglasi sporočilnosti fotografije. Le zakaj vse to, se sprašujemo.

Kustos razstave Marco Minuz je postavitev domiselno opremil s filmskimi posnetki, ki fotografije Roberta Cape, postavljajo v zgodovinski okvir. Je že tako, da se je od njegove smrti zvrstilo toliko vojn, da lahko v izobilju informacij samo nemočno sledimo no-

vim človeškim trpljenjem in v naši frustraciji pozabljamo na prejšnja, nič manj boleča.

Fotografije Roberta Capa niso nastale po naključju, kot je zapisal njegov prijatelj in tudi sodelavec pisatelj John Steinbeck. Robert Capa je bil politično angažiran fotograf, antifašist s srcem in dušo. Endre Ernő Friedmann je bil rojen v Budimpešti v meščanski židovski družini (ime Robert Capa si je sam izbral leta kasneje v Parizu), a je moral zapustiti Madžarsko zaradi političnega aktivizma že leta 1931. Nekaj let je preživel v Berlinu, kjer je obiskoval univerzo (Deutsche Hochschule für Politik), se spoznaval z revščino, predvsem pa s fotografijo in se učil fotožurnalizma pri najboljših mojstrih tistega časa ter ostajal zvest antifašizmu. Naslednja postaja je bil Pariz, kjer si je predvsem z objavljanjem reportaž v levičarskih medijih utrl pot v vse svetovne medije.

A Robert Capa ni bil le vojni fotograf. Družil se je s Picassom - le kdo ne pozna fotografije, na kateri znameniti slikar nosi ogromen sončnik, da se lahko v senci sprehaja Françoise Gilot -, William Faulknerjem, Johnom Hustonom, Ernestom Hemingwayem, fotografiral je Henrija Matisa, Trumana Capoteja, Garyja Cooperja, Humpreya Bogarta in seveda številne igralke. Če

poenostavimo, lahko rečemo, ljubil je ženske in te so ljubile njega. Kustos je dal veliko prostora fotografijam, ki jih je Robert Capa posnel na filmskih snemanjih predvsem v času, ko je živel v New Yorku. Mirno lahko rečemo, da so zanimive, gotovo pa niso fotografski presežek.

Capa je v nekem pismu prijatelju zapisal, da se vse bolj in bolj počuti kot hijena. »Čeprav veš, da so tvoje fotografije dragocene, ti gre vse skupaj na živce. Ljudje te sumijo, da si vohun ali da služiš na račun trpljenja drugih.« Res je, vojna fotografija mu je prinesla uspeh. Pa ne zato, ker bi bil hijena. Vedel je, kaj je izguba in žalost, tako so to še predobro občutili njegovi naključni portretiranci. Njegove fotografije so našle mesto v muzejih in galerijah, predvsem pa v našem spominu, ker ni bil brezčuten voyeur, ki bi iz varne razdalje lovil v svoj objektiv bolečino drugih. Mar mu je bilo, kaj se bo zgodilo s fašizmom, predvsem pa je brezkompromisno (pa ne brez strahu) tvegati življenje za dobro fotografijo. »Sposoben je bil fotografirati misli. Njegove fotografije zajamejo cel svet, njegov svet,« je še zapisal Steinbeck.

Zato je to razstava, ki je ne gre zamuditi.

Meta Krese

LAHKA GLASBA - Napovedi in presenečenja

Nekaj novembrskih koncertov v Sloveniji

Za nekatere novembrske koncerte po Sloveniji je zanimanje že izredno.

PERPETUUM JAZZILE - To velja na primer za vokalno skupino Perpetuum Jazzile, ki pripravlja senzacionalni dvojni dogodek danes, 9. t. m., ob 20. uri in jutri, 10. t. m., ob 18. uri. Gre nedvomno za njen največji koncertni spektakel doslej. S posebnim koncertom, poimenovanim Perpetuum Jazzile - The Show bodo presenetili v največji slovenski areni ljubljanskih Stožicah. Presenetili bodo z novimi gosti, obenem bodo obeležili 30. obletnico ustanovitve te najbolj priljubljene slovenske vokalne zasedbe. Koncerta sta skoraj razprodana. Cene vstopnic nihajo med 25 in 99 evrov.

ELEVATION - THE U2 EXPERIENCE - Teden dni kasneje, v soboto, 16. t. m., ob 21. uri prihaja v Slovenijo najboljša »tribute to U2« skupina iz Velike Britanije, ki s svojim videzom, zvokom in izjemno interpretacijo ne zaostaja veliko za originalno zasedbo. V Ljubljani, točneje v Cvetličarni, se torej obeta klubski, »intimen« in najboljši možen glasbeni večer za vse ljubitelje skupine U2. Vstopnice za stojišče so že v predprodaji po ceni 17 evrov.

PARNI VALJAK - S serijo koncertov se v Slovenijo vrača tudi hrvaška zasedba Parni Valjak. Aki Rahimovski bo s svojim glasom in zimzelenimi uspešnicami očaral po vrsti Celje, Ajdovščino in Ljubljano. Parni Valjak, eden od najboljših hrvaških rock bandov, je pravkar objavil novi album Nema predaje. Album so najavili s singlom Samo da znaš, ki je bil več kot 10 tednov na prvem mestu nacionalne lestvice HR TOP40, kar je bil tudi rekord te lestvice. Parni Valjak je eden od največjih in najpopularnejših pop rock bandov. Band je nastal leta 1975, na sceni pa so se s krajšimi pavzami obdržali vse do danes. Tudi v trenutni postavi skupine sta nezamenljiva Aki Rahimovski in Husein Hasanefendić Hus.

Prvi koncert skupine bo sicer 9. novembra v dvorani Golovec v Celju (vstopnice 20 po evrov), a za nas sta zanimivejši lokaciji Ajdovščina in Ljubljana, kjer bodo nastopali v soboto, 16. t. m., ob 21. uri (enotna cena 20 evrov) v dvorani Police oziroma v soboto, 7. decembra, ob 21. uri (cene v predprodaji med 30 in 50 evrov) v dvorani Stožice.

ALEŠ KLINAR - Aleš Klinar-Klinčič ob svojem okroglem jubileju v letošnjem letu pripravlja obilo presenečenj. Za 21. november tako pripravlja v ljubljanski Cvetličarni veliki koncert »Samo milijon nas je!«. Aleš Klinar je eden od najbolj ustvarjalnih avtorjev in izvajalcev na naših tleh. V svoji bogati glasbeni karieri je ustvaril zavidljivo število hitov, kot so »Od višine se zvrti«, »To ni političen song«, »Samo

milijon nas še živi«, »Svobodno sonce«, »Lep je dan« in mnoge druge. Deloval je v mnogih kulturnih slovenskih skupinah (Martin Krpan, Agropop, Rock Partyzani) in ustvarjal za druge glasbene izvajalce. In letos je čas, da vam Klinčič predstavi - sebe. V ljubljanski Cvetličarni bo nastopil v četrtek, 21. t. m., ob 21. uri. Kot se za veliki jubilej spodobi, mu bo ob 50-letnici ob strani stalo kar 50 gostov. Na odru bodo nastopili tudi Trkaj, Matjaž Jelen, Alenka Godec, Anja Rupel, Nuša Derenda, Sergej Škofljanec, Samuel Lucas, Vojo Djuran, Pika Božič, Rebeka Dremelj, Rock Partyzani ter »Agropop« gostje. Vstopnice v predprodaji po 10 evrov.

NICK CAVE - V ponedeljek, 25. t. m., ob 21. uri se po dvanajstih letih v Ljubljano (v dvorano Tivoli) vračajo Nick Cave & The Bad Seeds. Njihov najnovejši album (že petnajsti v zgodovini zasedbe) z naslovom Push The Sky Away je izšel 18. februarja. Sedanji Bad Seeds - Nick Cave, Warren Ellis, Jim Sclavunos, Martyn Casey, Thomas Wydler in Conway Savage - so skupaj že skoraj dvajset let, kar je vidno v kakovosti izvajanja. Tako v studiju kot v živo. Cena vstopnic 39,00 evrov.

PRLJAVO KAZALIŠTE - V Ljubljano prihaja v četrtek, 28. t. m., ob 21. uri legendarna hrvaška skupina Prljavo kazalište. Podobno kot »kolegi« Parnega Valjaka tudi ta skupina deluje na glasbeni sceni že več kot 35 let. Res neverjetni seriji uspešnic (Crno bijeli svijet, Sve je lako kad si mlad, Heroj ulice, Mi pijemo, Zadnja ruža Hrvatska, Pisma ljubavna idr.) boste lahko prisluhnili v Cvetličarni. Lani je skupina izdala še en dokaj uspešen album z naslovom »Možda dogodine«, katerega skladbe bomo tudi prvič slišali v Cvetličarni. Vstopnice: stojišče 19 evrov.

BRIT FLOYD - V soboto, 30. t. m., ob 21. uri bo v dvorani Tivoli nastopila še ena tribute band. To-krat gre za skupino Brit Floyd Po lanskem nepozabnem koncertu v Ljubljani, se na oder Hale Tivoli vrača zasedba Brit Floyd s povsem novim programom in še večjim spektaklom, v okviru svetovne turnee P-U-L-S-E 2013.

Brit Floyd so doslej na vsakem koncertu navdušili publiko, tudi v Royal Albert Hall v Londonu, tako z izvedbo, kot tudi z izborom skladb, ki navdušijo tudi največje oboževalce skupine Pink Floyd. Vstopnice: tribuna vzhod 27 evrov, tribuna zahod 27 evrov, stojišče 27 evrov.

Vse vstopnice za omenjene koncerte so na voljo na spletni strani www.eventim.si in na pooblaščenih prodajnih mestih Eventima in na Petrolovih bencinskih servisih. (I.F.)

TOMIZZEVO DUH

Oblasti so ulico premagale z ignoriranjem

MILAN RAKOVAC

Pretresljiva reportaža iz Londona (Delo), ki kristalno jasno predoča srčiko uničujoče krize, ki še zdaleč ni več samo finančna, ekonomska in moralna, ampak preprosto - politična. Krizo je mogoče rešiti, če politika to želi. Ampak politika tega - noče. Boštjan Videmšek v najboljši maniri klasičnega reporterja mojo bedno stroko v zguncanem sedlu stare kobile - še drži v sedlu. Kljub vsemu, ni še vse novinarstvo korumpirano in kompromitirano:

»Skupina na prestižnih evropskih univerzah izobraženih mladih novinarjev, sociologov in politologov je minuli petek zvečer v enem od londonskih pubov, ki slovi po razmeroma poceni pivu, kot velik kup nesreče sedela za mizo in preklinjala usodo svoje (izgubljene) generacije. Italijanka Ylenia, Španec Ernesto in Grkinja Jenny so prišli po končanem študiju v London iskat zaposlitev ... Vsi so otroci srednjega razreda, odrasli v prepričanju, da bo življenje le še boljše. Starši so jih - življenjska investicija - vpisali na prestižne fakultete: to je bilo še pred nekaj leti (zdaj je že prazgodovina) zagotovilo za redno in spoštovano službo ... »Delala sem na tukajšnjem dopisništvu Al Džazire. Neplačana praksa. Kamor koli greš, je enako - neplačana praksa. Totalno izkoriščanje!.. Enako se dogaja Ylenii, .. »Iskreno: vsem vemo, da bo le še slabše. Da nas zavestno vsrpinjajo v Kitajce. To me ne preseneča. Preseneča me, s kako hitrostjo in kako brez odpora se to dogaja. Tu, v Londonu, je morda še hujše, kot v Grčiji ali Španiji ... Zato vztrajamo, iščemo, se pustimo poniževati. A priložnosti tudi tu ni več. Nas, mlade, so preprosto izrezali iz moderne ekonomije!.. Ernesto, ... živi bistveno slabše kot doma: »Vse se je zgodilo zelo hitro. Bili smo na ulicah. Protestirali smo. Predstavili smo alternative. A nas nihče ni poslušal. Oblasti so ulico premagale z ignoriranjem. Zdaj so protesti bolj ali manj potihnilni. V Grčiji, v Španiji; povsod. Kaj bo naš naslednji korak, sprašuješ? Kaj bi morala storiti naša generacija? Ne vem ... A slej ko prej se nam bo zmešalo. In to za nikogar ne bo dobro!«

PREMAGAJO NAS Z IGNORIRANJEM! No, vsaj TO smo razumeli, ne pa da se leto dni po vseslovenski vstaji obupano točlčemo po glavi, ker je od celega podviga ostal le spomin. Ampak, ali prav nihče ne vidi tistega, kar vidi obupana mla-

da populacija evropskega intelekta in materialnega prekariata? Da se nam bo vsem zmešalo in da to za nikogar ne bo dobro? »Naprej! Spomni se čigava je ulica, čigav je svet, ... nauči se zmagovati!«, pojejo delavci v nemškem filmu iz leta 1932 Khule Wampe ali komu pripada svet (režija Slatan Dudow). Toda mi smo pristali na to, da je svet NJIHOV. O tako pokornih podložnikih kakršni smo mi danes, so oblastniki nekoč lahko le sanjali ...

Edina tolažba in šibko upanje je, da se prebujajo zdrava kritična pamet. Poleg Videmskega, še Mario Belović, Delo: »Med njenimi (Komisije EU) predlogi namreč ni resnih konkretnih ukrepov, kot je, na primer, enotna shema nadomestil za brezposelnost (vsaj) na območju evra, in dokler bo tako, imamo na mizi le še enega papirnatega tigra evropske integracije ... Če bo poskus komisije, da bi se Evropa vrnila k svojim socialno-tržnim koreninam, ostal pri predvolilnem piaru za evropski parlament, je ideja unije v resnici uničena, saj sta socialna država in humani odnosi ena izmed njenih ustanovnih idej ... Sramežljivi poskusi komisije, da bi na agendo evropske in nacionalne politike postavila tudi »socialno dimenzijo«, so v trenutnem položaju videti kot slaba šala. Po tem ko je pretirano vztrajanje pri dolgotrajnem brezkompromisnem varčevanju, ne da bi ga dopolnjevali z drugimi ukrepi, povsem opustošilo geografsko periferijo unije in jo politično spravilo v polkolonialni odnos in nevzdržna ekonomsko-socialna neravnovesja, je takšna domneva še toliko bolj upravičena.«

Opavka imamo torej z razredno - teritorialno delitvijo, nemara tudi versko: obubožan katoliški (in pravoslavni) Jug (in Vzhod), proti dobrostoječemu, večinoma protestantskemu Severu EU. Ko politika ne more in noče razumeti katastrofalnega stanja stvari, preostane le še človek. Ki zna potrpežljivo čakati, da bo počilo. Ponižani in osiromašeni ne vedo, kaj in kako naj storijo, oblast jim seveda ne bo dajala smernic. Nas potem čakajo napadi na nove Bastilje in Zimske dvorce? Bojim se da ne, in veste, zakaj ne? Ker imamo, za razliko od klasičnega proletariata, še vedno kaj izgubiti: stanovanje, vikend, avto, štal'co in krav'co ... Ko bomo izgubili vse to, bo žal prepozno. Do tedaj pa kar mirno volimo naše demokrate v parlamente. Kaj več si tudi ne zaslužimo.

ITALIJA - Izjava predsednika vlade Enrica Lette

V letu 2013 brez davka IMU na prvo bivališče

RIM - »Davka na nepremičnine IMU ne bo za prvo stanovanje letos plačal nihče. Vlada se je že odločila za njegovo ukinitve in se ne bo vrnila v preteklost«.

To je povedal včeraj popoldne predsednik italijanske vlade Enrico Letta v okviru tiskovne konference in s tem tudi utišal vse polemike, ki so se razvlele v zadnjih dneh. Še predvsem je bil to odgovor na izjave ministra za ekonomijo in finance Fabrizioja Saccomannija. Temu se je glede davka IMU na prvo stanovanje že postavil po robu Lettov namestnik Angelino Alfano, zdaj pa je to zapečatil še premier. Drugače je Letta priznal, da niso še našli denarja za kritje zadevnih stroškov ter s tem posredno omilil nesoglasje s Saccomannijem. Letta je namreč dodal, da bo težko dobiti finančno kritje, a zagotovil je, da »delamo na tem«.

Sicer se je italijanski premier povrnil tudi na intervju z novinarjem dnevnika Irish Times, ki mu je med drugim postavil vprašanje, kaj si o njem mislijo v evropskih vladnih krogih. Letta je odgovoril, da ocenjujejo, da je znal »pokazati jajca«, kar je novinar prevedel v »balls od steel« (jeklena jajca). Letta je tako glede davka IMU kot intervjuja z irskim novinarjem obsodil »kratek stik v komuniciranju«, še posebej glede t.i. »balls od steel«. Premier je zanikal, da je rabil te besede in poudaril, da je prišlo do napake pri prevajanju. Irski novinar, ki ga je intervjuval, je včeraj potrdil, da je bila zadeva o jeklu sad njegove domišljije. Predsednik Letta je še povedal, da je ministerski svet začel razpravljati o zakon-

skem osnutku glede šolstva in univerze ter dodal, da namerava vlada vsekar sprejeti nekatere zakone, da se odpravijo nekatere kršitve evropske zakonodaje. Ni resno namreč, da se Italija pripravi na šestmesečno predsedstvo EU s številnimi kršitvami v žepu, je menil Letta.

Sicer so se na političnem prizorišču nadaljevale polemike glede priprave stabilizacijskega zakona. Tako v levi sredini kot desni sredini so že pripravili več sto popravkov. V Demokratski stranki so se osredotočili na pa-

ket predlogov, ki predpostavlja pomoč in olajšave za šibkejšje, za delo in zaposlovanje ter za upokojece. Po mnenju Ljudstva svobode pa mora država podaljšati koncesije za kopališča. Za nov kratek stik med vlado in Gibanjem 5 zvezd pa je poskrbel Beppe Grillo, ki je spet predlagal uvedbo t.i. državljankega dohodka. Grillo je napovedal tudi izdelavo zakonskega osnutka in predlagal korenito krčenje previsokih pokojnin. Podminister za ekonomijo Stefano Fassina je Grillove besede ocenil kot lažni in demagoški predlog.

Predsednik italijanske vlade Enrico Letta

BLIŽNJI VZHOD - Po poročilu švicarskih znanstvenikov, da je bil Arafat najbrž zastrupljen Za Palestince je Izrael »edini osumljenec« za smrt nekdanjega palestinskega predsednika Arafata

Tawfik Tirawi

ANSA

RAMALA - Izrael je »edini osumljenec« za smrt nekdanjega palestinskega predsednika Jaserja Arafata, so včeraj poudarili palestinski preiskovalci. »Pravimo, da je Izrael glavni in edini osumljenec v primeru umora Jaserja Arafata,« je izpostavil vodja palestinske preiskave Tawfik Tirawi na novinarski konferenci v Ramali. Kot je poudaril, so palestinski preiskovalci preučili ugotovitve švicarskih znanstvenikov, ki so jih uradno objavili v četrtek. Poročilo ugotavlja, da je bil Arafat zastrupljen s polonijem, strokovnjaki pa ob tem nimajo dokaza, da je zaradi te radioaktivne snovi umrl. »To je zločin 21. stoletja,« je poudaril Tirawi. »Ključni cilj je ugotoviti, kdo stoji za likvidacijo Jaserja Arafata,« je dodal.

Ob tem pa je palestinski pravosodni minister Ali Mhana pozval tudi francoske strokovnjake, naj predstavijo svoje ugotovitve glede Arafatove smrti. »Na začetku so nam Francozi dejali, da ne morejo poslati rezultatov, dokler ni vzpostavljeno francosko-palestinsko pravosodno sodelovanje,« je še povedal minister. Tirawi pa je dodal, da »Francija pozna celotno resnico in podrobnosti mučenja Jaserja Arafata«.

Arafat je umrl novembra 2004 v starosti 75 let, potem ko je mesec dni prej zbolel. V tem času niso ugotovili vzroka njegove bolezni, po smrti pa na željo njegove vdove niso opravili obdukcije. Kasneje so se pojavile obtožbe o umoru, za-

to so njegovo truplo novembra 2012 izkopali. Vzorce za analizo so poleg švicarskih dali še francoskim in ruskim forenzičnim strokovnjakom.

Poročilo švicarskih znanstvenikov, objavljeno v medicinski reviji The Lancet, je že oktobra pokazalo, da bi lahko bil Arafat zastrupljen, potem ko so v njegovih krvnih madežih, vzorcih urina ter slina na obleki in ščetki za zobe odkrili sledi visoko radioaktivnega polonija 210.

Zatem so švicarski izvedenci preiskali še vzorce Arafatovih posmrtnih ostankov in v njih odkrili osemnajstkrat višjo vrednost polonija, kot je običajno. Izrael sicer kakršno koli vpletenost v Arafatovo smrt zanika. (STA)

ITALIJA V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Italija je kot sloviti poševni stolp v Pisi: visi že osemsto let, pa se še ni zrušil

SERGIJ PREMUR

Torej Letta se ne hvalisa s svojimi »jeklenimi jajci, kot so poročale italijanske agencije in mediji. Krepi izraz o svoji moškosti me je nemalo začudil pri človeku, ki je bolj podoben uglašenemu demokristjani izpred nekaj desetletij, kot pa fričfiričastemu bivšemu premieru, ki je svojo moškost izpostavljala ob vsaki priložnosti. V intervjuju z dUBLINSKIM The Irish Times Letta ni sploh izjavil tega, kar so mu pripisali italijanski mediji, da ima »balls of steel«, pač pa je novinar vprašal Mr. Letto, če mu je znano, da v vladnih krogih po Evropi pravijo o njem, da ima »jeklena jajca«. O »balls of steel« je torej spregovoril novinar, ne pa Letta, in v članku ne piše ničesar o morebitni Lettovi aferi na sočno prispodobno. Toliko torej o akciji, ki še enkrat dokazuje površno poročanje italijanskih medijev iz tujine.

Povsem utemeljena pa je afera okrog izjave drugega vidnega italijanskega politika, ki je močno odjeknila v tisku po svetu. Gre za Berlusconijsvo izjavo o tem, da se njegovi otroci čutijo kot Judi pod Hitlerjem. Nespodobna primerjava s holokavstom je razburila judovsko skupnost v Italiji, poročala Haaretz, saj je vzporejanje sodnih težav s holokavstom povsem nesprejemljivo. Izraelski dnevnik ugotavlja, da je 77-letni italijanski politik že večkrat zdrsnil v podobne neprimerne izjave: predsednika Zda Obamo je označil kot »zagorelega«, v evropskem parlamentu je nemškega socialdemokrata Schulza pri-

merjal z v nacističnim kapojem. Kljub temu pa Berlusconi še vedno uživa zaupanje milijonov italijanskih volilcev, ugotavlja časopis iz Tel Aviva, ki naglašata tudi, da milanski mogotec spada med 200 najbogatejših ljudi na svetu.

Prejšnji teden sem se mudil v Neaplju in obiskal burbonski dvorec v bližnji Caserti. Samo poslopje in še posebej vrt sta tako izredno elegantna in prikupna, da ju je Unesco uvrstil v seznam svetovne dediščine. Žal pa je vse skupaj precej zapuščeno in neurejeno, da me je spomnilo na komentar, ki ga je nekaj dni prej objavil The New York Times pod naslovom »Srce boli zaradi Italije«. Iz dopisa izhaja podoba dežele, ki je, kljub edinstveni lepoti in obljubi o boljši prihodnosti, pravzaprav v razsulu. Med mlajšimi Italijani je vedno več takih, ki se nameravajo izseliti, saj je brezposelnost 40 odstotna, celotno gospodarstvo zaznamuje ravnodušje in se ne obeta nič kaj svetla prihodnost. Američanu se lahko zdi, da je v Italiji raj, piše NYT, glede na italijansko kakovost življenja, v resnici pa gre za nekakšen muzej, ki vsako leto izgublja nekaj svoje privlačnosti in pomembnosti. Italijani so nasploh teatralično pesimisti, z velikim talentom za samopomilovanje. Tokrat pa so razlogi za zaskrbljenost utemeljeni, tudi ker manjka prava volja, da bi se resno spoprijeli s problemi in jih rešili. Na prvem mestu je vprašanje politične nesposobnosti in neučinkovitosti, ki ne zadeva samo Berlusconi-

ja, pač pa tudi pretirano zapleteno zakonodajo in birokracijo, sistem protekcij, korupcij in razširjenega cinizma. Proizvodnja upada že osem let, javni dolg je dosegel 133 odst. BDP, železnice in avtoceste razpadajo, vsepovsod se kopičijo odpadki, družba je kot zamrznjena, imobilna. Italija je znana po vsem svetu zaradi svoje kreativnosti in okusa, vendar Italijani samo čakajo na prihod nekakšnega Godoja, ki naj reši situacijo. Pomanjkljivi smerokazi na cestah so prispodoba pomanjkanja smernic italijanske družbe nasploh, piše kolumnist newyorškega dnevnika.

Med številnimi komentarji na pisanje o Italiji se mi vsaj eden zdi omembe vreden, saj bralec primerja Italijo slovitemu poševnemu stolpu v Pisi, ki sicer visi že osemsto let, se pa še ni zrušil. Upam, da bo to usojeno tudi Italiji, ki se je že nekajkrat znašla na robu prepada, pa se je tako ali drugače vedno izmazala.

V vseh evropskih državah narašča število prodanih koles, ki je skoraj povsod preseglo število novih avtomobilov, piše spletni blog NPR Parallels. Največ koles so prodali v Nemčiji, skoraj 4 milijone, avtomobilov pa so prodali samo 3 milijone. V Italiji je šlo v prodajo milijon 600 tisoč koles in milijon 400 tisoč avtomobilov, sorazmerno največ koles pa so prodali v Sloveniji, kjer so zabeležili samo 50 tisoč novih avtomobilov in kar 250 tisoč koles.

Narašča pa tudi število brezposelnih. Tiskovna agencija Reuters poroča, da

»politične težave v Italiji uničujejo delo«, saj je število nezaposlenih preseglo 12 odstotkov celotne delovne sile, kar je najvišji podatek od leta 1977. V državi, ki je po gospodarskem obsegu na tretjem mestu v evroobmočju, predvidevajo, da bo brezposelnost še narasla, ugotavlja Bloomberg, tudi zaradi težav razdrobljene vladne koalicije, ki je še bolj nestabilna po nedavni kazenski obsodbi bivšega premiera Berlusconijsa.

Eno najbolj razširjenih imen v Italiji je Francesco, odkar pa je Jorge Mario Bergoglio bil izvoljen za papeža in je izbral prav Franciškovo ime, pa je ime Francesco poskočilo na prvo mesto med italijanskimi novorojenci. Očitno je novi papež zelo všeč Italijanom, ki res nimajo na izbiro veliko osebnosti, za katere bi se lahko navdušili. In prav »ljubezni Italijanov do Franciška« posveča poseben dopis The New York Time, sicer izpod peresa italijanskega avtorja, Beppeja Severgnija. Znani kolumnist uvaja članek s posrečeno anekdoto, saj zadene bistvo javnega nastopa novega papeža: »Nekega dne, ko je papež odhajal iz preprostega gostišča Casa Santa Marta v Vatikanu, ki ga je izbral namesto samotnih in razkošnih papeških apartmajev, je srečal škofa, ki je čakal na svojega šoferja. »Kaj ne moreš hoditi?« ga je vprašal z nasmehom. To je samo ena od tolikih zgodb na račun novega papeža, in ni niti pomembno, če je resnična ali pa ne. Glavno je, da je

število vatikanskih osebnosti, ki se voziyo s šoferjem, strmo upadlo. »Če je Janez Pavel II. bil rock-star rimsko-katoliške Cerkve in Benedikt XVI. njen najvišji vzgojitelj, potem je papež Francišek njen inovator, cerkveni Steve Jobs« je drzna prispodoba, ki jo objavlja NYT.

Braziliški Carta Capital pa piše nekoliko drugače o vatikanskih zadevah v okviru komentarja, v katerem vzporeja usodo Berlusconijsa in spomin na papeža Wojtilo. Pod naslovom »Dve plati slave« namreč ugotavlja, da je Berlusconi na koncu svoje politične kariere, saj ga po kazenski obsodbi zaradi davčne utaje čaka samo še izobčenje iz parlamenta, torej nečasten koncil, ki ga pisec primerja z usodo Mussolinija. Njega je odstranil sam fašistični Veliki svet, potem ko je zavedel Italijo v tragično vojno. Sicer ni primerjave, vendar tudi Wojtilo oz. spomin na papeža Janeza Pavla II. čaka ne preveč slavna usoda, saj je papež Francišek stopil na povsem drugačno pot od svojega predhodnika. V Vatikanu ne mara več dvorjanov, pač pa uveljavlja pojem božjih služabnikov, v Cerkvi pa uveljavlja pojem revščine, ki je povsem nasproten z vlogo vati-kanske banke IOR, ki jo je za časa Wojtile vodil razvpiti monsinjor Marcinkus. Vsekakor bo Wojtila ostal zapisan kot veliki monarh po božji volji, nekakšen samovoljni in neusmiljeni cesar, Berlusconi pa samo kot izprijeni sultan, piše levičarska revija iz Brazilije.

GORICA - Transmedia ob skorajšnjem odprtju novega multikina v Vilešu

Za Kinemax je konkurenca izziv za krepitev in bogatenje ponudbe

Direktor družbe Longo napoveduje nove investicije tako v goriški kot v tržiški kino

Ob skorajšnjem odprtju velikega trgovskega središča Tiare v neposredni bližini trgovine Ikea v Vilešu prihodnjega 21. novembra in posledičnem začetku delovanja novega multikina multinacionalke Uci Cinemas se pri družbi Transmedia, ki upravlja goriški in tržiški Kinemax, ne mislijo vdati v usodo, saj nameravajo vlagati v kakovost, v kratkem pa bodo predstavili tudi nove projekte, vse v luči želje, da Kinemax še naprej ostane vrhunsko kulturno središče. Tako podarja direktor družbe Transmedia Giuseppe Longo, ki opozarja na sproščeno in celo evforično ozračje po velikem uspehu, ki ga je doživel film Goričana Mattea Oleotta Zoran moj nečak idiot v produkciji ravno družbe Transmedia. Longo tudi napoveduje nove investicije v preureditev strukture in storitev goriškega in tržiškega kina. Tako v Gorici nadaljujejo z nizi avtorskih filmov, srečanja o kinematografiji in ne samo, dalje z gledališkimi, opernimi in baletnimi predstavami ter z neposrednimi prenosi, ki omogočajo ogled mednarodno znanih razstav, kot sta tisti o slikarjih Edouardu Manetu in Janu Vermeerju. Poleg tega je goriški kino povezan s pokrajinsko mediateko in sodeluje pri projektu Hiše filma, ki gosti tudi Kinoatelje ter kinematografski delavnici La Camera Ottica in Crea, medtem ko tržiški kino že dve sezoni sodeluje s krajevnim gledališčem in z združenjem VivaCentro pri prirejanju pobud skupaj s trgovci, ki delujejo v mestnem središču.

Družba Transmedia dela vse, da bi se v obeh mestih in zlasti v Gorici, kjer je Kinemax ena redkih stvarnosti, ki še delujejo v zgodovinskem mestnem jedru, povečala ponudba, prav tako so v družbi prepričani, da si bodo morali še bolj prizadevati za nudenje bogate filmske ponudbe, tako da bodo kljub težavam, ki jih bo prinesla konkurenca vileškega multikina, nadaljevali s promocijo kinematografskih dejavnosti in kulture, podarja Longo.

Skratka, pri družbi Transmedia so pripravljeni sprejeti vileški izziv v pričanju, da bo na koncu odločalo občinstvo, pa tudi, da v Gorici in Trzinu obstajajo tudi druge javne in zasebne gospodarske stvarnosti, ki bodo še naprej vlagale v gradnjo prihodnosti obeh mest, zaključuje Longo.

V goriškem Kinemaxu

BUMBACA

TRŽIČ - Vprašanje bivše diskoteke Hippodrome

Stavba sameva in propada, kljub temu je ne morejo rušiti

Vhod v bivšo diskoteko Hippodrome

BONAVENTURA

Generacija današnjih štiridesetletnikov z Goriškega in Tržaškega se prav gotovo spominja lepih trenutkov, preživetih v diskoteki Hippodrome (oz., kot se je še pred tem imenovala, Valentinis), ki je bila priljubljeno zbirališče mladih v 80. in 90. letih prejšnjega stoletja. Diskoteka je že pred več leti zaprla vrata, stavba pa sameva in propada ter predstavlja nevarnost iz higienskih in zdravstvenih razlogov, kljub temu pa kaže, da Občina Trzin ne more odrediti njenega rušenja, saj naj bi stavba, ki je v zasebni lasti, z vidika strukture in tipologije zgradbe ne bila nevarna za ljudi.

Tako je tržiški občinski odbornik za urbanistiko in javna dela Massimo Schiavo odgovoril svetnici opozicijske liste Obiettivo Monfalcone Anni Cisint, ki je ponovno zahtevala rušenje stavbe bivše diskoteke iz varnostnih razlogov, saj se blizu nahajajo še športno igrišče, veletrgovina in sprehajalna pot ob kanalu Valentinis. Če bi Občina izdala odredbo o rušenju, bi se samo brez razloga izpostavila nevarnosti tožbe in zahteve po odškodnini ter preverjanju računskega sodišča, je dejal Schiavo in dodal, da je občinska uprava vsekakor že izdala več odredb za zavarovanje manjših delov zgradbe.

Odbornik je tudi spomnil, da že obstaja tudi izvršilni načrt za sanacijo območja, na katerem se nahaja bivša diskoteka, v ta namen je bila leta 2007 odobrena tudi konvencija, na podlagi katere bi preko osem tisoč kvadratnih metrov veliko območje po sanaciji predali v last Občini, a je težko reči, kdaj oz. če bo do tega prišlo, saj za zdaj lastniki ne kažejo zanimanja za sanacijo območja. Vsekakor je občinska uprava pripravljena tako v komisiji kakor v občinskem svetu odpreti razpravo o varnosti, je dejal Schiavo.

GORIŠKA

Sedemnajst zaposlitev

Projekti za socialno delo

V okviru projektov za socialno delo bodo na občinah Gorica, Zagraj, Krmin in Koprivno zaposlili skupno sedemnajst uslužbencev. Goriška občina bo za enoletno obdobje zaposlila tri uslužbence, ki bodo na goriškem sodišču sodelovali pri ažuriranju arhivov. Rok za vložitev prošnje za zaposlitev zapade 18. novembra. Občina Zagraj bo za enoletno obdobje zaposlila uradnika za delo v občinskih uradih; rok za vložitev prošnje zapade 18. novembra. Krminska občina bo za enoletno obdobje zaposlila šest cestarskih delavcev, dva delavca v socialnih službah, enega uradnika v pogrebni uradu in enega uslužbenca, ki bo sodeloval pri organizaciji in vodenju kulturnih pobud v knjižnici in muzeju; rok za vložitev prošnje zapade 18. novembra. V Koprivnem bodo za enoletno obdobje zaposlili enega vrtnarja, enega uradnika za delo v občinskih uradih in enega delavca, ki bo skrbel za manjša vzdrževalna in zidarska dela na javnih poslopih; rok za vložitev prošnje zapade 21. novembra. Prošnje za zaposlitev lahko vložijo delavci na mobilnosti ali v dopolnilni blagajni, zbirajo jih v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici.

TRŽIČ - Alkohol Pozitivno o prepovedi prodaje pijač

Odredba tržiške občinske uprave, ki je začela veljati poleti in ki prepoveduje prodajo alkoholnih pijač v steklenicah in pločevinkah zvečer in ponoči, se je obrestovala. Od junija dalje so občinski policisti in pripadniki drugih sil javnega reda opravili kontrole v petdesetih lokalih, pri čemer so v sedmih primerih ugotovili kršitev odredbe, za tri lokale pa so zaradi večkratne kršitve odredili tridnevno zaprtje. Podatke je posredoval občinski odbornik za mestno policijo Omar Greco, ki je poudaril, da se je zaradi opravljenega nadzora znatno zmanjšalo število odvzetenih steklenic v mestnem središču.

Odredba prepoveduje prodajo alkoholnih pijač v steklenicah in pločevinkah v barih, trgovinah z jestvinami, obrtniških obratih in na sedežih zasebnih društev med 21. uro zvečer in 7. uro zjutraj, saj je v tem obdobju dovoljeno le zaužitje pijač znotraj lokalov. Prodajajo se lahko le pijače z nizko stopnjo alkohola (manj kot šest odstotkov) skupaj z lastnimi prehrabnimi proizvodi med 21. in 23. uro. Kršitelji tvegajo kazen od 150 do tisoč evrov, večkratni kršitelji pa kazen od 250 do 1500 evrov ter časno zaprtje obrata.

V Trzinu pa ne nadzorujejo samo prodaje alkoholnih pijač, saj so izvidnice karabinjerjev in občinske policije stalno prisotne v mestnem središču, kar so občani lepo sprejeli, saj se počutijo bolj varne, je dejal Greco, ki je tudi poudaril, da občinska uprava vsako jutro skrbi za čiščenje središča, poleg tega so podaljšali časovni rok prepovedi odlaganja steklenic, ki je zdaj od 22. do 7. ure.

DOBERDOB - Priznanje občinski upravi v okviru projekta COME

Nagrajene dobre prakse na področju upravljanja z energijo

Občina Doberdob bo kot zgledna občina, ki uvaja dobre prakse na področju energetike, prejela priznanje v okviru čezmejnega projekta COME, ki se izvaja v okviru evropskega programa Interreg IV Italija-Avstrija, namenjen pa je iskanju poti za doseg energetske učinkovitosti občin, pri katerem sodelujejo še Dežela Furlanija Julijska krajina, deželna Agencija za energijo APE, pokrajine Videm, Belluno in Boven, bencinski Ekološki inštitut, družba Energie Tirol in Dežela Koroška.

Kot nam je povedal odbornik za prostorsko načrtovanje, ki je zadolžen tudi za evropske projekte, Daniel Jarc, so

priznanja bili deležni zaradi dejstva, da so v zadnjih letih veliko vložili v obnovljive vire energije. Tako so na vse javne stavbe namestili fotovoltaične naprave, dalje bo občinska uprava v okviru projekta Future Light vložila dvesto tisoč evrov v tehnološko posodobitev javne razsvetljave, s tem da bo dala zamenjati stare žarnice s sodobnejšimi in varnejšimi, poskrbel pa bo tudi za obnovo central in svetil. V zaključni fazi pa je tudi projekt, na podlagi katerega je bil oblikovan akcijski načrt za trajnostno energijo. Glede tega je občinska uprava opravila inventar izpustov toplogrednih plinov, ki bo županu Paulu Vizintinu

omogočil podpis zaveze evropskih županov, da bodo do leta 2020 za dvajset odstotkov zmanjšali količino izpustov toplogrednih plinov, izboljšali energetsko varčevanje in povečali koriščenje obnovljivih virov. Tako je Občina Doberdob vključena tudi v skupino t.i. »občin A++«, ki so pokazale prizadevanje na področju varčne uporabe energije ter koriščenja obnovljivih virov energije.

Priznanje (le-tega bodo prejeli tudi nekatere druge občine v Furlaniji Julijski krajini) bodo predstavnikom Občine Doberdob podelili v Čenti, ob tej priložnosti pa so posneli tudi video razglednico za promocijo občine.

GORICA - Javno srečanje ob izidu 100. številke

Revija Isonzo-Soča ni prodrla čez mejo, ki jo tako vztrajno briše

Portelli, Stasi, Cecovini in Peric (levo); udeleženci srečanja (desno)

BUMBACA

Uredniki revije Isonzo-Soča se že preko 25 let trudijo, da nekajkrat letno revija pride med bralce. Pred kratkim je izšla njena 100. številka, kar vsekakor potrjuje zasidranost dvojezičnega glasila na Goriškem. Vse to je bilo izpostavljeno na srečanju, ki ga je uredništvo revije pripravilo predvčerajšnjim na sedežu Fundacije Goriške hranilnice. Srečanja ob pomembnem cilju, ki ga je revija dose-

gla, se je udeležilo veliko ljudi, kar jasno dokazuje, da je publikacija dokaj priljubljena, saj med bralce prinaša teme, ki niso našle poti v druga krajevna sredstva obveščanja.

Večer je uvedel glavni urednik revije Dario Stasi, ki je po pozdravu udeležencem srečanja predal besedo Borisu Pericu, predsedniku družbe Transmedia, ki je založnik revije. Peric se je

sprehodil skozi 25-letno delovanje revije Isonzo-Soča; po njegovih besedah je bila doslej izkušnja pozitivna, čeprav Transmedia v svoji zasnovi ni založniška hiša. Povedal je tudi, da finančno pokroviteljstvo nad revijo družbo »olajša« za 35 do 50 tisoč evrov letno, kar pa ni denar, vržen proč, saj je revija v mnogem prispevala h krepitvi sožitja med tujkajšnjimi ljudmi in odigrala vidno vlogo pri premoščanju težav, ki jih je predstavljala meja. Obžaloval pa je, da dvojezična revija ni prodrla na Novogoriškem, čeprav so bila v posameznih prispevkih vzeta v pretres vprašanja, ki zadevajo ustanove in prebivalstvo obeh Goric. Na tem področju moramo postoriti več, kajti Goriška mora biti obravnavana kot enoten zgodovinski, kulturni in gospodarski prostor, je še povedal Boris Peric.

V nadaljevanju večera, ki so mu prireditelji dali naslov Gorica, mesto zgodovine, mesto dvajsetega stoletja, so prikazali kratkometražni film Ponovno odkrita dežela, ki ga je posnel Nevio Co-

stanzo. Zaradi tehničnih težav je občinstvo lahko le gledalo film, ni pa moglo slišati zvočnega zapisa, tako da se je Dario Stasi ustno sprehodil skozi burno zgodovino Posočja. Goriška je od vedno predstavljala naraven prehod med zahodnim in vzhodnim svetom. Tu so na vzhod prodirali Rimljani, kasneje so z nasprotni strani prihajali Huni, Langobardi in Slovani. In tu se je konec koncev ustalila narodnostna meja med latinskim in slovanskim svetom.

Pobuda sta pozdravila in uredništvu revije čestitala pokrajinski odbornik Federico Portelli in podpredsednik Fundacije Goriške hranilnice Roberto Colini, medtem ko je mladi zgodovinar in eden od novih članov uredništvega odbora Riccardo Cecovini s sliko in besedo predstavil arheološke in zgodovinske izsledke, ki nedvoumno dokazujejo, da je skozi Goriško potekala pomembna rimska cesta Gemina, ki je povezovala Oglej in Emona, sedanjo Ljubljano. Na

koncu večera sta Dario Stasi in Agostino Colla, ki pri reviji skrbi za fotografsko gradivo, obrazložila projekt Museo diffuso del Novecento - Muzej na prostem dvajsetega stoletja, ki Gorico in Goriško postavlja med kraje, ki so prepojeni z dediščino najrazličnejših zgodovinskih dogodkov. Goriška je kot odprta knjiga, sta povedala, potrebno si je ogledati le posamezne strani in prišli bomo do spoznanja, da je ta dežela zanimiva tudi za turista. Stasi in Colla sta še posebej poudarila, da je treba seveda Goriško obravnavati kot enoten prostor ne glede na mejo, obenem pa sta napovedala, da bo revija v sodelovanju z občino Gorica in Nova Gorica ter Pokrajino Gorica v kratkem dala postaviti tri velike panoramske panoje, ki bodo domačinom in turistom prikazali točke, ki si jih velja ogledati. En pano bo stal pred sedežem Pokrajine, drugi v goriškem ljudskem vrtu, tretji pa v središču Nove Gorice. (vip)

SOVODNJE - V knjižnici Kitzmüllerjev roman o Nori Gregor

V Gorici si zasluži ulico

Goriška igralka je bila prava zvezda dunajskega Burgtheatra, pot jo je vodila tudi v Hollywood in nazadnje v Južno Ameriko

Torkovo srečanje z avtorji, ki ga organizira sovodenjska občinska knjižnica, je bilo tokrat posvečeno filmski in gledališki igralki Nori Gregor. Po uvodnem pozdravu sovodenjske županje Alenke Florenin, ki je izpostavila pomen, da se v knjižnici predstavljajo poleg slovenskih tudi italijanske publikacije, je besedo prevzel časnikiar Igor Devetak. Najprej je predstavil lik Nore Gregor, zvezde dunajskega Burgtheatra in filmske igralkice celo ameriškega Hollywooda. Časnikar, ki je sicer eden glavnih raziskovalcev biografije razpoznavne igralkice, je izpostavil dejstvo, da se je zanimanje za Noro Gregor začelo šele leta 1999. Igralka, ki je bila ena najlepših in najbolj znanih ženskih likov v tridesetih letih prejšnjega stoletja, je za več kot pol stoletja ostala popolnoma pozabljena. Šele v zadnjem desetletju je prišla na dan njena tragična življenjska usoda, pa tudi njen pomen v zgodovini filma in gledališča. Film Jeana Renoirja Pravilo igre, ki ga najuglednejši kritiki že šestdeset let uvrščajo med najboljše filme vseh časov, je odigrala prav Nora Gregor. V Gorici rojena je svoje igralske sanje najprej zasledovala v Avstriji, Nemčiji in Hollywoodu, nazadnje pa je zaslovela kot ena najboljših igralk v dunajskem Burgtheatru. Po priključitvi Avstrije nacistični Nemčiji je zorela v izgnanstvo in se je s sinom matekla najprej v Francijo, nato v Južno Ameriko, medtem ko se je njen soprog, prvi mož avstrijskih nacionalistov, princ Ernst Rüdiger Starhemberg, boril v zavezniških vrstah. V Čilu se je začel njen »bulvar somraka«, od koder ni poti nazaj, čeprav je Nora nehalno sanjala o vrnitvi v Evropo.

Nato je Devetak besedo prepustil Hansu Kitzmüllerju, drugemu odličnemu poznavalcu znamenite igralkice. Nora Gregor je namreč glavna junakinja Kitzmüllerjevega romana Drugo pravilo igre. Roman je osnove na rekonstrukciji pism in dnevnikov, ki jih je avtor našel v Južni Ameriki, ter intervjujev, ki so bili objavljeni v

Predstavitve knjige v sovodenjski knjižnici

BUMBACA

tridesetih letih prejšnjega stoletja. Prvoosebna pripoved nam prikazuje žensko, mater, izkušeno igralko in izgnanko, problematično osebnost sveta, ki ga danes ni več. Na vprašanja časnikarja Devetaka je Kitzmüller sproščeno odgovarjal predvsem o Gorici v času prvo svetovno vojno, ko si ni nihče postavljalo vprašanj o narodni pripadnosti, o večji pomembnosti enega ali drugega naroda. Vsak je bil takrat prebivalec avstrijske monarhije. Ta občutek preveva tudi misli Nore Gregor, ki se je sicer iz Gorice izselila malo pred začetkom velike vojne vihere, z njo pa je bila povezana vse življenje. Po vojni se je namreč njena mama vrnila v rodni kraj in Nora ji je iz Amerike večkrat pisala. Sama Norina pisma mami so prišla na dan po izidu Kitzmüllerjeve knjige, so pa nekako potrdila čustva in misli, ki prevečajo celotni roman.

Poslušalci so na večeru spoznali lik lepe in problematične igralkice, zvezde, o biografiji katere bi danes lahko posneli celo film. Prišla je na dan tudi misel, da bi ji v Gorici lahko posvetili vsaj ulico.

prej do novice

www.primorski.eu

GABRJE - Jutri

Počastili bodo svetega Martina

Svetega Martina bodo v Gabrjah počastili tudi letos. To je praznik, ki je v vasi ob Vipavi zelo občuten in se ga vaščani vsako leto spomnijo s primerno prireditvijo. Martinovanje bodo ob organizaciji domačega kulturnega društva Skala in ob sodelovanju z gabsko lovsko družino pripravili jutri, 10. novembra, pred in v dvorani vaškega kulturnega doma.

Zahvalna nedelja se bo pričela ob 13.30 uri z mašo v dvorani domačega kulturnega društva Skala. Po maši bo na trgu pred domom potekal kulturni program z blago-

slovom pridelkov in kmečkih strojev. Za priložnostni program bo kot po navadi poskrbel domači moški pevski zbor Skala. Sledilo bo družabno srečanje z lovskim golašem in dobro domačo kapljico. Tudi drugih dobrot ne bo manjkalo, zagotavljajo prireditelji.

V primeru slabega vremena bosta kulturni program in družabno srečanje potekala v zgornji dvorani gabskega doma. Na dan bodo seveda skočili razni glasbeni instrumenti, ki bodo zagotovili, da bo vzdušje nadvse veselo in praznično.

DOBERDOB - V rimskem hotelu Hilton

Kovačev blagi teran navdušil Ruse in Brazilce

Niz poročanja o uspešnih krajevnih podjetnikih na raznih področjih dejavnosti se nadaljuje. Tokrat je na vrsti kmečki turizem, in sicer doberdobsko kmetijsko posestvo Kovač. Na začetku tedna se je član družine Lakovič, ki skrbi za trženje, podal v Rim, kjer je predstavil enega od pristnih domačih proizvodov. V izjemnem hotelu Hilton je deželna ustanova ERSa priredila predstavitev in pokušnjo obrtniškega proizvodov. Pobuda sodi v širši projekt, ki zaobjema državne prestolnice od Rima in Pariza gor do skrajno severnih držav, kakršna je Švedska. Javiti se na takšne predstavitve ni pretirano zapleteno, težje je pritegniti izbrane obiskovalce, da se ustavijo pri tvoji mizi, kaj šele da se pohvalno izrazijo o vinskem okusu, aromi, žametnosti.

Andrej Kovačev je z ducatom drugih proizvajalcev iz Furlanije Julijske krajine v enem popoldnevu sre-

Andrej Lakovič v rimskem Hiltonu predstavlja svoj teran

čal vrsto someljerjev, posrednikov, poznavalcev in trgovcev iz številnih držav. S svojim proizvodom je pričel zlasti Brazilce in Ruse ter nekaj rimskih vinotočev. Privlačila jih je blaga varijanta terana. Slednji je itak posebnost - nihče drug iz FJK ga

ni imel s seboj - če pa gre celo za varijanto, je v globaliziranem svetu privlačna vrednota, ker so že vsi naveličani splošno znanih vinskih sort, katerih seveda ne bomo imenovali, saj ni negativna reklama prav nič čislana. (ar)

NOVA GORICA - Brezplačne večerje pri Vincencijevi zvezi dobrote

Bolj kot hrano pogrešajo pogovor

Franci, Evgen in Eduardo so trije od približno desetih stalnih gostov na brezplačnih večerjah, ki jih Vincencijeva zveza dobrote med ponedeljkom in petkom razdeljuje v Šentovem dnevnem centru ob novogoriški policijski postaji. Prostovoljci in prostovoljke - vseh je okoli petnajst - obroke v Novo Gorico že dve leti vsak dan pripeljejo z mirenškega gradu. Najprej so jih razdeljevali na prostem, pri novogoriški avtobusni postaji. »Ob slabem vremenu je bilo hudo. Nikoli ne bom pozabil ene od večerij, pohane ribe so bile. Tako je pihalo, da smo z eno roko držali krožnik, z drugo posodo, komaj smo pojedli...« se spominja Franci, ki zase pravi, da je najzvestejši obiskovalec večernih toplih obrokov.

V Šentovem zabojniku, ki je preurejen v kuhinjo, je prijetno toplo in suho, zunaj pa lije kot iz škafe. »Danes jih ne bo veliko, zaradi vremena,« pove prostovoljka Andreja. Skupaj z Nino, ki se ji je pridružila šele pred dobrim mesecem, pripravlja pribor. Z Andrejo me pooblastita za razdeljevanje kruha. Z olajšanjem sprejemem preprosto opravilo, saj me naenkrat zgrabi nekakšna trema. Kaj pa, če novinarka ne bodo sprejeli medse? Ker sem se med njimi znašla v okviru akcije Vsak dan novinar - en dan nevladnik, sem tam namreč v dvojni vlogi: ne le, da pomagam pri razdeljevanju hrane, tam sem tudi zato, da o videlem in doživetem napišem reportažo...

Na brezplačne večerje ne prihajajo brezdomci in klasičnem pomenu besede, takih v Novi Gorici skorajda ni. Gre bolj za ljudi iz socialnega roba, za tiste, ki so nekako obtičali v življenju in ne vedo, kako naprej... Andreja, ki je poleg že od začetka, pove, da so bili ljudje do njih sprva zadržani, tudi do nekaterih neso glasij je prišlo, potem pa so se vse bolj zblížali. »Veliko jim pomeni to, da lahko z nekom spregovorijo. Lakota ni toliko prisotna, bolj gre za to, da imajo občutek neke pripadnosti, skoraj družine. Večkrat jim tudi svetujemo pri kakih pravnih zadevah ali jih povežemo z ustreznimi inštitucijami,« pove Andreja, medtem ko Nina takole razloži, zakaj se je pridružila kot prostovoljka: »Zato, da naredim nekaj dobrega za ljudi, ki so potrebni pomoči, pa tudi zaradi sebe, to me izpopolnjuje.«

Najin pogovor prekine mokro cepitanje pasjih nožic: v kuhinjo pridrobenclja čivava. Za njo pa še njen lastnik. Pokramljamo o psu, vremenu, pa o tem, kaj je tistega dne na meniju in led je prebit. Eduardo se s psičkom usede za mizo, kmalu se jima pridružita še Franci in neumorno zgovorni Evgen. Ko sedejo ob mizi, se med seboj zbadajo, šalijo, občutek imam, kot da so se k obrok skupaj usedli sodelavci. Segedin golaž jim tekne. Pridružijo se tudi drugi, a ne povedo veliko. Pojedlo, pospravijo za seboj, odvrženo skrbno sortirajo v ustrezne koše za smeti in se kratko poslovijo.

Skoraj v zadregi potegnem iz torbe fotoaparata in tiste, ki so še ostali pri mizi vprašam, če jih lahko fotografiram. »A za časniki? Glej, da bomo lepi!« se sproščeno odzovejo. »Jaz prihajam občasno, ali pa redno, ne pa izredno,« v svojem slogu pove Evgen. »Prihajam pa zaradi družbe, ker samota ubija ljudi, hrana pa združuje vse, ker lahko mizo napolniš z dobrotami in z besedami,« je ne pričakovano jednat. »Kuhajo dobro, odlično, za današnje 'cajte' pa izredno,« mi še odgovori na vprašanje, kako je kaj zadovoljen s ponudbo.

Eduardo je Mehičan, v Slovenijo ga je zaneslo pred dvajsetimi leti. »Prija-

Na brezplačni večerji Vincencijevi zveze dobrote

FOTO K.M.

teljica mi je povedala za to možnost. Pridem pa zato, ker hočem čim bolj varčevati. Živim od socialne in dobim zelo malo - s tem pokrijem stroške za stanovanje in vse ostalo,« pove v lepi slovenščini. »Nisem nameraval priti v Slovenijo. Šel sem v Nemčijo. Tam sem želel dobiti službo in živeti. Toda Nemčija takrat ni bila to, kar sem pričakoval,« pove učitelj angleščine, španščine in francoščine. »Slovenščine se ni bilo enostavno naučiti, a sem se je naučil v Ljubljani, ko sem delal v kuhinji, v neki mehiški restavraciji.« »Nisi šel v hotel Slon?« vpade Evgen.

»Sedaj še nimam državljanstva, da bi štel kot Evropejec,« se ne pusti motiti Eduardo, ki bi v bodoče rad poskusil življenje v še kateri od evropskih držav. »Toda pogoji za državljanstvo so težki, moral bi imeti službo. V tem času, ko je kriza, je težko najti službo in izpolnjevati pogoje za državljanstvo,« zaključuje Eduardo. V naročje se mu je medtem zavlekel psiček Loquillo. »Piše se s 'q',« me popravi z učiteljsko natančnostjo, ko si zapisujem v beležko.

»Prihajam iz Gorenjske, iz Trziča, mladost pa sem preživel v Svetem Duhu pri Škofji Loki,« začne Franci. »Te je duh pripeljal?« znova zaslišimo Evgena.

»Ne me prekinjaj,« mu v smehu odgovori Franci. »V Trziču sem dobil prepoved približevanja partnerki. Sredi delovnega mesta so me potegnili v solkanske zapore za pet mesecev, ker sem imel pogojno. Ko sem to odslužil, sem ostal v Novi Gorici. Od začetka je bilo zelo težko, ker sem imel samo socialno, ker nisem vedel, kje bom nastanjen...« pripoveduje. »Socialne dobim 260 evrov, za stanovanje plačam 145, nato moram plačati obe zdravstveni zavarovanji. Na mesec mi ostane 70 evrov. Meni tej obroki veliko pomenijo,« doda. V Novi Gorici se je udomačil, pove. Spoprijateljil se je tudi s psom neke priletne gospe iz Šempetra, ki ga dvakrat dnevno sprehaja. »Pes mene potrebuje in jaz njega in sva v simbiozi...«

»Simbioza?« spet začne Evgen, a se Franci tokrat zanj ne zmeni, kot da ne želi, da bi mu vzel pozornost, ki jo tedaj namenjam njemu. Franci bi še kar nadaljeval, videti je, da mu veliko pomeni, da je našel poslušalko, a prostovoljki že namigneta, da je čas, da pospravimo.

»Kar še pridite,« se od mene toplo poslovijo Franci, vzame z mize še kruh in piškote za na pot in za drugimi izgine v deževno noč.

Katja Munih

Trije milijoni za Rojce

Deželni odbor je med včerajšnjim zasedanjem odobril prispevek treh milijonov evrov, ki bo skupaj z že zagotovljenimi šestimi milijoni evrov namenjen za gradnjo šestdesetih neprofitnih stanovanj in otroškega vrtca ter za prekvalifikacijo nekaterih ulic v goriških Rojcah. Goriška občina je sicer že septembra izbrala podjetje, ki bo zgradilo vrtce v Ulici Carso. Gre za družbo Veneziana restauri costruzioni.

Začetek akademskega leta

Na goriškem sedežu Tržaške univerze v Ulici Alviano bo v torek, 12. novembra, ob 15.30 slovesnost ob začetku novega akademskega leta. Ob prisotnosti rektorja Maurizia Fermeglie bo vrhovni poveljnik finančne straže Saverio Capolupo spregovoril o boju proti mednarodnem pranju denarja.

Mednarodna pasja razstava

V šempetrskem športnem centru bo tudi letos potekala mednarodna razstava psov, ki jo organizira športni kinološki klub Vrtojba. Ocenjevanje psov bo danes med 9. in 14. uro, med 15. in 16. uro bo defile prvakov in posebna razstava velikih pasem, šnavcerjev in pinčev. Ocenjevanje psov bo jutri potekalo med 9.30 in 15. uro, med 16. in 17. uro bo defile prvakov. (km)

Soča v Unescov seznam

Vodstvo kluba Unesco iz Gorice se je včeraj srečalo z goriškim županom Ettorejem Romolijem in ga seznanilo s čezmejno pobudo za vključitev Soče v Unescov seznam naravnih lepote. Goriški klub Unesco v ta namen prireja tudi natečaj za goriške šole raznih stopenj, v okviru katerega bodo otroci spoznavali zgodovinsko in naravno dediščino reke Soče.

Knjiga o azbestu

V dvorani škocjanskega občinskega sveta v Pierisu bo danes ob 18. uri novinar Roberto Covaz predstavil knjigo o azbestu in delavcih iz tržiške ladjedelnice, ki so umrli zaradi njegovega vdihavanja, z naslovom »Amianto, i polmoni dei cantierini di Monfalcone«. Ob 19. uri pa bo v palači Settimi odprte fotografije Katie Bonaventura; eden izmed njenih posnetkov je ravno na platnici Covazove knjige.

Plesno predavanje

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo danes ob 16. uri predavanje-spektakel o plesu v Evropi nekoč in danes. Zapravila bo baletna skupina, ki jo vodita Liliana Così in Marinela Stefanescu.

GORIŠKA - V znamenju glasbe in domačih dobrot

Vesela martinovanja

Danes v Šempetru »furenga« - V Šmartnem dvodnevna tržnica z degustacijami in brusači iz Rezije

GORIŠKA Svarilo policije: »Naj vozi le, kdor je trezen«

Policija pred martinovim poziva voznike k previdni, odgovorni in predvsem trezni vožnji. »Za volan naj sede tisti, ki alkoholnih pijač ni užival, ali pa uporabite javna prevozna sredstva,« poudarjajo policisti in napovedujejo, da bodo poosttrili nadzor na območjih, kjer bodo potekale večje javne prireditve. Ob tem bodo merili tudi hitrost in ugotavljali druge kršitve cestnoprometnih predpisov. Še posebej bodo pozorni na voznike, ki bodo vozili objestno in bodo storili hujše prekrške, svarijo na novogoriški policiji. (km)

Ta konec tedna se na Goriškem, Vipavskem in v Goriških Brdih obeta več zanimivih martinovanj. V Šempetru pri Gorici bo danes potekala tradicionalna prireditev »Martinova furenga«. Ta bo ob 10. uri krenila izpred zbirnega mesta pri tehničnih pregledih v Šempetru, ob 11. uri je predviden prihod v Sovodnje pred cerkev sv. Martina, uro kasneje v Štandrez na vrt pred cerkvijo. Furenga bo ob 13.30 prispela v Miren, pred gostilno Faganeli, ob 15.30 v Vrtojbo pred gostilno Rutinica, ob 16. uri bo na placu v Vrtojbi, ob 18. uri pa na placu v Šempetru. Tam bodo furengo zaključili s krstom vina, izborom martinovega para, ob glasbi bo moč tudi nazdraviti z novo kapljico.

V novogoriški Perli goste pričakujejo z martinovim večerom, in sicer v nedeljo, ko bo ob 20. uri na odru dvorane Arena nastopila glasbena skupina Happy Day, gostje pa bodo ob brezplačni degustaciji martinovih jedi lahko tudi zaplesali.

Živahno bo tudi v Goriških Brdih. V Vinoteki Brda si bo danes ob glasbi moč privoščiti večerjo ali narezek ali le kozareček vina. Vstopnine ni. V Šmartnem pa danes in jutri poteka dvodnevno osrednje martinovanje s pestrnim programom: jesensko tržnico, degustacijah po kletih, brusači iz Rezije, prikazom starih običajev, razstavami in glasbo. Danes bodo od 19. ure dalje martinovali tudi v Ozeljanu. V dvorani gradu bo potekala pokušina različnih vin iz ozeljanskih in šmihelskih vinogradov, na voljo bo ponudba domačih klobas, zelja, repa in polente, obiskovalci se bodo ob zvokih glasbe lahko tudi zavrteli, z nakupom kozarca pa bodo imeli možnost pokušine mladega in starega vina.

Veselo bo tudi na vipavskem: danes ob 16. uri vabijo na martinovanje v Vrhpolje. Društvo upokojencev Deske-Anhovo prireja ocenjevanje vin in martinovanje, ki bo potekalo v torek ob 17. uri v medgeneracijskem centru pri Tinci. Oddaja vin za ocenjevanje bo možna od 9. do 12. ure. (km)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE (Ternoviz), Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

Gledališče

1. REVIIJA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA
»Non ci resta che ridere!« v organizaciji društva za ovrednotenje ljudskih običajev v Podturnu poteka v župnijski dvorani v Podturnu ob nedeljah ob 17.30: 10. novembra »Amleto in salsa piccante« Alda Nicolaja, nastopa gledališka skupina Punto e... a capo iz Pordenona; 1. decembra »Cjase d'arint« Giannija Gregoricchia, nastopa gledališka skupina Agnul Di Spere; 12. januarja 2014 »Premiata ditta: spezie, pepe e baccalà« Giorgia Fortune, nastopa gledališka skupina La barcaccia iz Trsta.

23. GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD v Kulturnem domu v Gorici: danes, 9. novembra, ob 20.30 »Gepetto« (Carlo Adinolfi), nastopa gledališka skupina Concrete Temple Theatre New York in »Romeo e Julie« (po Williamu Shakespeareju), nastopa gledališka skupina Geisslers hof-comoedianten Praga; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italija 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

DRAMSKA DRUŽINA F.B. SEDEJ iz Števerjana pod pokroviteljstvom ZSKP Gorica bo nastopila z gledališko predstavo »Umor v vili Roung« Achilleja Campanileja v Kulturnem domu v Renčah v nedeljo, 10. novembra, ob 18. uri; več na www.sedej.org.

»ZIMSKI POPOLDNEVI« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: 16. novembra »Piccolo passo. Storia di un'Ocarina pigra«, nastopa gledališka skupina Kosmocomico teatro (od 4. leta starosti); informacije v uradnih CTA, Ul. Vittorio Veneto 7 v Gorici 10.00-14.00 (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE (SSG) v Gorici ob 20.30: 18. novembra v Kulturnem domu »Plemina« Nine Raine, režija: Matjaž Latin; prodaja abonmajev od 18. novembra v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288) vsak delavnik od 10. do 13. in od 16. do 18. ure in v Kulturnem centru Lojze Bratuž (tel. 0481-531445) vsak delavnik od 8.30 do 12.30 in od 17. do 19. ure.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADIŠČU: 16. novembra ob 21. uri rock opera »Il muro« po skladbah skupine Pink Floyd, nastopajo Ettore Bassi in Eleonora Ivone, glasba v živo skupine Sound Eclipse; informacije pri blagajni v Ul. Ciotti 1 v Gradišču (tel. 0481-969753); več na www.artistiasociatigorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU bo 12. novembra ob 21. uri komedija v dveh dejanjih »Farà giorno« (Rosa A. Menduni in Roberto De Giorgi), nastopa Gianrico Tedeschi; informacije pri blagajni v Ul. Nazario Sauro 17 v Krminu (tel. 0481-630057), več na www.artistiasociatigorizia.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 9. novembra, ob 10.30 in 16.00 »Mali medo« (Jaka Ivanc); ob 18.30 omizje ob 25-letnici ETC »Ustvarjanje novega gledališkega občinstva s pomočjo interneta in socialnih omrežij«; ob 20. uri »Morilec« (Eugène Ionesco); informacije na

blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.40 - 20.00 - 22.00 »Zoran, il mio nipote scemo«.

Dvorana 2: 15.00 - 16.45 »Planes«; 18.30 - 20.20 - 22.15 »Sole a catinelle«.

Dvorana 3: 15.20 - 19.30 »Planes«; 17.15 - 21.40 »Sole a catinelle«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Sole a catinelle«.

Dvorana 2: 17.00 - 20.10 - 22.10 »Zoran, il mio nipote scemo«.

Dvorana 3: 16.15 - 18.00 - 19.45 »Planes«; 21.30 »Sole a catinelle«.

Dvorana 4: 17.50 »Zoran, il mio nipote scemo«; 19.50 - 22.15 »Captain Phillips - Attacco in mare aperto«.

Dvorana 5: 16.00 »Cattivissimo me 2«; 18.00 - 21.15 »Prisoners«.

Razstave

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ

je na ogled razstava nagrade Franz Kafka Italia. Razstavljajo: Luciano Biban, Avelino De Sabbata, David Faganel, Anna Maria Fanzutto, Katia Gori, Andrej Kosič, Ada Renza Modotti, Franca Morandi, Alberto Quoco, Sergio Romano, Daniela Savini, Giovanni Toniatti Giacometti, Massimo Totolo, Adriano Velussi; do 31. decembra.

RAZSTAVA »PAOLO CACCIA DOMINIONI« Un artista sul fronte di guerra« je na ogled v galeriji Dora Bassi v deželnem avditoriju v Ul. Roma 5 v Gorici do 6. januarja 2014 (od torka do sobote 10.30-13.00, 17.00-20.00, ob nedeljah 11.00-13.00, 17.00-20.00 - vodeni ogledi ob nedeljah ob 18. uri). V kasarni Berghinz v Ul. S. Rocco 180 v Vidmu bo do 6. januarja 2014 na ogled s predhodno najavo po tel. 0432-231584. V Pokrajinskih muzejih v goriškem grajskem naselju št. 13 bo na ogled do 6. januarja 2014 (od torka do nedelje 9.00-19.00). V državni knjižnici v Ul. Mameli v Gorici bo na ogled do 30. novembra (od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30). V prostorih goriške Prefekture na Travniku v Gorici bo razstava na ogled do 15. decembra (vsak dan 10.00-18.00). Danes, 9. novembra, bo v palači Lantieri v Gorici odprtje razstave ob 18. uri in na železniški postaji v Redipulji ob 11.30.

KULTURNO IN REKREACIJSKO DRUŠTVO ANDREJ PAGLAVEC iz Podgore vabi na društveni sedež v Ulici 4. Novembra v Podgori na ogled fotografske razstavo domačina Edija Maligoja z naslovom »Ko smo bili še "Paglavci": utrinki družvene preteklosti«; še danes, 9. novembra, 16.00-18.00 in v nedeljo, 10. novembra, med praznikom kostanja, ki se bo pričel ob 15. uri.

LEKARNA DEL TORRE v Romansu prireja ob praznovanju 200-letnice v vili del Torre v Romansu odprtje razstave z naslovom »I segreti dello speziale: storia e storie nei duecento anni della farmacia del Torre (1813-2013)« danes, 9. novembra, ob 11. uri. **V GALERII ArtOpenSpace** v Ul. Diaz 4/6 v Gorici bo danes, 9. novembra, ob 18. uri odprtje čezmejne razstave keramik »Trans-forma 2013«. Sodelujejo umetniki kulturnega centra Tullio Crali in Kluba Keramikov iz Kanala; na ogled bo do 23. novembra od četrta do sobote 17.00-19.00.

ZDRUŽENJE AMICI DELL'ARTE FELICE vabi na ogled slikarske razstave Erike Sosol v lokalni Hic Caffè v Ul. don Bosco 165 v Gorici; do 23. novembra od ponedeljka do sobote 7.30-13.00, 15.30-21.00, ob nedeljah 7.30-13.00; vstop prost, informacije na hiccaffe@libero.it.

V GALERII KULTURNEGA DOMA v Gorici je na ogled dokumentarno-fotografska razstava z naslovom »Va-

lentina Vladimirovna Tereškova - Prva« ob 50-letnici poleta prve ženske kozmonavtkice v vesolje. Razstavo prireja Kulturni dom v sodelovanju s Ruskim centrom kulture in znanosti iz Ljubljane; do 15. novembra.

Koncerti

V LOKALU IL CARSO IN CORSO

na Korzu del Popolo 11 v Tržiču potekata dve glasbeni reviji s prostim vstopom: »Musica in Corso« v nedeljo, 10. novembra, ob 11. uri nastop pianistov Seifa Labiba iz Egipta in Vadima La-croixa iz Belgije; iz niza »Jazz in progress« bo v četrtek, 14. novembra, ob 20.45 nastopil Zeno De Rossi trio s koncertom »Kepos«; več na www.il-carsoincorso.it.

OB 45. OBLETNICI DELOVANJA društva, SKD Hrast iz Doberdoba vabi na celovečerni koncert MePZ Hrast v soboto, 16. novembra, ob 20.45 v cerkvi Sv. Martina v Doberdolu.

V CERKVI SV. NEDELJE v Selcah bo v soboto, 23. novembra, ob 20. uri orgelski koncert Eve Dolinšek v spomin na Bernardko Radetič.

TRŽAŠKI PARTIZANSKI PEVSKI ZBOR PINKO TOMAŽIČ bo nastopil v nedeljo, 24. novembra, ob 17.30 v okviru praznovanja 32-letnice Kulturnega doma v Gorici; pri blagajni (tel. 0481-33288) potekata rezervacija, oziroma predprodaja vstopnic.

Šolske vesti

ŠE NEKAJ PROSTIH MEST ZA TEČAJ NEMŠČINE na osnovni stopnji A1 (30 ur) bo potekal ob ponedeljkih (19.00 - 20.30) in ob sredah (19.00 - 21.15) na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51). Prvo srečanje bo 11. novembra, kotizacija znaša 75 evrov; informacije po tel. 0481-81826, go@adformandum.org, www.adformandum.org.

TEČAJ SLOVENŠČINE na osnovni stopnji A1 (30 ur) bo potekal ob torkih (18.30 - 20.15) na sedežu Ad formanduma v Gorici (Korzo Verdi 51). Na razpolago so še prosta vpisna mesta. Prvo srečanje bo 12. novembra, kotizacija znaša 75 evrov; informacije po tel. 0481-81826, go@adformandum.org, www.adformandum.org.

Izleti

SKRD JADRO IZ RONK prireja v sklopu projekta »Po rekah in po vodah Slovenije« v sodelovanju s CTS enodnevni izlet s kosilom v Brezje, Radovljico, Kropo, Kamno Gorico in Vrbo v nedeljo, 17. novembra; informacije in prijave po tel. 0481-82273 (Robert ali Sara).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVOĐALCEV IZ DOBERDOBA prireja v nedeljo, 15. decembra, celodnevni izlet z avtobusom v Verono z ogledom božičnih tržnic; vpisovanje in informacije v trgovini jestvin Lavrenčič v Doberdolu, tel. 0481-78036.

KRUT obvešča, da je na razpolago še nekaj mest za izlet v Avstrijo, od 6. do 8. decembra, z vožnjo preko Salzburga v Linz na ogled božičnih sejmov in samostana Kremsmuenster, ob vrnitvi postanek v mestecu Styr; informacije in prijave ob torkih od 9. do 12. ure v goriškem uradu, Korzo Verdi 51/int, tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it oziroma na sedežu v Trstu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Obvestila

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVOĐALCEV IZ SOVODENJ prireja družabno srečanje v agriturizmu Malovščevi v Vitovljah v nedeljo, 1. decembra. Poskrbljen bo prevoz z avtobusom, odhod izpred sovojenjske telovadnice ob 12. uri, predvidena vrnitev na istem mestu ob 18. uri. Otroci do vključno 12. leta se kosila in dru-

žabnosti udeležijo zastoj. Vpisovanja bodo potekala na sedežu društva v Gabrjah ob torkih od 17. do 18. ure ali po tel. 329-40069255 (Vincenza) in tel. 340-3423087 (Paola).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem martinovanja, ki bo pri Šterku v Ajševici danes, 9. novembra, da bo avtobus odpeljal ob 17. uri iz Doberdoba, nato s postanki v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni, v Štandrežu na Pilošču in lekarni, v Podgori pri telovadnici in spomeniku, v Pevmi pri vagi in v Gorici na trgu pri Gorišču-Medaglie d'oro. Začetek srečanja bo ob 18. uri, organizatorji priporočajo točnost.

DRUŠTVO TRŽIČ obvešča, da poteka ob sredah tečaj telovadbe za odrasle v telovadnici osnovne šole Duca d'Aosta; informacije po tel. 347-2471222 (Lucia).

SPDG obvešča, da je društveni urad odprt vsak četrtek med 19. in 20. uro.

DRUŠTVO JADRO IZ RONK obvešča, da poteka na sedežu društva v Romanu tečaj klekljanja; informacije po tel. 0481-776123 (Štefanija Pahor).

ČLANI RODU MODREGA VALA bodo ob 60-letnici Slovenskih tabornikov v Italiji imeli sprejem s strani SKGZ-ja v četrtek, 14. novembra, v Kulturnem domu v Gorici s pričetkom ob 18.30. Ob tej priložnosti si bodo lahko člani, bivši člani in gostje premierno ogledali film »Gremo mi po svoje 2«, nadaljevanje najbolj gledanega mladinskega slovenskega filma. Prijave zbirajo vodniki družin, prijava je možna tudi preko info@tabornikirmv.it do 10. novembra.

ZDRUŽENJE NUOVO LAVORO prireja v nedeljo, 10. novembra, tržnico v spominskem parku v Gorici.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo zaradi vaškega zavetnika sv. Martina v ponedeljek, 11. novembra, uradi zaprti. Za prijave smrti v občini klikati po tel. 348-7795064.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da bodo v ponedeljek, 11. novembra, občinski uradi zaprti zaradi praznovanja vaškega zavetnika.

KD SOVODNJE obvešča občane, da bo v soboto, 16. novembra, potekalo tradicionalno pobiranje vina za praznik sv. Martina. Zjutraj bodo obiskali pridelovalce v Gabrjah, Peči in Ru-pi, popoldan pa v Sovodnjah. Kdor želi prinesiti domači kruh za blagoslov in pokušnjo, pa naj ga prinese v nedeljo, 17. novembra, pred 10.30 h kulturnemu domu v Sovodnjah.

Prireditve

KRUT IN DRUŠTVI SLOVENSKIH UPOKOJENCEV ZA GORIŠKO IN TRŽAŠKO vabijo člane in prijatelje na kulturno-pevsko prireditev »Starosta mali princ«, ki bo v nedeljo, 17. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu v Gorici. Udeleženci se pred koncertom lahko odpeljejo z lastnimi sredstvi do Cerja, kjer bo okrog 13.45 obisk spomenika in muzeja. Po ogledu bo odhod v goriški Kulturni dom; informacije po tel. 0481-532092 ali ob torkih od 9. do 12. ure v goriškem uradu KRUT-a, Korzo Verdi 51/int, tel. 0481-530927 oziroma na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

ZDRUŽENJE ANDOS IZ TRŽIČA obvešča, da potekajo do 19. novembra vsak torek med 17. uro in 18.30 srečanja na temo žalovanja ob izgubi drage osebe na sedežu združenja v Ul. Galvani 1, na oddelku za prostovoljce v bolnišnici San Polo v Tržiču; udeležba je brezplačna, obvezna je prijava na tajništvo združenja, ki je odprto ob torkih in sredah 9.00-12.00 (tel. 392-4572616, andosmonf@libero.it).

MARTINOVO ŠMARTNO: danes, 9. novembra, ob 10. uri mednarodni ex-tempore po ulicah Šmartnega, sledile bodo tržnica, degustacije, razstava, ob 21. uri bo ples s skupino Prizma; v nedeljo, 10. novembra, ob 11. ure dalje do 18. ure, ko bo zaključek v Hiši kulture; več na www.smartno.info.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v

Gorici bo danes, 9. novembra, ob 18.30 predstavitev knjige »Il mal di fiori« Didierja Berruyerja; več na www.leg.it, vstop prost.

ZSKD IN ALCI obveščata, da bo danes, 9. novembra, od 15. do 18. ure na sporedu delavnica družinskih postavitev; prijave marisa@zskd.org, tel. 0481-531495 (pon. - pet. 9.00-13.00) ali SMS na tel. 327-0340677.

ŽUPNIJA PASTOR ANGELICUS v Gorici vabi na praznik kostanja v nedeljo, 10. novembra. Na programu ob 10.30 maša v stolnici, ob 11.40 v deželnem avditoriju v Gorici srečanje z naslovom »Dietro i numeri, le persone«.

KRD PAGLAVEC iz Podgore vabi člane in domačine v društvene prostore v Podgori na Praznik kostanja v nedeljo, 10. novembra, ob 15. uri. Ob priložnosti bo možen ogled razstave Edija Maligoja z naslovom »Ko smo bili še "Paglavci": utrinki družvene preteklosti«.

TRŽNICA ČEZMEJNEGA SREČANJA v organizaciji združenja Tutti insieme bo potekala v nedeljo, 10. novembra, na Transalpini - Trgu Evrope; informacije po tel. 347-2225597 (Giuseppina Cibe); več na www.tuttinsiemeigorizia.it.

GORIŠKA IN VIDEMSKA SEKCIJA SEL prirejata v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici predavanje z naslovom »La Costituzione è l'Italia. Può la politica alterare il patto etico e giuridico con cui il nostro Paese ha fondato se stesso?« v ponedeljek, 11. novembra, ob 18. uri. Predavala bosta Marco Cucchini, profesor na Tržaški univerzi in Dimitri Girotto, profesor na Videmski univerzi.

GORIŠKI MUZEJ NOVA GORICA vabi v sklopu muzejskih torkovih večerov v gradu Kromberk v torek, 12. novembra, ob 19. uri na srečanje s pisateljem Borisom Pahorjem. Večer bo vodila Tatjana Rojc, avtorica monografije o njegovem življenju in delu »Tako sem živel«.

V OBČINSKI KNJIŽNICI SANDRO PERTINI v Ronkah prirejajo pravljíčne urice v italijanski in slovenski med 17. in 18. uro: za otroke do 3. leta starosti: 12., 19., in 26. novembra ter 3. in 10. decembra. Za otroke od 3. do 7. leta v italijanski: 13. novembra »Storie fatte a mano«, 20. novembra »Storie sotto le coperte«, 27. novembra »Esploriamo e giochiamo con i 5 sensi«, 4. decembra »Storie di Natale«, 11. decembra »Lo spuntino di Natale«. Za otroke od 3. do 7. leta v slovenski: 14. novembra »Superheroi na pohodu« 21. novembra »Legendarne pravljíce«, 28. novembra »Male zelene pošasti«, 5. decembra »Miklavž prihaja«.

V KATOLIŠKI KNJIGARNI na Travniku v Gorici prirejajo v sodelovanju z Goriško Mohorjevo družbo srečanje »Na kavi s knjigo« v četrtek, 14. novembra, ob 10. uri. Zgodovinar Branko Marušič bo predstavil knjigo »Državni in deželni poslanec Anton Černe (1813-1891). Ob dvestoletnici rojstva«.

AŠKD KREMENJAK vabi na praznovanje 20-letnice društvenega delovanja v soboto, 16. novembra, ob 20. uri v večnamenskem centru v Jamljah na Prvomajski ulici 20. Na programu pozdrav predsednice Brune Visintin, predstavitev društvene brošure, podeljevanje priložnostnih plaket in koncert dalmatinskih pesmi MPZ Vesna iz Križa.

SREČANJA POD LIPAMI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: v petek, 22. novembra, ob 17.30 bo gost misijonar Pedro Opeka, letošnji kandidat za Nobelovo nagrado za mir. Pogovor bo vodil časnikar Jože Možina.

Mali oglasi

DOMAČO REPO prodajamo. Tel. 347-5278519.

Pogrebi

DANES V TRŽIČU: 9.50, Mario Udovisi iz bolnišnice v kapelo pokopališča in na pokopališču; 11.15, Anna Rita Giacalone vd. Parrinello iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja in na pokopališče.

Wawrinka premagal Španca Ferrerja

LONDON - V včerajšnjem prvem dvoboju 3. kroga zaključnega turnirja v Londonu je Švicar Stanislas Wawrinka (na sliki ANSA) premagal Španca Davida Ferrerja s 6:7 (3), 6:4 in 6:1 ter tako zadržal možnosti za uvrstitev v polfinale. V drugem dvoboju sta se pozno sinoči pomerila Španec Rafael Nadal in Čeh Tomáš Berdych. Wawrinka je v dosedanjih treh dvobojih dvakrat zmagal, v polfinale pa se bo uvrstil, če je Nadal, ki si je že zagotovil polfinalni nastop, na sinočnji tekmi premagal Čeha Berdycha.

Bečirovič znova k Unionu Olimpiji?

LJUBLJANA - Slovenski košarkar Sani Bečirovič je trenutno brez kluba. Zaradi finančnih težav iranskega kluba Foolad Mahan ostaja v domovini. Bečirovič je pred začetkom sezone podpisal enoletno pogodbo z omenjenim klubom, vendar je prišlo do nepričakovanih zapletov. Bečirovič se tako individualno pripravlja v Sloveniji. Mariborčan se je pogovarjal tudi s trenerjem ljubljanske Olimpije Pipanom ter ne izključuje možnosti vrnitve v klub, za katerega je že igral v sezonah 1999-2001 in 2009-2010.

KAM IN KAJ KONEC TEDNA - Zadnja dirka MotoGP, Juventus - Napoli oziroma Gorica - Maribor

Razburljiv konec?

NA KAVČU ... VN VALENCIE V MOTOCIKLIZMU - V Valencii bo jutri še zadnje poglavje letošnjega svetovnega prvenstva v motociklizmu v vseh treh kategorijah (motoGP ob 14. uri, moto2 ob 12.20 in moto3 ob 11. uri). Doslej je vse odločeno le v srednji kategoriji moto2, kjer ima Španec Pol Espargaro že neulovljivih 41 točk prednosti nad Scottom Reddingom. Igre pa so odprte v ostalih dveh kategorijah. Za napoved smo vprašali »našega« prvak Mitjo Emilija, ki je začel z analizo stanja v najvišji kategoriji MotoGP: »Marquez ima 13 točk naskoka nad Lorenzom, tako da je teoretsko v precejšnji prednosti. Vse je v rokah Marqueza. A Lorenzo zadnje čase ničesar ne greši. Če bo Marquez dirkal z glavo, potem mu naslov ne bo ušel. Najbrž bo Lorenzo zmagal dirko, Marquez pa naslov. Goto vo bo Lorenzo vozil bolj sproščeno, saj nima česa izgubiti, kar ne velja za itak mlajšega Marqueza. Zadnje dve leti sem bil v Valencii, a žal letos dirke ne bom spremljal v živo, ker me jutri (danes, op.p) v Milanu nagradijo za zmago v letošnjem prvenstvu Trofeje Honda.«

Še bolj zanimivo bo v kategoriji Moto3, kjer so kandidati za zmago trije španski piloti v razmahu petih točk (Salom 300 točk, Viñales 298, Rins 295): »V tej kategoriji je vsaka napoved tvegana. Gre za tri zelo mlade pilote in, če ne bo prišlo med dirko do padcev, bodo po mojem vse do zadnjega kroga vsi trije skupaj. Motorji so sila podobni in piloti so na istem nivoju.«

Neko gotovost že imamo. Vsi trije svetovni prvaki bodo Španci. Kako si to razlagaš?

»Zelo enostavno. Vidim, kako delajo španska federacija in sponzorji. V Valencii bom prihodnji teden, da si ogledam dirke španskega prvenstva, saj naš team se zanima za to prvenstvo. Povem vam le podatek: za vpis v italijansko prvenstvo plačaš 15.000 evrov, za špansko le 2.000. Ob tem v španskem prvenstvu prejema denarno nagrado prvih 36 uvrščenih, v Italiji le prvih tri do pet. V Španiji Repsol vlaga ogromno, takega pokrovitelja pa v Italiji ni. V Španiji je dana možnost tekmovanja vsem, v Italiji pa moraš imeti denar, drugače motociklizem ni zate primeren šport.«

Te bomo torej prihodnje leto videli v španskem prvenstvu?

»Ne izključujem. S teamom bom v Valencii ravno zato, da bi poglobili zadevo. Z ekonomskega vidika bi nas manj stalo nastopati v Španiji kot v Italiji. Leti do Španije stanejo manj kot tisti do Rima. In tudi kakovost tekmovanja je gotovo na višji ravni, saj so prvenstva zelo kakovostna.

NA IZLET ... JUVENTUS - NAPOLI - Sicer do Turina gre skoraj bolj za potovanje kot za izlet, a najbrž bo jutrišnji večerni (ob 20.45) dvoboj med domačim Juventusom in Napolijem vreden ogleda (obe ekipi dosejata v

Španski motociklist
 Marc Marquez
 v akciji
 na dirkališču
 Ricardo Tormo
 pri Valencii
 v Španiji

ANSA

povprečju več kot dva gola na tekmo). Čeprav sta obe ekipi v 11 krogih zbrali zavidljivih 28 točk, trenutno delita le drugo mesto na lestvici (od Rome, kateri najbrž se ne bodo izmuznile nove tri točke na domači tekmi proti Sassuolo, zaostajajo tri točke). Poraza si torej ne moreta dovoliti, saj bi se lahko zaostanek podvojil. V obeh taborih so zadovoljni nad evropskim tednom, ki je Napoliju prinesel zmago nad Marseilleom, medtem ko je Juventus zausstavil Real Madrid. Conte bo tokrat v napadu zaupal dvojici Tevez-Quagliarella, medtem ko bo edina prava špica Napolija Higuain. A pozor na trojico Callejon-Hamšík-Mertens.

PEŠ NA TEKMO ... PALLAMANO TRIESTE - MERAN ALI GORICA - MARIBOR - V sedmem krogu A-skupine italijanske A-lige bodo danes tržaški rokometarji v športni dvorani pri Čarboli (s pričetkom ob 18.30, vstop prost) gostili južnotirolski Meran. Gre za pomembno tekmo v boju za drugo mesto v skupini, saj je trenutno Pallamano Trieste drugi z 12 točkami, medtem ko jih ima Meran dve manj. Objektivno boljši Bocen sameva na vrhu z že šestimi točkami prednosti (sicer s tekmo več) nad Tržačani. Z zmago bi varovanci Giorgio Oveglie naredili velik korak naprej proti drugemu mestu in gotovosti uvrstitve v t.i. »poule play-off«.

Za Goričane je lahko zanimiva alternativa obračun med Gorico in Mariborom v sklopu 17. kroga prve slovenske nogometne lige. Maribor trenutno zaostaja za točko (a s tekmo manj) od vodilnega Kopra, medtem ko je Gorica na sredini lestvice. Tekma bo jutri ob 17. uri v Športnem Parku v Novi Gorici.

PA ŠE TO - Za ljubitelje angleškega nogometa je na voljo v nedeljo ob 17.10 tekma Manchester United - Arsenal. Doslej vodilni Arsenal na zahtevnem gostovanju proti rdečim hudičem brani pet točk naskoka nad drugouvrščeno dvojico Chelsea-Liverpool. (I.F.)

Acegas na Siciliji, Jerončič v Gorici

Tržaški košarkarji bodo v okviru drugoligaškega prvenstva jutri gostovali v Trapaniju na Siciliji. Trener Dalmasson bo imel nekaj težav s postavbo, saj Diliegro in Fossati še nista popolnoma okrevala. V ženski A2-ligi bo tržaški Sgt drevi v tržaški športni palači (18.00) gostil San Salvatore. Miljski Interclub bo tokrat prost. V nogometni D-ligi bo jutri Triestina igrala v gosteh proti Mezzocoroni. Na sporedu bosta tudi dva deželna derbija: Pordenone - Tamai in Sacilese - Ufm. Kaj pa slovenski primorski prvotigaši? Rokomet, moški: danes 19.00 Izola - Ormož; ženske: 17.30 Piran - Celje; odbojka, moški: 19.00 Salonit - Pomgrad; ženske: 18.00 Go Volley - Braslovče (trener Z. Jerončič).

Nogomet: Udinese v Catanii, poraz Kopra

VIDEM - V okviru današnjega in jutrišnjega kroga nogometne A-lige bo na sporedu kar nekaj zanimiv dvobojev. Osrednji bo jutru v Turinu med Juventusom in Napolijem. Drevi pa bo Udinese, ki ne preživlja najboljših trenutkov, gostoval v Catanii. V Sloveniji je Koper igral že sinoči. Koprčani so v gosteh proti ekipi Zavrč izgubili z 1:0.

12. krog **A-lige**, danes: 18.00 Catania - Udinese, 20.45 Inter - Catania; jutri: 12.30 Genoa - Verona, 15.00 Atalanta - Bologna, Cagliari - Torino, Chievo - Milan, Parma - Lazio, Roma - Sassuolo, 20.45 Fiorentina - Sampdoria, 20.45 Juventus - Napoli.

17. krog **1. SNL**, danes: Rudar - Krka, Domžale - Olimpija; jutri: 17.00 Gorica - Maribor, Triglav - Celje.

NOGOMET - Kras, Breg in Mladost že danes popoldne V Gradišču dvoboj oče-sin, v Dolini in Križu za vrh lestvice

Za nogometaše bo današnji in jutrišnji krog že deseti letošnji. Za nami bo torej že prva tretjina sezone. V elitni ligi bo repenski **Kras** igral že danes. Rdečebelci bodo gostovali v Gradišču. Domača ekipa Ism Gradisca je nevaren nasprotnik, ki je Zupanove varovance že premagal v Repnu v tretjem pokalnem krogu. Prav v državnem pokalu elitne lige (polfinale) se bosta ekipi znova med seboj pomerili že v sredo na proseški Rouni ob 20.30. Pri Krasu bo danes odsoten poškodovani Corvaglia. Gradisca ima svoje adute predvsem v fazi napada. »Če bomo pozorni v obrambi, potem ne bi smeli imeti večjih težav. V zadnjih krogih igramo vse bolje,« je povedal tajnik Krasa Paolo Sarazin. Pri Gradiscu bo v zvezni liniji igral sežanski igralec Saša Gulič, ki je sin Krasovega trenerja vratarjev Bojana Gulica. V Gradišču bo sodil Cattani iz Tolmeča.

Danes bodo stopili na igrišče tudi nogometaši **Brega**, ki bodo v 1. AL v Dolini gostili tržaško Costalungo. Današnja tekma bo derbi kroga, saj se bosta spopadli druga (Breg, 21 točk) in tretja (Costalunga, 17 točk) sila prvenstva. V Dolini bo sodil Pordenončan Moret. V 3. AL bo **Mladost** v današnjem krogu gostovala pri Ru-

Tadej Klun (Gaja)

KROMA

di. Varovanci trenerja Vitturrellija bodo igrali ob 15.00.

JUTRI - Tekma kroga promocijske lige bo jutri v Križu, kamor prihaja na gostovanje k drugouvrščeni **Vesni** (17 točk) prvouvrščena ekipa Ol3 (20 točk) iz Foje. V taboru Vesne se bodo maksimalno potrudili in seveda skušali zadati gostom drugi prvenstveni poraz. S tremi točkami

bi Vesna dohitela furlansko ekipo. **Juven-tina** bo igrala v gosteh proti Torreeanesju, ki ima na lestvici enako število točk (16). Tudi v Torreeanu se torej obeta zanimiv in izenačen dvoboj. Vesna in Juventusina se bosta prvič letos spopadli v sredo, ko bo v Križu (ob 20.30) na sporedu derbi četrtfinala državnega pokala promocijske lige. Prvenstveni derbi pa bo na sporedu že v soboto, 30. novembra v Štandrežu.

V 1. AL bo **Primorec** gostoval v Pierisu. **Vadenjce** pa čaka tržaško gostovanje. Zaradi številnih izključitev bodo belo-modri pri Domju nastopili z zelo okrnjeno postavbo. Težka naloga čaka tudi nogometaše **Zarje** v 2. AL. Varovanci trenerja Poceca, ki ne preživljajo ravno najboljših trenutkov, bodo igrali v Trziču proti solidni Romani.

Za konec še »tretjeligaši«. **Gaja** bo na Padričah gostila prvega na lestvici, goriški Audax. Rumeno-zeleni morajo dokazati, da niso v krizi. **Primorje** pa bo igralo v gosteh v Villanovi.

DANES ŠE - Elitna liga: Tolmezzo - Tricesimo, Chions - Muggia; promocijska liga: Terzo - Ronchi, Torviscosa - Sangiorgina; 1. AL: Muglia - Ponziana, Cormonese - Isontina (15.30). (jng)

»NA PIKELCU NE SMEMO IZGUBITI«

Hokejisti na rolerjih (državna A2-liga) openske ekipe Polet Kwins bodo drevi ob 20.30 na domačem Pikelcu na Opčinah gostili Montebelluno. »Nasprotnik iz Veneta je soliden. Mi pa ciljamo na celoten izkupiček. Na domačem igrišču moramo letos zmagati vse tekme, saj imamo kakovostno moštvo,« je dejal športni vodja openske ekipe Sergio Battisti. Trener Dejan Rusanov bo drevi imel na razpolago vse hokejiste, čeprav so nekateri lažje poškodovani.

Danes v živo po našem spletu

vse tekme

www.primorski.eu

naših članskih ekip

TUDI NA
iPadu
in iPhonuDobiš nas tudi na
twitterju
primorski_sport

KOŠARKA - V državni diviziji C Jadran na Opčinah proti Coneglianu

Lani dvakrat KO

Jadranovec Carlo
De Petris še ni
popolnoma
okreval

KROMA

Jadran Franco bo drevi na Opčinah gostil Conegliano, ki je pri dnu lestvice, »ampak - opozarjajo v Jadranovem taboru - bi lahko ekipa iz Veneta imela nekaj več točk na lestvici.« Conegliano ni slaba ekipa. Ima nekaj hitrih igralcev, tako da moramo biti zelo pozorni,« je povedal odbornik Jadrana Peter Žerjal. Trener Andrea Mura je le potrdil Žerjalovo izjavo: »Lani smo proti Coneglianu obakrat izgubili. Jutrišnji (današnji op. av.) nasprotnik ima kar nekaj adutov. Conegliano nima izrazitega centra. Imajo pa veliko košarkarjev, ki lahko uspešno igrajo na več pozicijah. Kot vedno se bo treba tudi tokrat zelo potruditi, drugače ne bomo iztrgali no-

ve zmage,« je dejal trener Mura, ki bo imel na razpolago skoraj vse košarkarje. Le Carlo de Petris je tudi ta teden treniral le enkrat. »In sicer prvič danes zvečer (včeraj), ker še ni saniral poškodbe. Jutri (danes) ga bom imel na razpolago le delno,« je še dodal Mura.

DEŽELNA C-LIGA - Po sredinem porazu v Romansu z 80:67 bo Bor danes, že ob 17.30, znova igral v gosteh. V Vidmu se bodo Oberdanovi varovanci pomerili z močnim UBC. Borovci bodo seveda skušali odnesti domov obe točki. Podobno tudi košarkarji Brega, ki bodo prav tako igrali v gosteh. Vatovčeve fantje čaka nelahko gostovanje v Fagagnu. Domača ekipa ima 8 točk na lestvici.

D-LIGA - Danes
Pri Briščikih
Kontovel
proti Sokolu

Za današnji slovenski derbi D-lige med Kontovelom in Sokolom (ob 18.00 pri Briščikih) vlada precejšnje zanimanje. »Tako je. Ob parketu se bo bržkone zbralo precej ljudi. Upam, da bodo videli lepo tekmo. Če bomo zmagali ali pa izgubili, bomo po tekmi vsi skupaj praznovali na proseškem martinovanju,« je povedal trener Kontovela Marko Švab, ki je na sinočnjem zadnjem treningu skušal maksimalno motivirati svoje mlade varovance. Pri Kontovelu, ki je izgubil tako v soboto kot v sredo, bo odsoten Danjel Zaccaria. »Favorit? Ga ni. Če se bomo primerno zbrali, bomo zmagali,« je dejal Švab. Njegov kolega na klopi Sokola Zoran Lazarevski je tudi podobno strnil svojo misel ob derbiju: »Fantje bodo občutili pritisk, čeprav sem jih med tednom skušal razbremeniti, češ da je to tekma kot vse druge. Vsi skupaj pa si želimo, da bi videli lepo igro in veliko fair playa.« Lazarevski bo danes imel na razpolago vse košarkarje.

ODBOJKA - V državni in deželnih ligah

Niz zanimivih tekem

V B2-ligi Sloga Tabor v gosteh - Združena ekipa Olympie na težkem gostovanju v Trstu - Zalet doma

Na odbojkarskem polju se danes obeta niz zanimivih tekem. V moški B2-ligi bo **Sloga Tabor Televita** gostovala v Romagnu. Tamkajšnja Bellaria je na lestvici še brez točk. V prvih dveh krogih se je spopadla z močnima Prato in Mestrami ter gladko izgubila, več je od sebe pričakovala od gostovanja v Loreggii, kjer pa je po slabi igri (zlasti slabem sprejemu)

še tretjič gladko potegnila krajši konec. Razočaran nasprotnik, povrhu že potreben samo dokazovanja, je za našo ekipo lahko tudi nevaren.

»Po posnetkih, ki jih imamo na voljo, se res ne zdijo močni. Imajo dobrega korektorja, visoka centra, a so v polju zelo ranljivi. Nismo pa ekipa, ki bi lahko kogarkoli podcenjevala,« je previden pomočnik trenerja Jerončiča Saša Smotlak. Za Slogo Tabor je tekma pravzaprav zelo pomembna. Zmaga bi jih namreč oddaljila od spodnje polovice lestvice in obdržala povsem na površju.

V moški C-ligi bo združena ekipa **Olympia** danes pred prvo resno preizkušnjo. V Trstu se bo pomerila s tržaškim Ferro Alluminio, ki je lani igral v B2-ligi. Letos so Tržačani proti videmskemu VBU že izgubili s 3:0, a izidi posameznih setov so bili tesni. Napad Tržačanov sloni na srbskem korektorju Ivanoviću, ki ga je med poletjem snubila tudi Sloga Tabor, dobra pa sta tudi oba krilna tolkača. Za Olympio bo kljub zgodnji uri (18.00) igral tudi center Pavlovič. Kaže, da je težave s službo rešil in bo vedno na razpolago. To omogoča trenerju Marchesiniju, da Luko Lavrenčiča uporabi tudi kot tolkača.

Združena ekipa **Soče** bo v Sovodnjah gostila videmski Pippoli, ki ni tako močen kot ekipe, ki so doslej premagale mlade igralce trenerja Markiča.

Pred težko preizkušnjo so dekleta **Zaleta**. V Repnu bodo gostila Estvolley,

to je skupna ekipa San Giovannija al Natissone in krminske Albe. Sodi v sam vrh, njen trener pa je nekdanji prvotiga Vedovi. Zaradi službenih obveznosti bo še vedno odsotna Spaniova, v ekipo (ne pa še v začetno postavo) se vrača Karin Crisani, ki je počasi spet začela trenirati. Kdaj bo nared, še ni znano, vsekakor se bo Grudnovi, ki jo je nadomestila doslej, »mandat« podaljšal še za nekaj tednov. Sveža novica je, da mlada Costantini nima zlomljenega prsta, kot so se sprva bali. Za zmago bo treba igrati na vrhuncu svojih moči, poudarja trener Bosich.

Doslej zelo uspešna druga postava **Sloge Tabor** v moški D-ligi bo jutri zjutraj igrala v Trstu proti ekipi Volley club.

Odbojkarice Zaleta
bodo danes igrale
v domačem Repnu

KROMA

Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča člane in tečajnike, naj se oglasijo pri društvu glede nakupa v predprodaji sezone karte, kajti so možne določene ugodnosti. Najkasneje do 29. novembra. Info: 34210730513 (Sabina).

SK DEVIN prireja za začetek letošnje zimske sezone dvodnevni OpenDay v Innichenu 7. in 8. decembra. Informacije in prijave do 25. novembra na info@skdevin.it ali pa na 340 2232538.

SK DEVIN prireja Smučarski sejum od 6. do 17. novembra v nakupovalnem centru GranDuino v Devinu s sledečim urnikom, prodaja: sobota 9. in 16. novembra od 10. do 19.30 in nedelja 10. in 17. novembra od 10. do 19.30 - Pon. 11., Tor. 12., Sre 13., Čet. 14., Pet 15. novembra od 15.30 do 19.30. Prevzem neprodane opreme: ponedeljek, 18. in torek, 19. novembra od 10. do 19.30.

AŠD SK BRDINA organizira tradicionalni sejum rabljene smučarske opreme v prostorih Doma Brdina, Proseška ul. 109, na Opčinah. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: sobota, 9., od 16. do 21. ure; nedelja, 10., od 10. do 12. ure ter od 16. do 20. ure. Informacije: 3475292058, www.skbrdina.org.

ELENA BOGATEC
Rada bi se
preizkusila
v maratonu

Elena Bogatec, Križanka, ki živi v Sežani, je marljiva in potrpežljiva mamica dveh otrok. V prostem času tudi teče in se pripravlja na daljše teke, predvsem polmaraton. Nazadnje je pred kratkim nastopila v Ljubljani, kjer je 21 kilometrsko progo pretekla v nekaj več kot dveh urah. »Ciljala sem na boljši rezultat, ampak ni šlo, saj je bil veter stalno proti. Vsekakor sem zelo zadovoljna, ker sem zadnji polmaraton odtekla leta 2006. Sedem let sem namreč mirovala, ker sem medtem imela dva otroke,« nam je povedala Elena (letnik 1976), ki skupaj s sestro upravlja trgovino jestvin v središču Križa. Zanj je rekreacija predvsem sprostitve in boljše počutje, tako fizično kot psihološko. »Za nastop v Ljubljani sem se odločila šele avgusta. Med poletjem sem sicer precej tekla. Le zadnji mesec sem zaradi poškodbe zmanjšala vadbo,« je dejala Bogatčeva, ki ima osebni rekord v polmaratonu okrog 1.49.

Ali se rekreativno ukvarjate še s kakim športom?

Pozimi gremo z družino večkrat na sneg. Tudi sama sem učiteljica deskanja na snegu prve stopnje. Žal pa se s tem v zadnjih časih bolj malo ukvarjam. V mlajših letih sem veliko let igrala odbojko pri Kontovelu.

Kako pa ste se približali teku?

Nekega dne sem se odločila, da bom tekala in sem se odpravila na atletsko stezo na Kolonjo, kjer sem najprej trenirala pod vodstvom atletskega trenerja Duška Švaba. Nato sem se približala rekreativnemu tekaškemu klubu La Bavisela, s katerim sem nastopila na istoimenskem polmaratonu. Tekmovala sem tudi na drugih tekih trofeje Pokrajine Trst. Tam sem dosegla tudi nekaj dobrih uvrstitev, 3. in 5. mesto v svoji kategoriji.

Kje pa v glavnem trenirate?

V glavnem se s skupino tekačev dobimo v Bazovici in tam sproti izbiramo tekaške proge. Enkrat gremo na Kokoš, drugič pa do Grograde ali pa po stari sežanski cesti. Večkrat pa grem tudi na progo med Križem in Prosekom.

Kako usklajujete družino, službo in šport?

Z mojem sva pač zmenjena, da se vrstiva. Enkrat gre on na rekreacijo, drugič pa jaz.

Kateri pa so vaši cilji za prihodnje leto?

Rada bi nastopila na sežanskem Malem kraškem maratonu ter na tržaški Baviseli. Pred 40 letom bi rada pretekla tudi maraton.

Ali v živo oziroma po TV spremljate tudi druge športe?

Če le moremo, gremo na košarkarske, odbojkarske in tudi rokometne tekme. V živo in po TV smo si ogledali kar nekaj tekem košarkarskega EP v Sloveniji.

DRAGA POTOČNJAK - Avtorica knjige Skrito povelje

»Žrtve, laži in prevare slovenskih osamosvojiteljev«

Igralka in pisateljica Dragica Potočnjak je avtorica slovenske knjižne uspešnice, ki je bila v borih treh mesecih razprodana v skupni nakladi 2000 izvodov. Skrito povelje dosledno in odkrito popisuje dogodke ob smrti (svaka) Tonija Mrlaka, pilota helikopterja, ki je bil 27. junija 1991 sestreljen v Rožni dolini v Ljubljani. Avtorica ugotavlja, da ni šlo za »največjo napako« niti za »najbolj tragično žrtev« oboroženih spopadov v Sloveniji, temveč za »namerno sestrelitev« neoboroženega helikopterja JLA s tajnim sodelavcem TO za krmilom. Njeno pisanje presega sprva načrtani okvir zgodbe in odločno spregovori o zakulisju spopadov, o spletkah ter intrigah in predstavlja dobrodošel prispevek k demistifikaciji desetdnevni dogodkov v Republiki Sloveniji. Skrito povelje odkriva tisto, kar naj bi, zaradi manipulativnega interesa peščice, javnosti za vedno ostalo skrito.

Zakaj je bila za TO sestrelitev helikopterja gazele pomembna?

Najbolj pomembna se je zdel Janezu Janši, ki je dal namig za sestrelitev helikopterja v glavnem mestu. Slovenska teritorialna je tako tudi po mnenju Janeza J. Švajncerja (zapis je v knjigi Obranili domovino) dokazala, da brani svoje nebo. Janši se je zdelo, da je bilo Evropo in svet treba čim prej prepričati, da gre v Sloveniji za pravo vojno, ne za kakšen nepomemben lokalni spopad.

Ali drži podatek, da helikopterji tipa gazele praviloma nikoli niso oboroženi in da tudi gazele, ki jo je pilotiral pilot Mrlak ni bila oborožena?

Toni je pilotiral t. i. šolsko gazelo, ki ni bila oborožena in se je niti ne da oborožiti. Oboroži se lahko le tip gazel gama, nosilci za rakete, ki jih namestijo v tovarni, so že na daleč vidni. Pomenljiv je podatek, da noben helikopter JLA, tudi Mi-8, ki je v tistih desetih dneh letel nad Slovenijo ni bil oborožen. Podatek drži, preverjala sem ga zelo natančno tako na strani tedanje milice in TO, kot na strani takratne JLA.

Drži, da je sestrelitev nad mestnim jedrom proti temeljnim vojaškim predpisom?

Po Ženevskih konvencijah se je potrebno bojevanju v mestu, kolikor je mogoče izogibati, saj je v njem največja koncentracija civilnih ciljev. V danem primeru pa je bila sestrelitev sploh izsiljena, saj je tisti, ki jo je zahteval oz. je izdal povelje za sestrelitev, vedel da gre za gazelo, ki naj bi po tajnih dogovorih med slovenskimi letalci iz helikopterske enote JLA, ki je delovala na letališču Brnik (vodil jih je Toni), preletela na slovensko stran.

Za sodelovanje pilota Tonija s TO in načrtovanjem prebegom dveh do treh gazel naj bi vedel sam slovenski vojaški vrh, od Jelka Kacina do Janeza Janše. Zakaj je torej do sestrelitve vseeno prišlo?

Zaradi propagandno psihološkega učinka, kar v knjigi Skrito povelje zelo natančno dokumentiram. Kacin je bil direktna Tonijeva zveza s slovenskimi obrambnimi strukturami. Obstaja posnetek, na katerem Janša govori o tem, da je vedel za dogovore s Tonijem. Da je Janša vedel, večkrat pove in zapiše tudi šef takratne vojaške obveščevalne službe Andrej Lovšin. Vendar pa Janša navkljub temu, da je vedel za dogovore Jelka Kacina in Tonija, iz povelja za sestrelitev helikopterja JLA (ki ga v funkciji sekretarja za obrambo sploh ne bi smel podpisati!) ni izvil treh gazel z Brnika, ki naj bi v primeru dneva D preletele na stran TO. Veliko je dokazov, ne zgolj indicij, da se je Janši, tudi Bavčarju in Krkoviču prav mudilo zaneti pravo vojno. Jelko Kacin je bil njihov najtesnejši sodelavec. Vse odločitve Janše in Bavčarja so prihajale v javnost preko njegovih ust. Na srečo je bilo dovolj poročevcev na obeh straneh obrambne črte, ki se niso hoteli za vsako ceno bojevati z ljudmi, s katerimi so se prejšnji dan pili kavo, dejno povezani z njimi po prijateljskih ali celo družinskih vezeh. Prav po njihovi zaslugi v Sloveniji nismo imeli prave vojne.

V knjigi navajate, da je Anton Krkovič sam večkrat tudi javno izpostavil, da je ukaz o sestrelitvi helikopterja podal osebno. Kdo je ukazal Krkoviču?

Ko sem začela s preiskavo, so mi ljudje rekli, da se Krkovič zelo rad hvali s sestrelitvijo gazele, še posebej, kadar malo popije in v bolj »izbranih« družbah. Leta 2011 pa se je s tem pohvalil celo v dopisovanju z Ludvikom Zvonarjem, objavljenem v 43. številki Vojnozgodovinskega zbornika, ki je izhajal pri vojaškem muzeju v Logatcu. Tako Krkovič kot Zvonar sta bila precej aktivna v trgovini z orožjem. Njuna konkretna debata se je dotikala vojnih zaslug. Krko-

vič je poveljeval sebe in specialno enoto Moris, ki ji je dolga leta poveljeval in je po njegovi oceni edina začetnica Slovenske vojske. To je seveda sporno, saj ne gre zanemariti Maistrovih borcev in slovenske partizanske vojske v prvih letih NOB. Janša v vseh treh izdajah svoje knjige Premiki zapiše, da je dal sam namig Krkoviču za sestrelitev.

Kaj točno o sestrelitvi helikopterja v Rožni dolini v knjigi Premiki zapiše Janez Janša?

Najprej pravi, da je nastopil čas za sestrelitev helikopterja ali zažig tanka, kar naj bi na splošno pomagalo teritorialcem, da bi izgubili strah pred streljanjem nanje. Pravi, da je v ta namen poklical Toneta Krkoviča, ki je poveljeval 30. razvojni skupini (kasneje imenovani Moris) in ga vprašal, kaj vendar delajo njegove enote protizračne obrambe v Ljubljani, da še niso sestrelile nobenega helikopterja JLA. Sledi opis splošnega vzhičenja zaradi sestreljene gazele. Janša razloži, da je TO (Krkovičeva enota) sestrelila helikopter, ki je letel nevarno blizu vladne palače. Slednje seveda ne drži. Vendar Janša v nobeni od treh izdaj Premikov ne omenja niti tega, da je bil pilot gazele Slovenec, kaj šele, da je delal za TO. Ne omenja niti Tonijevega imena. Priče, ki so sledile Tonijevemu predsmrtnemu letu, izpričujejo, da je letel striktno nad železniško progo. Krkovičevi fantje so gazelo sestrelili na razdalji 1400 metrov od Predsedstva RS. To je tako kot bi človeka ustrelil v hrbet.

Glede sestrelitve ugotavljate, da ni šlo za »največjo napako« niti za »najbolj tragično žrtev« oboroženih spopadov v RS, temveč za »namerno sestrelitev« neoboroženega helikopterja JLA. Za tako dejanje bi verjetno kdo moral tudi sodno odgovarjati?

Knjigo Skrito povelje so v četrtek predstavili v Kopru. Z avtorico Drago Potočnjak se je o njej pogovarjal novinar in pisatelj Dušan Jelinčič

BŽ

Prav zato, ker je šlo za namerno dejanje in ker so vedeli, koga so sestrelili, torej svojega tajnega sodelavca, obstaja zelo velika verjetnost, da gre za vojno hudodelstvo. To pa ne zastara. Poznavalci pravijo, da so dokumenti in pričevanja, ki sem jih zbrala v knjigi, že lahko osnova za obtožni predlog.

V svoji knjigi odkrivате, da sestrelitev helikopterja ni bila edina blamaža slovenske vojske, temveč naj bi tovrstnih »napačnih odločitev« bilo bistveno več.

Če bi natančneje pogledali bi ugotovili, da je sporna skoraj vsaka bojna akcija. Saj se, žal, zdi, da se slovenska stran v glavnem ni bojevala po Ženevskih konvencijah. Kar je za ogromno primerov dokazal mag. Marko Prešeren v šes odlični diplomski mag. za katero je dobil redstodotno Prešernovo nagrado, vendar je nihče noče objaviti. Ne bi pa rekla, da gre za blamažo slovenske vojske ampak, če natančneje pogledaš, za blamažo vodij Republiške koordinacijske skupine Janše in Igorja Bavčarja ter Antona Krkoviča oz. 30. razvojne skupine, ki ji je poveljeval. Te Krkovičeve enote res ne moremo po nobeni resnejši raziskavi, kovati v zvezde. Poleg sestrelitve gazele so najbolj sporna povelja o napadih na vojašnice. Le Krkovičeva enota je izpolnila ukaz o napadu na vojašnico Kočevje. Na srečo so ga izvedli več kot diletantsko, še večja sreča pa, da poveljnik vojašnice ni ukazal povračilnega napada na Kočevje. Zelo sporna je recimo akcija na Medvedjeku, kjer je bilo v tovrstnih po nepotrebnem ubitih deset tujih državljanov, ki jih naši niso umaknili iz barikade. V Gornji Radgoni so npr. napad na kolono JLA začeli ci-

vilisti, ki so metali molotovke. Vprašanje je, kje sta bili medtem TO in tedanja milica.

V knjigi odkrivате tudi, da sta bili posebej radikalni in nerazumni vsaj dve povelji, z dne 28. junija in 2. julija. Kdo je bil za izdajo teh povelj odgovoren?

Gre za povelja o napadu na vojašnice v Ljubljani, Vrhniki, Kranju in še kje. Da je izdal ustno povelje 2. julija vsekakor Janez Janša, najbolj neposredno opisuje polkovnik Janez Lesjak, drugi poveljnik TO za ljubljansko pokrajino v svoji knjigi Na robu. Obširen zapis Avgusta Cvetežarja, poveljnika litijskega odreda, ki se je med drugimi upr. temu ukazu, še zdaj kroži po medmrežju. Na srečo je bilo povelje v zadnjem hipu zaradi obiska visoke tuje delegacije umaknjeno. Polkovnik Miha Butara, prvi ljubljanski poveljnik TO je večkrat opisal, kako je odklonil povelje za napad na vojašnice 28. junija. V imenu Janše najbrž, mu ga je posredoval Janez Slapar, ki to sicer zanika. Ko so omenjeni poveljniki zahtevali pisna povelja, jih seveda niso dobili. Lahko si predstavljamo posledice. Iz vojašnic so bili topovi usmerjeni na civilne objekte in cilje, na kemične tovarne, skladišča goriva itd. Posledice napada bi bile katastrofalne in bi skoraj zagotovo botrovala širitvi spopada, do stopnje, ki bi bil težko obvladljiv. Do prave vojne. Kar so naši jastrebi želeli.

Z izjemo dogodka na Kočevskem so poveljniki TO torej ignorirali ukaz o napadu na vojašnice. Verjetno gre njim zasluga, da v Sloveniji ni prišlo do pravega masakra?

Drži, eden takih poveljnikov je tudi Jože Moljk iz Vrhnike, pa Neven Borak, ki je poveljeval obkolitvi vojašnice v Polju, poveljnik obkolitve vojašnice na Metelkovi in še kdo.

Ali je v Sloveniji potekala obrambna vojna?

Po mnenju stroke ni šlo za vojno, ampak za oborožen spopad nizke intenzivnosti, za vojaško policijsko akcijo, strateško operacijo ... Mnogi poudarjajo njen obrambni značaj. Zdaj, ko je že marsikatera tančica odstrta, pa postaja vse bolj jasno, da so bili jastrebi tudi na naši strani, da so oborožen spopad v večini primerov načrtno izzivali, da so delovali v smislu eskalacije prave vojne. Predvsem zato, da so se kot heroji vojne zavijali na oblast, da so iz sedla zmagovalca lažje plenili, najprej s pomočjo nedovoljene trgovine z orožjem in letih 1991 – 1993/4, kasneje s pranjem tega denarja preko raznih novo nastalih firm in kupovanjem vpliva v družbi, tudi v tajnih službah, pa preko tajkunov in še kaj bi se našlo, kar vse govori zoper to, da je šlo za obrambno vojno.

Ali se strinjate z ugotovitvijo, da čas slovenske osamosvojitve še vedno velja za prikrito, neraziskano in tabuizirano obdobje slovenske preteklosti?

Absolutno! Neraziskano je gotovo, kam je šel denar, ki so ga v zelo velikih vsotah pošiljali naši zdomci na račune nekaterih pomladnih strank. Ne vem, če je potrebno, da še natančneje aludiram in asociiram katerih. Neraziskano je ali so slovenska nacionalna sramota Izbrisani nastali po programu dela pomladnih strank. Neraziskana je Peterletova, pa Bavčarjeva vloga pri tem. Tabuizirana ostaja vloga cerkve in Vatikana pri slovenskem osamosvojanju. Rode se nam ni zgodil naključno. Tabu je vloga tujih tajno obveščevalnih služb ne le pri osamosvojanju, ampak tudi pri vojnah na Balkanu, predvsem nemške in ameriške. Tabuizirana ostajajo tudi mnoga poglavja

iz t. i. desetdnevne vojne. Predvsem Medvedjek, ki sem ga že omenila. Premalo raziskana je še vloga Janše, Bavčarja in Krkoviča ter kasnejše brigade Moris, ki jo je vodil. Skoraj nič ne vemo, čeprav se da marsikaj razbrati, o sodelovanju vojaške varnostne službe JLA in slovenske. To je le nekaj neprijetnih tem slovenske osamosvojitve.

Kje vidite razloge, da potek slovenske osamosvojitve ter desetdnevni spopadi praktično še vedno ni predmet zanimanja zgodovinarjev?

Saj je, vendar v zelo majhni meri. Predvsem zato, ker ni dokumentov. Arhivi so v glavnem prazni. Večina dokumentacije se nahaja v privatnih rokah. Nekaj se je izgubilo zaradi malomarnosti. Večina pa je odtujena, da bi se lahko zgodovina potvarjala in po potrebi izrabljala. Nobena skrivnost ni, da je veliko dokumentov nastalo mnogo kasneje, veliko njih je tudi res slabo falsificiranih. Nekaj takšnih so mi poskušali podtakniti. Pri vsakem dokumentu tistega obdobja je zato nujno preverjati pristnosti. Ukvarjanje s tem je mučno. Da se do česar koli dokoplješ, se moraš iti pravo preiskavo.

Za konec bi vas vprašal še nekaj. Tako avtorja knjige V imenu države, Šurc in Zgaga, kot tudi vi, v svojih delih odkrivate recimo temu vse stranpoti in zablude t. i. politične desnice. Verjetno pa ste pri svojem delu naleteli tudi na odgovornost levega političnega pola s Kučanom na čelu. Sodeč po omenjenih raziskovalnih delih si lahko bralec vsaj med vrsticami ustvari mnenje, da naj bi bila objektivna odgovornost levece vsaj v njeni domala pasivni vlogi.

Ne bi rekla, da so bili pasivni. Obratno! Kučan in predsedstvo pa mnogi člani parlamenta in vlade so bili izjemno aktivni in so ogromno pripomogli k temu, da se je vojna tako hitro končala in da smo se dokaj elegantno osamosvojili. Problem je bolj, da so se pustili zavajati od tistih, ki sta jih zanimala oblast in denar za vsako ceno. V tem je njihova krivda. Če je za kaj kriviti slovensko predsedstvo, pa recimo Bučarja, je, da so se pustili zavajati Janši, Bavčarju, Kacinu, Peterletu, Brejcu itd. Nedopustno je recimo, da predsedstvo RS ni uvedlo takojšnjega nadzora nad trgovino z orožjem. Tako, ko je odločilo, da Slovenija pomaga Hrvaški in BiH navkljub embargu na orožje. Zato se je dolgo kradlo tako rekoč v imenu države.

Ste pa nekje ob koncu knjige med vrsticami zapisali, da sta si, tako levi kot tudi desni politični pol, bila domala enotna glede (zlo)rade polresnic, izkrivljanja dejstev in številnih manipulacij, ki so bila pogosto uporabljena v času osamosvajanja, v poznejših letih pa je tovrstna praksa postala stalnica in je nenazadnje pripeljala do očitnih laži in načrtnega ropanja družbenega premoženja, katerega posledice plačujemo vsi državljani.

V knjigi opišem primer svoje sestre, ki si je devet let temu prižadevala urediti posthumni status svojega moža. Ne levi ne desni ministri ji niso zagotovili tega papirja. Hodila je od vrat do vrat, čeprav so skoraj vsi vedeli, kdo ji je ubil moža. Potem je stopila pred TV in rekla, da ima tega dovolj, da se vedno pred volitvami obkladajo z njegovo smrtjo. Nato jo je v petek klical Kacin iz Bruslja, ki ga je Lovšin javno obtožil za Tonijevo smrt in v ponedeljek zjutraj je imela papir, da je po skoraj desetih letih lahko uredila invalidnino po umrlem možu. Le vikend časa so rabili, da so se dogovorili levi in desni, pa tri ministrstva, tudi obrambno, v strahu, da ne bi morda koga tožila. To je samo primer. Sicer pa vemo, da znajo levi in desni zelo lepo stopiti skupaj, ko gre za njihove skupne interese. Ti pa se tičejo zgolj kapitala in njihovega osebnega bogatenja in ne blaginje državljanov.

Robi Šabec

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utrip Evangelija
20.50 Tv Kocka – Prvi odcep desno, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 8.00, 9.00 Dnevnik **7.05** Aktualno: Rai Parlamento Sette regioni **8.25** Show: Uno Mattina in famiglia **10.20** Linea Verde Orizzonti **11.10** Dreams Road 2013 **12.00** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Reportaža: Easy Driver **14.30** Linea blu **15.25** Talk Show: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** A Sua immagine **17.45** Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi **21.10** Show: Ballando con le stelle

Rai Due

7.00 Risanke **8.35** Dok.: Voyager Factory **9.30** Rai Parlamento Punto Europa **10.00** Sulla Via di Damasco **10.35** Serija: Il nostro amico Charly **11.15** Show: Mezzogiorno in Famiglia **13.00** Dnevnik in šport **14.00** L'indice verde **14.50** Film: L'amore apre le ali **16.25** Nan.: Sea Patrol **17.10** Sereno Variabile **18.05** Športna rubrika **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 22.40 Dnevnik

21.05 Nan.: Castle **22.55** Rubrike

Rai Tre

7.00 Nad.: La grande vallata **7.50** Film: Il figlio di Spartacus **9.25** Film: Due bianchi nell'Africa nera **11.00** Tg Regione – Bell'Italia **11.30** Tg Regione – Prodotto Italia **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Aktualno: Tgr Il Settimanale **12.55** Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **14.55** Talk show: Rai Educational – Tv Talk **16.45** Serija: The Newsroom **17.55** Serija: I misteri di Murdoch **18.55** 23.35 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Talk show: Che tempo che fa **21.30** Ulisse – Il piacere della scoperta **23.55** Un giorno in pretura

Rete 4

6.30 Media Shopping **7.20** Nad.: La figlia del Maharajah **9.10** Nan.: Carabinieri **10.10** 15.30 Show: Come si cambia Celebrity **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik, in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum **16.10** Ieri e oggi in Tv **17.00** Film: Poirot – La parola alla difesa **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tierra de Lobos **20.30** Nan.: Tempesta d'amore **21.20** Film: Accerchiato **23.30** Film: Quei bravi ragazzi

Canale 5

6.00 Dnevnik – Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Supercinema **9.40** Le storie di Melaverde **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.00**

Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Film: La clinica tra i monti – Un'emergenza per il dott. Daniel **15.25** Nad.: Il Segreto **16.15** Show: Verissimo **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** 0.00 Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Talent show: Italia's Got Talent

Italia 1

6.55 Nan.: I maghi di Waverly **7.50** Nan.: Hannah Montana **8.40** Nan.: Le cose che amo di te **9.45** Nan.: Suburgatory **10.35** Nad.: Glee **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Motociklizem: MotoGP, VN Valencie, prenos kvalifikacij **15.05** Motociklizem: Moto2, VN Valencie, prenos kvalifikacij **15.55** Film: Il Dottor Doolittle 4 **17.55** Magazine Champions League **18.30** Dnevnik **19.00** Nan.: La vita secondo Jim **19.25** Film: Alieni in soffitta **21.10** Film: Mostri contro alieni (anim.) **23.00** Film: Spia per caso

La 7

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Coffee Break **11.30** L'aria che tira **12.30** Nad.: Adventure Inc. **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nad.: L'ispettore Barnaby

16.30 Nan.: Due South **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: Oltre le regole – The Messenger (dram.) **23.15** Film: Una canzone per Bobby Long

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 12.45 Rotocalco Adnkronos **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Italia da scoprire **13.00** 17.00 Le ricette di Giorgia **13.45** Variete: Voci in piazza **16.30** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **17.20** Aktualno: Musa Tv **17.30** Happy Hour **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.00** Tg Confartigianato **20.00** Rubrika: La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

6.05 Kultura **6.10** Odmevi **7.05** Otroške oddaje in risane nanizanke **9.25** Kratki film: Obljuba **9.40** Kviz: Male sive celice **10.25** Potovanje na krilih sanj **10.50** Infodrom **11.05** Film: Kdo ima danes rojstni dan? (anim.) **12.25** Odd.: Razred zase **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.20** Prava ideja! **14.55** Na lepše **15.25** Slovenski magazin **15.50** Dok. serija: Zdravje Slovencev **16.25** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija: Attenborough **18.35** 23.55 Ozare **18.40** Risanka **18.55** 22.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Kviz: Moja Slovenija **21.35** Zai-graj še enkrat, sam. **22.55** Nad.: Luther

Slovenija 2

8.05 Skozi čas **8.45** Tarča **10.00** Posebna ponudba **10.20** Slovenci v Italiji **10.50** Platforma **11.20** Osmi dan **11.50** Polnočni klub **13.50** Nogomet: evropska liga, Maribor – Zulte Waregem, pon. **15.45** Odbojka: liga prvakov, ACH Volley Ljubljana – Tours VB, pon. **17.55** Nogomet: vrhunec evropske lige **18.45** Športni izziv **20.00** Dok.

odd.: Nam hrana lahko škoduje? **21.30** Film: Goreča prerija **23.15** Aritmični koncerti

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.30** Primorska kronika **7.40** Slovenska kronika **9.45** Žarišče **12.25** Satirično oko **13.30** Prvi Dnevnik **14.10** 18.10 Tedenski pregled **16.15** Na tretjem... **17.30** Poročila ob petih **17.50** Kronika **19.00** Dnevnik **20.00** 23.10 Satirično oko **20.55** Svet v besedi in sliki **21.15** Utrip **21.30** Žarišče **22.05** Trača

Koper

14.00 Čezmejna Tv **14.20** Boben **15.30** Biker Explorer **16.00** Ciak Junior **16.30** Arhivski posnetki **17.20** 23.30 Aktualno **18.00** O živalih in ljudeh **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes – Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50** Tednik **20.20** Dokumentarec **20.35** Folkest 2013 **22.15** Pogovor z... **22.45** „Q“

Tv Primorka

11.00 Dnevnik, Tv Primorka, vreme, Kultura **11.30** 14.30 Videostrani **14.00** 17.00 Tv prodajno okno **16.00** ŠKL **17.30** Pogovor pod murvo **19.00** Žogarija Srbija finale **19.30** Energetska samopomoč **20.00** Preverjamo kakovost **20.30** Naše knjige so naš zaklad **21.05** Bodimo zdravi **21.40** Dok. film: Fenomen Bruno Gröning, 1. del **23.00** Glasbeni večer

POP Pop TV

7.00 Risane in otr. Serije **10.05** Nan.: Morske deklice – H2O **10.35** Film: Moj bivši se poroči **12.35** Serija: Kamp razvajencev **13.40** Serija: Zvezda dizajna **14.35** Serija: Poročni zvonovi **15.30** Serija: Petične no-sečnice **16.30** Film: Pasji boter **18.15** Nan.: Pozor, priden pes **18.55** 24UR – vreme **19.00** 24UR – novice **20.00** Serija: Gostil-na išče šefa **21.00** Vid in Pero šov **22.30** Film: Prepovedana ljubezen

Kanal A

6.00 Risanke **8.20** Čarovnije Chrissa Angela **8.45** Serija: Mladi zdravniki **9.10** Serija: Inovatorji **10.05** Serija: Preživel sem japonski kviz **10.55** Astro Tv **12.25** Tv Prodaja **12.55** Serija: Navihanci iz Benidorma **13.25** Motociklizem: MotoGP, VN Valencie, prenos kvalifikacij **15.00** Film: Mali veliki **17.05** Serija: Revolucija **18.00** Svet – Povečava **18.35** Serija: Nove pustolovščine stare Christine **19.05** ŠKL – šport mladih **20.00** Film: Razpuščena mornarica **22.00** Film: Maščevanje

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Dobro jutro; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Komorno popotovanje; 10.00 Poročila; 10.10 Malo za štal, malo za hec!; 11.15 Tedenski izbor – Studio D; 12.00 Ta rozajanski glas; 12.30 Music Box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenek; 18.00 Mala scena: Vladimir P. Štefanec: Mrtvi ne plačujejo računov – radijska kriminalka v režiji Adrijana Rustje; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 5.50 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 12.00 Kulinarčni kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Svežemodra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 KOKTA.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28,

Sobota, 9. novembra
Iris, ob 01.20

Primo amore

Italija 2004

Režija: Matteo Garrone

Igrata: Michela Cescon in Vitaliano Trevisan

Vittorio živi v Vicenzi in dela kot eden tolikih obrtnikov, ki se na tistem koncu Italije ukvarjajo z zlatarstvom. S Sonio se spoznata preko oglasa za sorodne duše. Ne Vittorio in niti Sonia nista posebno prepričana v uspeh odnosa, vseeno pa odločita, da gre stvar vsaj poiskusiti.

Vittorio je v resnici v terapiji, ker je že dolgo obseden s problemom teže in hušanja. V tem smislu začne pogovarjati tudi Sonjino življenje.

Dekle sprva sledi njegovim željam in napotkom, ker je prepričana, da gre pri tem za stvar ljubezni. Ko pa Vittoriove zahteve postanejo vse hujše in se tudi ostalo njegovo življenje spremeni na slabše, postane Soniji vsega dovolj ...

VREDNO OGLEDA

Dekle sprva sledi njegovim željam in napotkom, ker je prepričana, da gre pri tem za stvar ljubezni. Ko pa Vittoriove zahteve postanejo vse hujše in se tudi ostalo njegovo življenje spremeni na slabše, postane Soniji vsega dovolj ...

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet:

<http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013
220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in za evropske Slovence

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršni koli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.56 in zatone ob 16.41
Dolžina dneva 9.45

LUNINE MENE
Luna vzide ob 12.18 in zatone ob 22.55

NA DANŠNJI DAN
1927 – Izjemno toplo novembrsko jutro. V Novem mestu so ob 7. uri izmerili 17,0 °C, v Laškem 16,3 °C, v Ljubljani 15,6 °C, v Slovenj Gradcu 14,5 °C in Sordražici 14,0 °C.

Oblačno in deževno bo. Na zahodu bo količina padavin znatna, na vzhodu pa obilna, tudi z nevihtami. Na vzhodnem pasu, zlasti v Julijskih Predalpah bodo padavine lahko zelo obilne. V hribih bo sprva snežilo le na najvišjih vrhovih, zvečer pa se bo v Julijskih Alpah meja sneženja spustila do okrog 1000m. Na obali bo pihal okrepljen jugo, v višinah pa močan jugozahodnik.

Danes bo oblačno, padavine se bodo čez dan krepile in zajele vso državo. Lahko bo tudi zagnelo. Ob morju bo pihal jugo. V notranjosti Slovenije bo sprva pihal jugozahodni veter, popoldne pa bo v vzhodni Sloveniji začel pihati severovzhodni veter. Hladilo se bo, meja sneženja se bo zvečer v severni Sloveniji spustila do nadmorske višine okoli 1000 m.

Jutri bo prevladovalo nestabilno vreme s spremenljivo oblačnostjo. Možne bodo plohe in tudi kakšna nevihta zlasti na vzhodnem pasu. Na območju Pordenona se bo lahko tudi delno razjasnilo. V hribih bo verjetno snežilo do 800-1000m, zlasti v Julijskih Alpah in Predalpah. Pozno zvečer bo ob morju in na Krasu zapihala burja. V nižinskem pasu pa severni veter.

Jutri bo oblačno, občasno bo še deževalo. Hladneje bo, na Primorskem bo zvečer začela pihati zmerna burja.

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.22 najvišje 21 cm, ob 8.11 najnižje -1 cm, ob 12.52 najvišje 14 cm, ob 19.57 najnižje -29 cm.
Jutri: ob 4.09 najvišje 24 cm, ob 10.28 najnižje -5 cm, ob 14.59 najvišje 5 cm, ob 21.32 najnižje -23 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 17,4 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	14	2000 m	3
1000 m	12	2500 m	1
1500 m	7	2864 m	0

UV indeks po sredi dneva v krajih z jasnim vremenom 2,5.

Nina Raine
Plemena
režiser Matjaž Latin

s pokroviteljstvom
Fondazione

DANES ob 20.30 - red B
V četrtek, 14. novembra ob 20.30 - red T
V petek, 15. novembra ob 20.30 - red F
V soboto, 16. novembra ob 19.00 - red K
V nedeljo, 17. novembra ob 16.00 - red C

Vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi

ABONMAJSKA KAMPANJA DO 17. NOVEMBRA!

sledi srca

SLOVENSKO STALNO GLEDA-LIŠČE

www.teaterssg.com

MobiliBrugnera

www.mobilibrugnera.it
Štarančan - Ulica Marconi 44
Telefon 0481.710460
expo@mobilibrugnerasnc.191.it

od 21. septembra...

Spomni se!

POPUSTI DO 50%
DAVČNE PREDNOSTI DO 50%
ZA NAŠIH 50 LET VELIKE UGODNOSTI

Od torka do sobote:
9.00 - 12.30 / 15.00 - 19.00
Ob ponedeljkih zaprto

ODPRTO TUDI OB NEDELJAH POPOLDNE OD 15. DO 19. URE

LOS ANGELES - Odličje zmagovalca na Ol v Berlinu Olimpijsko kolajno Jesseja Owensa bodo prodali na dražbi

LOS ANGELES - Ena od olimpijskih kolajn temnopoltega ameriškega atleta Jesseja Owensa, ki je na olimpijskih igrah leta 1936 v Berlinu s štirimi zlatimi odličji na 100, 200 in 4 x 100 m ter v daljini preprečil nacistično slavo, bo na voljo na dražbi.

Podjetje SCP, ki se ukvarja s športnimi spominki, je prek spleta sporočilo, da bo odličje na dražbi 20. novembra. Dosežki Owensa na igrah v Berlinu so ga povzdignili med legende.

Nacional-socialistična oblast v Nemčiji je takrat igre izkoristila v propagandne namene, a je nemška oblast s svojo željo po propagandi poskrbela tudi za vrhunski športni spektakel. Hkrati je propaganda pomenila tudi, da so se posnetki tekmovanj prvič selili na televizijo, pa čeprav le v Berlinu.

V atletiki je v posmeh takratni »arijski« Nemčiji in njenemu voditelju Adolfu Hitlerju vrhunske rezultate dosegel temnopolni športnik. Owens je 100 m pretekel v 10,3 sekunde in v daljino skočil 8,06 metra, kar sta zelo dobra atletska dosežka, skupaj pa se je veselil kar štirih zlatih medalj. Tudi Slovenci so v Berlinu po osmih letih vnovič nastopili na olimpijskih igrah, s srebrom na krogih pa je legendarni telovadec Leon Štukelj osvojil zadnjo v seriji kolajn.

Owensova medalja je do podjetja SCP prišla pred premoženja Elaine Plaines-Robinson, žene zabavljaka Billa »Bojanglesa« Robinsona, ki je bil dober prijatelj Owensa. Organizatorji dražbe, ki bo trajala do 7. decembra, ocenjujejo, da bi cena kolajne, zahvaljujoč izjemnemu zgodovinskemu pomenu, lahko dosegla milijon ameriških dolarjev. Maja lani je podjetje SCP na dražbi prodalo dres baseballista Baba Rutha, igralca New York Yankees, ki ga je nosil okoli leta 1920, za 4,4 milijona dolarjev.

Zaradi prekomerne teže družina obtičala na letališču

CHICAGO - Francoska družina, ki je v ZDA odpotovala na zdravljenje, trdi, da je obtičala na letališču v Chicagu, potem ko je britanska letalska družba British Airways odločila, da je njihov sin pretežak za letalo. 22-letnik se je leto in pol zdravil v ZDA zaradi hormonske motnje, zaradi katere je težak skoraj 230 kilogramov. Mati Kevina Chenaisa je ameriškim medijem povedala, da je za zagato kriva družba British Airways, s katero so prispeli v ZDA, sedaj pa so zaradi nje tam obtičali.

Družina je zato teden dni prebila v hotelu pri letališču, da bi rešila zagato. Ker jim je začelo zmanjkovati denarja, so se odločili, da je njihova edina možnost potovanje z vlakom do New Yorka, nato pa prečkanje Atlantika z ladjo. Kevin Chenais sicer potrebuje nenehno zdravstveno nego. »Prepričan sem, da ima veliko ljudi, ki so težki toliko kot jaz ali pa še več, podobne težave pri potovanjih,« je dejal 22-letnik.

